

佚 名

奥克西林库斯希腊志

世纪出版集团 上海人民出版社

上架建议：世界史

ISBN 978-7-208-08485-8

9 787208 084858 >

定价：28.00元

易文网：www.ewen.cc
文景网：www.wenjingbook.com

佚 名

奥克西林库斯希腊志

郭霞 译 张强 校

世纪出版集团 上海人民出版社

图书在版编目 (CIP) 数据

奥克西林库斯希腊志：希汉对照 / (古希腊) 佚名著；

郭霞译. —上海：上海人民出版社，2009

(日知古典)

书名原文：Hellenica Oxyrhynchia

ISBN 978-7-208-08485-8

I. 奥… II. ①佚…②郭… III. 古希腊—历史—希、汉

IV. K125

中国版本图书馆CIP数据核字 (2009) 第037739号

责任编辑 马晓玲

装帧设计 王小阳

美术编辑 张 布

世纪文景

奥克西林库斯希腊志

[古希腊] 佚名 著

郭霞 译 张强 校

出 版 世纪出版集团 上海人民出版社

(200001 上海福建中路193号 www.ewen.cc)

出 品 世纪出版股份有限公司 北京世纪文景文化传播有限公司

(100027 北京朝阳区幸福一村甲55号4层)

发 行 世纪出版股份有限公司发行中心

印 刷 北京中科印刷有限公司

开 本 850 × 1168毫米 1/32

印 张 4.5

插 页 3

字 数 91,000

版 次 2009年6月第1版

印 次 2009年6月第1次印刷

ISBN 978-7-208-08485-8/K·1547

定 价 28.00元

目 录

1	译者序
29	开罗本
35	佛罗伦萨本
45	伦敦本
94	译者注
130	译名对照表

译者序

《奥克西林库斯希腊志》是目前在埃及发现的最有价值的草纸文献之一，涉及的是公元前五世纪末至前四世纪初为学界所普遍关注的历史。它包括开罗断片、佛罗伦萨断片和伦敦断片三部分，因其全部发现于埃及的奥克西林库斯，并且都为古希腊历史之记载，内容上又彼此相联系，故而校勘者合称为《奥克西林库斯希腊志》。由于《奥克西林库斯希腊志》是在埃及的奥克西林库斯发现的，又难以弄清其作者的身份，因此学界习惯上将其作者称作奥克西林库斯的历史学家。

奥克西林库斯的历史学家

由于在埃及奥克西林库斯所发现的《希腊志》仅仅是以残篇断片的形式流传下来，对于其作者的身份我们只能凭借其中所记载的内容加以猜测。围绕这一问题，西方学界有多种看法：其一，是以格兰斐尔（Grenfell）和亨特（Hunt）、麦耶（Meyer）、威拉莫维兹（Wilamowitz）、布索特（Busolt）等人为代表的学者，认为是公元前四世纪小亚的开俄斯人提奥旁普斯（Theopompus，约生于公元前 378 年）所著，因为提奥旁普斯

奥克西林库斯希腊志

的作品同样是从公元前 411 年写起，也是基于修昔底德的作品以续史为目的创作的。但是，有些西方学者通过对《奥克西林库斯希腊志》的仔细研究发现，其所记内容的时间跨度要比提奥旁普斯记载的时间长，并且奥克西林库斯史家应该是在他之前创作的，所以否定了这种猜想。其二，是以布拉斯 (Blass)、考斯坦兹 (Costanzi)、沃克 (Walker)、伯里 (Bury)、布洛赫、李普修斯、卡林卡为代表的学者，认为是公元前四世纪的雅典史家克拉提普斯 (Cratippus，生卒年不详) 所著。通过对比这两位古代作家所记载的内容，西方学者同样发现克拉提普斯是奥克西林库斯史家之后的一位作家，他开始创作的时间要比奥克西林库斯史家晚，并且在记述的风格和内容上也存在着差异，因此这种猜想亦不成立。其三，先前曾经持其他两种说法的沃克、格兰斐尔与亨特后来又转变观点认为是西西里岛库麦人埃弗鲁斯 (Ephorus，约公元前 405—前 330 年) 所著，这种观点得到了格劳茨 (Glotz) 的认同。但是他们的观点很快也被其他史家的论断否定，因为埃弗鲁斯与奥克西林库斯史家的创作体例就明显不同，一个是世界通史体例，另一个却是断代史体例。他们之间在记载内容上确实存在某些相通之处，甚至可以说观点上非常相似，但是亦存在很大的差异。其四，德·桑克提斯 (De Sanctis) 提出了安德罗提昂 (Androtion，约公元前 350 年，古希腊演说家) 说。这种猜想并未得到有力的证实。其五，雅各比 (Jacoby) 认为是公元前四世纪的一个比奥提亚史家戴玛库斯 (Daemachus，生卒年不详) 所著，因为《奥克西林库斯希腊志》是惟一一部详细记载比奥提亚联盟体制的古代作品，但这种说法也过于片面，并不能作为有力的证据。其六，安德希尔 (Underhill) 认为，是其他不知名的作家，该作家可能并

译者序

未留下其他的作品，所以无从稽考。迄今为止，比较认可的说法是，奥克西林库斯史家是公元前四世纪的一位不知名的历史学家。鉴于学界对《奥克西林库斯希腊志》的研究现状，佚名说为学界所普遍接受的观点。

奥克西林库斯史家的思想倾向与史料的可信性

就奥克西林库斯史家所选择的史料而言，大多来自于雅典人，或者说大多以雅典人的活动为记述主体。奥克西林库斯史家所记载的以弗所战役、麦加拉战役和诺丁姆战役都是与雅典人有关的战役。这三次战役都是在阿尔西比亚德重获雅典人的信任，领导雅典人取得库兹库斯大捷之后发生的。麦加拉战役的胜利是雅典人在先前的伯罗奔尼撒战争中所不曾取得的光辉战绩，当时的雅典人必然会对此津津乐道。至于以弗所战役，因为雅典人遭受惨败，因此一定会记忆深刻。而诺丁姆战役的失败则标志着雅典从此再也无力挽回不利的时局，这次战役对于雅典人的记忆也应该是深刻的。因此，奥克西林库斯史家所选取的这些史料都是与雅典人息息相关的。虽则如此，我们发现奥克西林库斯史家并未隐讳雅典的失败而是尽可能详细地记载雅典人军事行动的所有细节，显示出奥克西林库斯史家的公正和对史料的熟悉程度。

从奥克西林库斯史家对科农和阿格西劳斯这两位重要历史人物的描述来看，即使奥克西林库斯史家极力避免对历史事件或者历史人物作出自己的主观评价，在字里行间也不可避免地流露出自己的某种价值观和思想倾向。其一，奥克西林库斯史家在文献中共提到了科农在公元前 395 年所做的三件事：其一

是罗德斯民主政变；其二是谒见波斯王，成功游说波斯王并获得金钱资助，从而解除了舰队被解散的危机，第三件事是其在罗德斯所统率的军队由于误信不发放军饷的谣言而哗变，科农运用计谋成功地瓦解了乱军^[1]。奥克西林库斯史家似乎比较赞赏科农的睿智和果决，可能在奥克西林库斯史家眼中这就是一个出色统帅的楷模。奥克西林库斯史家在叙述科农的事迹时用了一些带有鲜明感情色彩的溢美之词，其所选取的有关科农的史料亦突出了其优秀的一面。在所保存下来的有限的残篇断片中，奥克西林库斯史家并未记述暴露科农人性弱点的内容。从这点来看，奥克西林库斯史家似乎有点亲雅典倾向。但是，这有可能要归因于奥克西林库斯史家的资料来源。科农在当时雅典人的心目中就是带领他们复兴雅典的英雄，雅典人对他或多或少地应该带有崇敬之意。因此，奥克西林库斯史家从雅典人那里所得到的资料大多如出一辙，除非是资料源自科农的政敌。我们似乎可以推断奥克西林库斯史家与雅典人的交往甚密。

其二，在记述阿格西劳斯这个在色诺芬眼中的英雄时，奥克西林库斯史家却从不同角度和侧面展示了他的性格。奥克西林库斯史家既描述了阿格西劳斯的萨尔狄斯大捷与在奥林普斯山成功挫败反叛的穆西亚人，又描写了他的四次失败；既描写了阿格西劳斯遵守协定，和平对待愿意随他出征的当地居民，又描写了他对背信弃义的穆西亚人的疯狂报复；既描写了阿格西劳斯运用伏击战，成功歼灭敌人，又描写了他对斯皮斯拉达泰斯之子的同性恋情节。在奥克西林库斯史家眼中阿格西劳斯就是个平凡的人，他具有一个优秀统帅所具有的品质，也具有一般人的喜好；他既有成功，也有失败，并不是一个完美的永

不言败的化身，从这点上来看，奥克西林库斯史家所描述的阿格西劳斯似乎要比色诺芬的描述更加真实和全面。

然而从色诺芬对阿格西劳斯的描写来看，其史料可能大部分来源于斯巴达人。这一方面是因为色诺芬比较贴近斯巴达人的生活，另一方面是由其自身对于斯巴达寡头制的推崇和对雅典民主制所表现出来的种种弊端的失望所致。另外，奥克西林库斯史家所使用的一些形容词，暗示出他可能是一个出身显贵或者倾向于贵族的人。例如，公元前 395 年雅典人戴麦奈图斯未经公民大会通过即去联系当时已被雅典人流放的科农，在当时的雅典人中引起了不小的骚动，史家提到了“那些出身显贵和有教养的雅典人”（VI.2）以及“那些态度温和且有财产的雅典人”（VI.3）。这些富有感情色彩的修饰语在一定程度上表明了奥克西林库斯史家的阶级情感和政治倾向。

阶级情感的不同，可能造成不同的史料记载。史料来源的不同，亦可能造成记载上的差异。这种不同似乎不能用简单的偏见来概括，而是要与他们的生活背景联系在一起。诚然，我们无法确知奥克西林库斯史家的身份，也就不能从生活背景方面来讨论他们记载上的差异。但是从奥克西林库斯史家的史料选取来看，他可能就是雅典人或者说与雅典人关系密切的人。因此，奥克西林库斯史家的记载，尤其是在有关雅典人的记载方面似乎比之色诺芬更加翔实可靠。如果将色诺芬与奥克西林库斯史家的记载进行比对，将会更加切近当时的历史事实。

古典时代的其他相关史料

修昔底德（Thucydides，约公元前 460—前 396 年）的《伯

奥克西林库斯希腊志

罗奔尼撒战争史》主要记载了伯罗奔尼撒战争从公元前 431—前 411 年的史事。自修昔底德辞世后，先后有几位史家为《伯罗奔尼撒战争史》续史。他们的作品均以《希腊志》命名，并且均从修氏辍笔之处的公元前 411 年写起。这些著作主要记述了公元前五世纪末至前四世纪初的古希腊历史。雅典人克拉提普斯的《希腊志》续写至公元前 394 年雅典战后的复兴，但是大多业已亡佚，仅存寥寥片语。开俄斯人提奥旁普斯所著的《希腊志》同样止于公元前 394 年，内容以斯巴达战争的短暂霸权为中心，现今也仅留下残篇。色诺芬的《希腊志》也是从公元前 411 年写起，至公元前 362 年的曼提尼亚战争。这是迄今为止流传下来的关于公元前五世纪末至前四世纪初较为完整的史料。另外，狄奥多鲁斯（Diodorus，公元前一世纪下半叶）的《历史集成》第 13，14，15 卷以及一些零散的断片和铭文资料对这段历史也有相关记载。除了上述史料外，另一比较重要的史料就是草纸本的《奥克西林库斯希腊志》，其主要记载了公元前 411 年到公元前 386 年的史事。现代西方很多学者认为，《奥克西林库斯希腊志》要比色诺芬的《希腊志》更加翔实可信^[2]。

《奥克西林库斯希腊志》的版本

《奥克西林库斯希腊志》共由三部分组成。这三部分草纸断片以其馆藏地被分别命名为开罗断片、佛罗伦萨断片以及伦敦断片。因此，按照这三个断片记载内容的时间先后，校勘者将它们合编到一起，并按照开罗断片、佛罗伦萨断片和伦敦断片的先后顺序将它们排列起来。

译者序

开罗断片发现的时间最晚，现今藏于开罗埃及博物馆。1976年由考埃嫩（Koenen）在《草纸研究》杂志上率先发表。该断片所记载的历史事件发生时间较之其他两个断片稍早，但保存年代最为久远。草纸颜色较深，共由四部分组成，其中三部分内容彼此接续，可组成一个完整的文献资料。而第四部分位于第一栏的底端，字母很小。各部分字母中间有很宽的空隙，各栏大约有 7.5 厘米宽，长 19 厘米余，栏与栏之间有大约两厘米的空隙，考埃嫩认为该抄本成于公元一世纪晚期^[3]。

佛罗伦萨断片发现于 1934 年，现今存放于佛罗伦萨大学。首次由巴托莱提（Bartoletti）于 1949 年发表于《希腊与拉丁草纸》第 13 卷。该手稿书写于草纸的正面，背面并未使用。颜色大多较浅，但内容并不连续。由三个比较大的断片组成，巴托莱提将之标为 A, B, C 三个部分，其中包括六栏；D 部分毁伤严重；E 部分在初版时被归在 A 部分第二栏的前 11 行。每栏宽 9 厘米，每行大约 30 个字母。但是在 B 部分第二栏有 40 行之多。笔迹很明显是安塞尔^[4]字体。巴托莱提^[5]认为它是公元两世纪末的抄本，并且该草纸断片与伦敦断片系出自同一祖本。因为佛罗伦萨断片具有伦敦断片所具有的很多特征，如明晰但缺乏修辞色彩的写作风格、有限的词汇、对某一单词或表达方式的不断重复、翔实的记述、缺少主观评论等。但是，如伦敦断片一样，佛罗伦萨断片完全不同于色诺芬的记载。布鲁斯（Bruce）^[6]认为，狄奥多鲁斯可能通过埃弗鲁斯继承了奥克西林库斯史家的史学传统，其著作从公元前 410—前 407 年的史料主要是依据佛罗伦萨断片的记载。佛罗伦萨断片帮助我们更加肯定了格兰斐尔和亨特的观点：奥克西林库斯史家意在为修昔底德的《伯罗奔尼撒战争史》续史。

伦敦断片（即第 842 号奥克西林库斯草纸）是在奥克西林库斯所发现的草纸断片中篇幅最大，记载内容也最为复杂，历史事件的发生时间也较之其他两个更晚的一个断片。该断片发现于 1906 年，1909 年发表。伦敦断片由 230 个不同尺寸的碎片连缀而成。格兰斐尔与亨特把各个碎片串连到一起，仅余 57 个碎片。不像其他两部分草纸，伦敦断片在背面记载的是历史著作原文，而在草纸的正面记载的则是一份通俗的埃及阿西诺特诺母的土地调查登记。这是一份以备后来使用的埃及政府文献资料。据特纳的说法，埃及官员过去常常用草纸来抄写令他们感兴趣的作品原文，但是由于草纸的珍贵以及很高的实用价值，所以文学作品也只是经常抄写在其他官方文献资料的背面而已^[7]。伦敦断片共有 21 栏可以识别。但是彼此内容并不接续，而是分成了四个不同部分，被校订者分别称为 A, B, C, D。A 部分由两片相对比较大的草纸以及两片小断片组成；B 部分由一个 21 厘米长，20.5 厘米宽的断片以及四块小断片组成；C 部分最不完整，包括很多小的断片；D 部分保存最为完整，内容较为连贯，其中包括了 11 到 21 栏。但是，在 A, B, C, D 四部分之间或许有一些断片已经遗失。布鲁斯认为，该手稿是由两位抄胥抄写的，第一位负责第一至四栏、第六栏、第 27 行到第二十一栏。这些栏的尺寸大约为 16.7 长，9 厘米宽，栏中行数从 37 到 45 不等。只有第五栏是惟一完全由第二人抄写的，它要比第一人书写的字体小，其中包括 60 行^[8]。

至于伦敦断片手稿的抄写时间，根据书写在正面的土地调查笔迹可以看出，应为公元二世纪抄写的作品，但是从里面所记载的内容判断要早于克摩杜斯（Commodus）^[9]元首统治之前，即早于公元 177 年^[10]。而从背面的“伦敦断片”原文来看，应

为公元二世纪末或三世纪初的抄写风格，因为负责相当大部分草纸抄写工作的抄胥使用的是一种小的倾斜的安塞尔字体，最早的校订者认为它代表着公元一世纪末或者二世纪初这种风格的早期样式向公元三世纪普通样式过渡的一个阶段^[11]。

因此，从书写的风格以及记载的形式来看，开罗断片、佛罗伦萨断片以及伦敦断片应该分属于不同的抄本，但从整体记载内容的连贯性来看可能同属一个祖本。开罗断片与佛罗伦萨断片均书写在草纸正面，而伦敦断片则书写于埃及官方账册的背面。由于希腊人和罗马人统治下的埃及社会实行官僚统治，并且由于奥克西林库斯为省城，因此在奥克西林库斯的垃圾堆中所发现的资料包括大量的档案、账单、税收缴单、人口普查资料、发票、收据，主要涉及政治、经济、军事、宗教等问题。另外还包括一些公民个人遗弃的稿件。由于草纸的昂贵，经常会再次利用。例如，有的文献一面写有农业账目，而另一面却书写有荷马原著。因此，这说明伦敦断片可能是在埃及本土抄写的，或者就是在奥克西林库斯抄写的。而《奥克西林库斯希腊志》的其他两个断片的具体抄写地点就难以确定了。不过，有可能也是在埃及抄写的。

希腊化时代的亚历山大城是埃及的政治、经济和文化中心。当时的托勒密王朝为了确保其统治地位，在埃及的亚历山大城大兴土木，并在亚里士多德的门生德迈特里乌斯的帮助下，按照雅典吕克昂学园的模式创建了亚历山大城学馆，其下设的图书馆收藏了从希腊各地及小亚陆续搜罗来的抄本多达 50 余万卷。亚历山大图书馆的创建人托勒密一世的目标是把全世界各民族的书籍全部收集起来。为此目的，他向全世界各国的君主发函，请求各君主给他寄来各类作者的著作，这些作者可

奥克西林库斯希腊志

以是“诗人、散文学家、雄辩术教师和诡辩家、医生或占卜家、历史学家以及其他各种各样的人”。^[12]为了获取孤本文献，驻馆学者常常不惜任何代价到各处去搜罗。在亚历山大城图书馆的写工抄写了大量的著作，一方面是出于馆藏的需要，另一方面则是为了对外销售的商业目的。现存的《奥克西林库斯希腊志》有可能就是在那时从希腊本土传抄过来的。但是在恺撒时期亚历山大城图书馆曾被付之一炬，难以确定的是《奥克西林库斯希腊志》是否从这场大火中幸存下来。

罗马帝国时代的亚历山大城仍然是埃及的文化中心，因为那里有闻名遐迩的亚历山大城图书馆。罗马皇帝图密善为了补充由于大火而毁坏的图书，从各地购买和搜集了大量的书籍并且派学者前往亚历山大城抄写孤本文献^[13]。《奥克西林库斯希腊志》也有可能是在那时抄写的。布洛赫认为，《奥克西林库斯希腊志》的抄本可能来自于几个世纪以来世所罕见的亚历山大城抄本^[14]。也就是说，在埃及所发现的《奥克西林库斯希腊志》的这三个断片有可能都是以亚历山大城图书馆的抄本为祖本抄写的。

奥克西林库斯不是当时的学术中心，那么，为何会在奥克西林库斯发现那么多的草纸文献，而不是在亚历山大城呢？一种可能性就是，某些对《奥克西林库斯希腊志》感兴趣的人在亚历山大城抄写后带到了奥克西林库斯。

自1908年格兰斐尔与亨特本《奥克西林库斯希腊志》之“伦敦断片”问世起，西方学界出版了许多校勘本、注释本、译本，按照出版顺序，《奥克西林库斯希腊志》先后有以下几个不同的校勘本：

1908年，格兰斐尔与亨特于《奥克西林库斯草纸》第五卷

发表了《提奥旁普斯（或者克拉提普斯），希腊志》（即第 842 号奥克西林库斯草纸）。该本仅为伦敦断片编注本（附有英文注释和翻译）。1909 年，格兰斐尔与亨特又整理发表了《奥克西林库斯希腊志与提奥旁普斯和克拉提普斯的断片》。1909 年，麦耶发表了附带注释的《提奥旁普斯的希腊志》。1916 年，李普修斯（Lipsius）发表了《克拉提普斯奥克西林库斯希腊志断片》。1926 年，雅各比又发表《有关希腊历史的断片》。1927 年，卡林卡（Kalinka）发表《奥克西林库斯希腊志》。1949 年，巴托莱提在《希腊和拉丁草纸》上发表《奥克西林库斯希腊志的新断片》（即佛罗伦萨断片）。1949 年，吉让特（Gigante）出版《奥克西林库斯希腊志》。1950 年，马斯（Maas）出版《新奥克西林库斯希腊志断片》。1959 年，巴托莱提又发表《奥克西林库斯希腊志》。1976 年，考埃嫩在《草纸学研究》第 15 期发表《德意志联邦共和国的草纸学与开罗国际影印档案文件的实地调查》（即开罗断片）。1977 年，雷曼（Lehmann）发表《奥克西林库斯希腊志的一个新断片》。1988 年，米凯奇尼与科恩（McKechnie & Kern）发表的《奥克西林库斯希腊志》，是目前惟一本较为完整的版本，附有英文译文与注释，开罗断片为 1976 年考埃嫩本，佛罗伦萨断片和伦敦断片为 1959 年的巴托莱提本。该版本的问世方便了学术界对《奥克西林库斯希腊志》的研究。但是，该版本在译文上存在某些错误，而且注释简单，与布鲁斯版本的注释相差甚远。1993 年，钱伯斯发表《巴托莱提本之后的奥克西林库斯希腊志》。该校勘本将历年在奥克西林库斯所发现的《奥克西林库斯希腊志》的断片原文按照记载内容的时间先后编辑成册，也可以说是对巴托莱提版本的完善。其中，古典学者布鲁斯在 1967 年出版的《奥克西林

库斯希腊志的历史注释》一书，是迄今为止最为权威的一部注释本，因为出版较早，只是收录了佛罗伦萨与伦敦断片两部分的注释。

体例

修昔底德的《伯罗奔尼撒战争史》是西方首部编年体史学著作。在体例上，奥克西林库斯史家使用了修昔底德所惯用的纪年方法，即以年和季来组织史料。在《奥克西林库斯希腊志》(IX.1)中，奥克西林库斯史家提到：“因此，这个冬季<在希腊>所发生的重大事件就是这些。夏初□□□□□□□□第八年开始。”又如，在XVI中奥克西林库斯史家提到：“是年夏，比奥提亚人与佛西斯人的战争爆发。他们的交恶主要归咎于在底比斯的一些人。因为几年前，比奥提亚人发生了党争。”这种纪年的方法在修昔底德的著作当中是比较常见的。例如，修昔底德：“这就是这个冬天所举行的葬礼，同时战争的第一年结束。”^[15]又如：“这些都是这个冬季发生的事情，修昔底德所记载的战争的第六年就这样终结了。”^[16]我们可以发现，在史料的安排上奥克西林库斯史家是继承了修昔底德的风格。从这一点上明显可以看出，奥克西林库斯史家是为修昔底德的《伯罗奔尼撒战争史》续史的。应该指出的是，这种纪年方法如修昔底德的纪年方法一样只是表明了一个大致的时间，不够精确。奥克西林库斯史家在创作体例上亦未超越修昔底德。

记载内容及其时空范围

首先，我们来分析一下《奥克西林库斯希腊志》所记内容的时间范围。在《奥克西林库斯希腊志》(VII.4)中奥克西林库斯史家提到了，他曾经在先前某处记述过的安菲波里斯的一场海战。在此次海战中，科林斯人提摩拉乌斯打败一位好像名为希奇乌斯的雅典将军。这件事最可能发生的时间大约为公元前411年下半年，也就是说，在修昔底德止笔的时间后不久^[17]。

在佛罗伦萨断片II中，奥克西林库斯史家惟此一次直接提到了“修昔底德”的名字，接下来在此节中又插叙了斯巴达将领派达里图斯的活动。据修昔底德记载，公元前412年派达里图斯奉命驻守在开俄斯。据此，或许可以推断，奥克西林库斯史家的记述始于公元前412年之后。《奥克西林库斯希腊志》还包括提摩拉乌斯在安菲波里斯的战绩以及公元前409在麦加拉附近的海角所发生的战斗，因此有充分的理由认为其作品是紧接修昔底德的记载开始的^[18]。

就《奥克西林库斯希腊志》的下限而言，第一个时间点是公元前394年，即克尼多斯(Cnidus)战役发生的时间，在此次战役中雅典大败斯巴达。该时间点也是为修昔底德续史的其他史著结束的时间，比如，提奥旁普斯的《希腊志》与克拉提普斯的《希腊志》。另外一个时间点是公元前386年，《安塔尔西达和约》(即《大王和约》)缔结的时间，此时以雅典为首的同盟彻底打败斯巴达，结束了斯巴达的短暂霸权。从这两个时间点来看，都是比较有纪念意义的重要事件发生的时间。但布鲁斯认为^[19]，后者作为《奥克西林库斯希腊志》结束的时间点更为合理。最为有力的证据是后来的史家狄奥多鲁斯的记载。根据对狄奥多鲁斯《历史集成》中相关史料的分析并与奥

奥克西林库斯希腊志

克西林库斯史家、色诺芬的记载进行对比发现，从公元前 411—前 386 年狄奥多鲁斯所使用的史料与奥克西林库斯史家颇为相似，而与色诺芬的相似之处甚少。但是，狄奥多鲁斯对于公元前 386 年以后的记载则更多地体现出与色诺芬记载的相似性。所以，奥克西林库斯史家记载内容的时间下限可能止于公元前 386 年。

其次，就《奥克西林库斯希腊志》所记载的空间范围而言，奥克西林库斯史家主要记述的有在雅典、斯巴达、底比斯、科林斯、阿哥斯、佛西斯、罗克里斯、比奥提亚联盟下的一些城邦，伊奥尼亚海岸的希腊城市以及波斯所辖的小亚西部的一些地方所发生的史事。归纳起来不外乎希腊本土、爱琴海诸岛与小亚三个空间范围。所以，《奥克西林库斯希腊志》是一部关于古希腊历史的断代史。

语言和风格

在写作风格上，奥克西林库斯史家也与修昔底德非常相似。奥克西林库斯史家有一个习惯，即当他在后面再次提到先前已经涉及过的主题，他总是使用诸如此类的短语：“ὥσπερ εἰρηκά που καὶ πρότερον”（正如我先前所述）或是“προειρημέναις”（先前提到），来表明他在先前已经详细记述过了，在此处简单提及只是出于为读者提供背景知识的需要而已。这些简单提及的事件很可能已经在前文某处做了详细交待，只是我们所看到的草纸文献中并未留下相关的记载。这是奥克西林库斯史家在使用自己前文已经记述过的事件作为后文记述的依据时所使用的表达方式。但是，奥克西林库斯史家在处理直接从修昔底德那里继承来的观点和史料时，却使用了另

外的表达方式。例如，在描写伯罗奔尼撒战争第二阶段斯巴达占领戴克莱亚之后所引起的后果上，奥克西林库斯史家却并未使用“正如我在先前所述”的表述方式来说明，相反地他只是如记述当代事件一样，自然引出。也就是说，如果是其自己的观点而不是引用修昔底德的观点的话，为了保持叙述的完整性，他必然要在自己史著的某处进行详细叙述，而当后文再次用到该史实的时候，也可以使用“正如在先前提到的”字眼。作者使用这种偏离主题、旁生枝节的记述方式旨在为其阐述当代发生的事件提供某些背景资料。奥克西林库斯史家可能正是用这种方式来区分其自身的记述与直接引自修昔底德的史料之间的不同。

奥克西林库斯史家的语言平朴无华，简约明了，是纯粹的阿提卡希腊文风格。布鲁斯认为，奥克西林库斯史家朴素的语言，加上他相对公正、严谨的治史方法和长于细节记述的特点使得其著作在历史学意义上对事件做出了最好的叙述。然而，如若从文学批判的角度来看，其平朴简约的风格又使其作品未免显得单调枯燥和千篇一律^[20]。在全部断片中，奥克西林库斯史家很少使用文学化的演说辞，他仅仅在解释罗德斯民主政变时才偶尔使用了一次。他记载说：“当那些罗德斯人熟知情况后，认为举事的时机已到，于是，他们手持匕首聚集到市场，其中一位名叫多里马库斯的站到了通常传令官用来宣布公告的石头上，尽可能地大声说：‘公民们！勇敢的人，让我们尽快来推翻僭主吧！’”^[21]

但是，从修昔底德及其后辈作家的作品来看，大都使用大量的演说辞来解释所发生的某个特别事件的动机与背景。可见，奥克西林库斯史家并没有沿袭修昔底德的这种风格。布鲁

斯认为，在《奥克西林库斯希腊志》佚失的部分，奥克西林库斯史家可能亦未使用这种演说辞形式。原因有二：其一，奥克西林库斯史家是以修昔底德作为自己的楷模，他可能效仿的是修昔底德作品第八卷的风格，因为《伯罗奔尼撒战争史》第八卷中的演说辞确实鲜见。奥克西林库斯史家可能偏爱这种形式。其二，奥克西林库斯史家虽然未使用演说辞，却创造了另外一种形式来替代演说辞在历史作品中的功用，即他经常使用偏离主题的叙述来解释原因或者让读者熟知事件所发生的背景知识。这是一种历史方法而非文学风格^[22]。

奥克西林库斯史家虽然不像他的许多同代人抑或后辈人一样深受修辞学的影响，但是在其作品中亦可发现几处修辞学的影子。例如，他使用了修辞学上常见的反语法^[23]。另外，修辞学上为了讲求对仗的工整也大量使用对偶句。在伦敦断片 XII 中，当奥克西林库斯史家描述底比斯政局与两个不同的党派时使用了多个“μέν……δε”的排比形式。奥克西林库斯史家一般都使用简单的短句，而很少使用复杂的长句，并且在解释以及词汇运用上尽量不使用生僻的字眼，很多情况下是多次反复使用他所习惯使用的一个词。例如，“βαδίζειν”（行走）一词出现了 11 次，“ἐπακολουθεῖν”（尾随）、“ἐπιχειρεῖν”（进攻）每个出现了五次，“καταβάλλειν”（摧毁）出现了四次，“παροξύνειν”（激怒）出现了三次。另外，还有一些词，比如“πάλιν”（再次）与“ἔθω”（习惯上），在作品中也经常使用，并且在文中他还使用了大量的分词结构。譬如，“τυγχάνειν”（似乎）一词后加分词结构这种用法其使用了达 11 次之多。这就使得其作品的语言看起来虽然简约朴素、通俗易懂，却未免单调和乏味，因为在表现形式和用词上有太多的重复使用，并

没有复杂多变的形式。从史学的角度来看，这无疑是一部严谨而可信的著作，但是如若从文学批判的角度来看，其作品枯燥乏味难以引人入胜，因此可能不会被视作古典作品的典范。

写作时间

关于《奥克西林库斯希腊志》的创作时间问题，我们只能通过其中的某些细节信息进行推断。首先，我们来分析一下奥克西林库斯史家开始写作的时间。《奥克西林库斯希腊志》(XVI.2)在记述比奥提亚政治制度时，使用了这样的词语，“是年夏，比奥提亚人与佛西斯人的战争爆发。他们的交恶主要归咎于在底比斯的一些人，因为几年前，比奥提亚人发生了党争。那时比奥提亚的形势是这样的。”比奥提亚联盟是在公元前386年科林斯战争结束，《大王和约》签订之后解体的。而奥克西林库斯史家在这里提到的“那时”应该是比奥提亚的联盟体制仍然发挥效力，比奥提亚联盟未解体之时。所以，这暗示出奥克西林库斯史家开始写作之时，比奥提亚已经不再是“那时”所实行的政治体制。因此，这表明奥克西林库斯史家应该是在公元前386年之后开始写作的。另外，从《奥克西林库斯希腊志》(XVI.1, XVII.1)的描写来看，奥克西林库斯史家将比奥提亚与佛西斯战争的爆发归咎于底比斯的反斯巴达党派，他会有这样的看法应该是与他的资料来源有关。底比斯的反斯巴达党派是在公元前383/382年被斯巴达所支持的亲斯巴达派推翻的。如果这些亲斯巴达派上台必然会将科林斯战争中底比斯的失败归咎于反斯巴达派，城内的百姓也可能散布不利于反斯巴达党派的流言。所以，奥克西林库斯史家可能是在反斯巴达派被推翻之后得到的这则资料，他可能是在公元前383/382年

之后开始写作的。

其次是奥克西林库斯史家完成著作的时间。在伦敦断片(XIII.3)中,奥克西林库斯史家提到:“这些人在帕纳苏斯山附近有一个有争议的地区,他们先前为此作战,佛西斯人与罗克里斯人双方经常以放牧为由蚕食这一地区。”这一细节至少暗示出奥克西林库斯史家写作时,佛西斯与罗克里斯还是作为独立的自治城邦存在。因为,公元前355—前346年佛西斯人与底比斯人的神圣战争之后,佛西斯与罗克里斯便被纳入了马其顿治下。所以,从奥克西林库斯史家似乎不了解神圣战争一事上,也许可以推断奥克西林库斯史家至少是在神圣战争结束之前完成写作的,也就是说最晚不能晚于公元前346年。从奥克西林库斯史家记述来看,其史料好像来自于许多亲身经历或目睹过这些历史事件的人。能够准确而详细地回忆这些事件的细节,不可能在事件发生逾久后才开始写作,也不可能中间经历很长时间才来创作一部鸿篇巨制。

布鲁斯则认为,早在公元前374年奥克西林库斯史家可能即已完成或者已经完成了一部分写作,因此奥克西林库斯史家创作这部作品的的时间可能是在公元前386—前374年之间^[24]。巴尔勃认为,该作品可能创作于公元前346年之前,或者不会晚于公元前331年^[25],因为公元前331年亚历山大大败波斯王大流士三世于高加美拉战役,波斯帝国基本上已经被摧毁。而在XIX.2中描写波斯王的军费问题时,奥克西林库斯史家使用了一般现在时态,他叙述道:“当时正拖欠着士兵好几个月的军饷,因为将军们常常不按时给他们开饷,而这对于那些为波斯王作战的人来说是司空见惯的事。”这似乎暗示出波斯帝国依然存在,所以奥克西林库斯史家的创作最晚不能晚于公元前

译者序

331 年。朱戴奇 (Judeich) 与雅各比则一致认为, 最晚不能晚于公元前 346 年的神圣战争^[26]。奥克西林库斯史家在 XX.3 中提到帮助科农镇压塞浦路斯人叛乱的主力军是美塞尼亚人, 这些美塞尼亚人此时为何会在科农的军队中呢? 本人猜测他们可能是在斯巴达摧毁美塞尼亚之后逃到罗德斯去的。而奥克西林库斯史家在此处好像并不了解公元前 370/369 年美塞尼亚在底比斯的埃帕米农达大军进驻拉克尼亚重新建城之事。由是, 可以猜测奥克西林库斯史家写作完成之时, 也许这一事件尚未发生。因此, 可否这样推断, 奥克西林库斯史家的写作时间可能是在公元前 383/382 年到公元前 370/369 年之间。

最后尚需对原文中出现的校勘符号略加说明:

[.....] 表示残缺的希腊文字母,

< > 表示疏忽遗漏的希腊文字母,

{ } 表示错误增加的希腊文字母。

另外, 译文所用符号:

□ 表示缺失的希腊文因有些段落缺失较多, 不能确定, 故在使用“□”时也只是约略。

< > 表示校勘者根据上下文内容和遗失的希腊文字母的空隙所添加的内容。

2008 年 10 月记于沈阳

注释

[1] *Hell. Oxy.* XX. 1–6.

[2] B. P. Grenfell & A.S.Hunt, 'Theopompus (or Cratippus) Hellenica', *Oxyrhynchus Papyri* 5 (1908), pp.110–242; E. Meyer, *Theopompus Hellenika* (1909); Ch. Dugas, 'La campagne d' Agesilas en Asie Mineure', *BCH* 34 (1910), pp. 58–95; F. Ruhl, 'Randglossen zu den Hellenika von Oxyrhynchos', *RhM* 68 (1913), pp. 162–201; F. Jacoby, 'The Authorship of the Hellenica of Oxyrhynchus', *CQ* 44 (1950), pp. 1–8; E. Delebecque, *Essai sur la vie de Xenophon* (1957), pp.138–144; I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, Cambridge: Cambridge University Press, 1967.

[3] L. Koenen, 'Papyrology in the Federal Republic of Germany etc.' (fragmenta Cairensia) in *Studia Papyrologica* 15 (1976), p. 55.

[4] 草纸卷的书写早期采用从左到右、自上而下分栏书写的方法，即词句之间既无间隔亦无句读，书体为大写字体：草体或安塞尔体。草书字小，字母笔划多的（如 A、E 等）笔划之间往往相互勾连；安塞尔字体大，字母间隔宽。从公元四世纪起，希腊拉丁著作均采用安塞尔书体，并一直沿用到公元九世纪。

[5] I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, p. 2.

[6] I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, pp.2–3.

[7] P. R. Mekechnie & S.J.Kern, *Hellenica Oxyrhynchia*, printed and published in England by Aris & Phillips Ltd, 1988, p. 5.

[8] I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, pp.1–2.

译者序

- [9] Commodus 即路奇乌斯·埃里乌斯·奥莱里乌斯 (Lucius Aelius Aurelius), 是公元 180—192 年的罗马皇帝, 生于公元 161 年, 在其父马尔库斯·奥莱里乌斯 (Marcus Aurelius) 元首统治时期, 他于公元 177 年逐渐取得共治的地位并随父参加了第二次日尔曼—萨马提亚战争, 公元 180 年他取得帝位之后改名为 M. 奥莱里乌斯·克摩杜斯·安托尼努斯 (M. Aurelius Commodus Antoninus) [N. G. L. Hammond & H. H. Scullard, *The Oxford Classical Dictionary*, 2nd edition, New York: Oxford University, Clarendon Press, p.276].
- [10] P. R. McKechnie & S. J. Kern, *Hellenica Oxyrhynchia*, p. 5.
- [11] I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, p. 2.
- [12] L. Canfora, *La véritable histoire de la bibliothèque d' Alexandrie*, Paris: Desjonqueres, 1988, p. 29.
- [13] Suet. *Dom.* 20.
- [14] H. Bloch, 'Studies in Historical Literature of the Fourth Century B.C.', *HSCP* Suppl. Vol. 1 (1940), p. 338.
- [15] Thuc. II. 47. 1.
- [16] Thuc. III. 116. 3.
- [17] I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, p. 3.
- [18] I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, p. 3.
- [19] I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, p. 3.
- [20] I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, p. 18.

奥克西林库斯希腊志

[21] *Hell. Oxy.* XV. 2.

[22] I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, p. 19.

[23] 反语法, 即指用否定之否定的形式表达肯定含义的一种方法, 例如, 英文中的用法 not a few=many。希腊语语境中也有类似的用法, 例如, 《奥克西林库斯希腊志》伦敦断片 I. I ([οὐ μετὰ τῆς τοῦ] δῆμου γνώμης) ; I. 3 (οὐ μετὰ τῆς πόλεως ταῦτα πεποιηκότα); XV. 3 ([οὐ] μετὰ τῆς ἐκείνου γνώμης)。

[24] I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the, 'Hellenica Oxyrhynchia'*, p. 3.

[25] G. L. Barber, *The Historian Ephorus*, p. 51.

[26] G. L. Barber, *The Historian Ephorus*, p. 51, Note 2 中提到: 朱戴奇 (W. Judeich, 'Theopompus Hellenika', *Rhein. Mus* LXVI [1911], p. 97) 与雅各比 (*F.G.H.* II c, p. 6, Line 32) 皆持这种观点。

参考书目

一、主要版本

B. P. Grenfell and A. S. Hunt 'Theopompus (or Cratippus), 'Hellenica' in *Oxyrhynchus Papyri V* (London, 1908), pp.110-242.

B. P. Grenfell and A. S. Hunt, *Hellenica Oxyrhynchia cum Theopompi et Cratippi fragmentis* (Oxford, 1909).

E. Meyer, *Theopomps Hellenika* (Halle, 1909).

J. H. Lipsius, *Cratippi Hellenicorum fragmenta Oxyrhynchia* (Kleine Texte für Vorlesungen und Übungen, 138, Bonn, 1916).

译者序

- F. Jacoby, *Die Fragmente der griechischen Historiker* IIA, pp.17–35 and IIC, pp.6–20.
- E. Kalinka, *Hellenika Oxyrhynchia* (Leipzig, 1927).
- V. Bartoletti, ‘Nuovi fragmenti delle “Elleniche di Ossirinco”’, *Papiri greci e latini* 13.1 (1949), pp.61–81.
- M. Gigante, *Le Elleniche di Ossirinco* (Rome, 1949)
- P. Maas, ‘Nova Hellenicorum Oxyrhynchiorum Fragmenta’, *CQ* 44 (1950), pp.8–11.
- V. Bartoletti, *Hellenica Oxyrhynchia* (Leipzig, 1959)
- L. Koenen, ‘Papyrology in the Federal Republic of Germany and Fieldwork of the International Photographic Archive in Cairo’, *Studia Papyrologica* 15 (1976), pp.39–79 at pp.55–67 and 69–76.
- G. A. Lehmann, ‘Ein neues fragment der Hell. Oxy.: einige Bemerkungen zu P. Cairo (temp. in V. no.) 26/6/27/1–35’ *ZPE* 26(1977), pp.181–191 at pp.189–190.
- P. R. McKechnie & S. J. Kern, *Hellenica Oxyrhynchia*, printed and published in England by Aris & Phillips Ltd, 1988.

二、其他论著

- A. Andrewes, ‘Notion and Cyzicus: the Sources compared’, *JHS* 102 (1982), pp.15–25.
- Antichthon, ‘The Historian Ephorus: His Selection of Sources’, *Journal of the Australasian Society for Classical Studies*, Vol.38, 2004, pp. 29–50.
- G. L. Barber, *The Historian Ephorus*, London, 1935.
- H. Bloch, ‘Studies in Historical Literature of the Fourth Century: I.

奥克西林库斯希腊志

- The Hellenica of Oxyrhynchus and its authorship', *HSCP* supp. Vol.I (1940), pp. 303–341.
- J. K. Anderson, 'The Battle of Sardis in 395 B. C.', *CSCA* 7 (1974), pp. 27–53.
- L. A. Botha, 'The Hellenica Oxyrhynchia and the Asiatic Campaign of Agesilaus' (M. A. thesis, University of South Africa, 1980).
- R. J. Bonner, 'The Boeotian Federal Constitution', *C.Phil.* 5 (1910), pp. 405–417.
- R. J. Bonner, 'The Four Senates of the Boeotians', *C.Phil.* 10 (1915), pp. 381–385.
- I. A. F. Bruce, 'Internal Politics and the Outbreak of the Corinthian War', *Emerita* 28 (1960), pp. 75–86.
- I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the Hellenica Oxyrhynchia*, Cambridge: Cambridge University Press, 1967.
- R. J. Buck, 'Boiotian Federalism and Democracy', The Maxwell Cummings Lecture, McGill University, Montreal, March, 1991.
- J. Buckler, *Aegean Greece in the Fourth Century BC*, Leiden and Boston: Brill, 2003.
- P. A. Cartledge, *Agesilaos and the Crisis of Sparta*, London: Baltimore, 1987.
- G. L. Cawkwell, 'Agesilaos and Sparta', *CQ* n.s. 26 (1976), pp. 62–84.
- G. L. Cawkwell, *Introduction and Notes, and Appendix, to revd edn of Xenophon, A History of My Times (Hellenica) trans. R. Warner*, Harmondsworth, 1979.
- R. D. Drew, 'Diodorus and His Source', *AJP* 83 (1962), pp.

383–392.

V. J. Gray, 'Two Different approaches to the Battle of Sardis in 395 B. C.', *CSCA* 12 (1979), pp. 183–200.

G. T. Griffith, 'Athens in the Fourth Century', in *A22*, pp. 127–44.

H. M. Hack, 'Thebes and Spartan Hegemony, 386–382 BC', *AJP* 99 (1978), pp. 210–227.

C. D. Hamilton, 'The Politics of Revolution in Corinth, 395–386 B.C.', *Historia* 21 (1972), pp. 21–37.

C. D. Hamilton, *Sparta's Bitter Victories, Politics and Diplomacy in the Corinthian War*, Ithaca–London, 1979.

S. Hornblower, *Greek Historiography*, Oxford: Clarendon Press, 1994.

F. Jacoby, 'The Authorship of the Hellenica of Oxyrhynchus', *CQ* 44 (1950), pp. 1–11.

D. H. Kelly, 'Agesilaus' Strategy in Asia Minor, 396–395 B.C.', *LCM* 3 (1978), pp. 97–98.

J. A. O. Larsen, 'The Boeotian Confederacy and Fifth-Century Oligarchic Theory', *TAPA* 86 (1955), pp. 40–50.

S. Perlman, 'The Causes and Outbreak of the Corinthian War', *Classical Quarterly* 14 (1964), pp. 64–81.

F. S. Pownall, *Review of John Dillery, Xenophon and the History of His Times*, Bryn Mawr Classical Review, 1997.

E. Rung, 'Xenophon, the Oxyrhynchus Historian and the Mission of Timocrates to Greece', in Tuplin, C.J. & Franz Steiner Verlag (eds.), *Xenophon and His World—Papers from a Conference Held in Liverpool in July 1999*, 2004, pp. 413–425.

R. Seager, 'Thrasybulus, Conon and Athenian Imperialism 396–386

奥克西林库斯希腊志

B.C.', *JHS* 87 (1967), pp. 95–115.

R. Seager, 'Agesilaus in Asia: Propaganda and Objectives', *LCM* 2 (1977), pp.183–184.

R. J. Seager, 'The Corinthian War', *CAH* VI2, 1994, pp. 97–119.

B. S. Strauss, *Athens after the Peloponnesian War: Class, Faction, and Policy 403–386 B.C.*, 1986, London. 、

Hellenica Oxyrhynchia

奥克西林库斯希腊志

Fragmenta Cairensia

(Temp. inv. No.26/6/27/1/35)

- [.]ς προσβαλεῖν τοῖς τε[ίχεσι] ..... τὰς | π]λείστας τῶν 409 a.c.I col.I
 τρ ιήρω[ν] ..... τὰς | δ'] ἐτέρας τόπον τῆς Ἐφέσ[ιας]
 ..... | ἐκ]βιβ[ά]σας δὲ πᾶσαν τὴν [δύναμιν
 4 προήγα | γε]ν ἐπὶ τῆς πόλεως. Ἐφέσιοι [δὲ καὶ τῶν
 Λα | κε]δαιμονίων αὐτοῖς ο.[.]τ[..... τοὺς | μὲ]ν μετὰ
 τοῦ Πασίφωνος τῶν Ἀθηναίων | [οὐχ] ἑώρων, ἔτυχον
 γὰρ ὄντες ἔτι πόρρω καὶ | [μα]κροτέραν ὁδὸν τῶν ἐτέ-
 8 ρων βαδίζοντες· | [τοῦ]ς δὲ περὶ τὸν θράσυλλον ὁρῶν-
 τες ὅσον | [οὐ]πω παρόντας ἀπήντων αὐτοῖ[ς] πρὸς |
 [τὸ]ν λιμένα τὸν Κορησσὸν καλούμενον | [ἔχ]οντες συμ-
 μάχους τοὺς τε βοηθήσαντας | [...] ...τε .....ν καὶ
 12 πισ[το]τάτο[υ]ς . ο. ε.. | [...] ...νητων εἰ... τα
 ε..[.]·ε...[..... | ...]δι[.]. πεδίῳ κατοικοῦντων. μετὰ
 [δὲ | ταῦ]τα θράσυλλος μὲν ὁ τῶν Ἀθηναίων |
 [στρα]τηγός, ὡς ἦκε πρὸς τὴν πόλι[ν, ἔ]λι]πέν | [τιν]ας
 16 μὲν τῶν στρατιωτῶν προσβα | [λό]ντας, τοὺς δὲ πρὸς

开罗本

(I) □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□攻打城墙□□□□□□□□□□
□□大部分三层桨战船，□□□□□□□□□□，其他的，
在以弗所的一处地方，全体登陆以后□□□□□□□，进
入城中。但是与拉西第梦人^[1]一起的以弗所人□□□□□
□□□□□□□他们□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□，他们未看到那些与帕西丰^[2]在一起的雅典
人，因为他们仍相距甚远并且走了一条比其他人更远的路。
但是看到那些与斯拉西鲁斯^[3]——他只是刚刚到达——在
一起的人之后，那些与拉西第梦人在一起的以弗所人与那
些与斯拉西鲁斯在一起的雅典人在称作克莱苏斯港^[4]的战
役中遭遇，前者将那些施以援手的并且大多数可靠的人视
作盟军□□□□□□□□□□□□□□□□，□□□□□□□
□□□□□□□。(2) □□□□□□□□□□□□□□居住
在[奇尔比亚]平原。此后，当雅典人的将军斯拉西鲁斯
到达该城时，留下一部分士兵进攻，而率领其余士兵来到

- τὸν λόφον α[ὕ]τὸς | [προ]σῆγεν ὃς ὑψηλὸς καὶ δύ-
σβατός ἐστιν. ... | [τὰ μ]έν ἐντὸς ἔστραπται, τὰ δ' ἔξω
τῆς πό | [λεως]. τῶ[ν] δ' Ἐφεσίων ἡγοῦντο καὶ
20 Τίμαρ | [χο]ς καὶ Ποσειδάτης οἱ [..... |
.....] .. βει[.....]. σ[.....]. [.....] υτους
πρα[.....] | .....]σι τινας τῶν [.....
..... | .....] μα νουντ[..... |
24 .....]..ντας πα[.....] |

finis columnae

- γησ[.....] | πιλ[.....].αλ[.....] col.2 2
....] | μιβ[.]ς θρασ[υλλ.....] | τασ[.]
λειπ[.....] | ται. ἐπειδὴ δὲ προ[.....
28 ....] | [.....]πρὸς καρτερὰ χωρ[ί]α [.....] | [.....]. καὶ
πρὸς αὐτοὺς κατέφευ[γον, ὁ δὲ τὸ] | στρατ[ό]πεδον
ἐπῆγεν. ὑποχ[ω]ρούντων | δὲ τῶ[ν] ἐναντίων οἱ μὲν
'Αθηναῖοι προ | θύμῳς ἐπηκολούθουν ὡς κ[α]τὰ
32 κράτος | ληψ[ό]μενοι τὴν πόλιν' [Τ]ίμαρχος δ[ὲ] καὶ |
Πο[σσ]ικράτης οἱ τῶν Ἐφεσίων ἡγε[μόν]ες | ἀνεκα-
λοῦντο τοὺς ἑαυτῶν ὁπ[λ]ίτας. [παρ]ελ | θόντων δὲ τῶν
'Αθηναίων [.....]ν | τες πάλιν οἱ ψιλοὶ τῶν
36 ἀνόδ[ων .....] | εἰσβάλλουσι μετὰ τῶν . ο.. τ[.....]η |
[.....]· οἱ δὲ διὰ τὴν τῶ[ν] ..... μ[ε] | τὰ δ[ὲ] β[ρ]αχὺν
χρόνον [.....] | ρο[.....]. ἐπέπεσεν τῶ[ι].....
... | ἀπο[πει]ρώμεν[ο]ι [.....] κατα | πλαγέντες
40 διέλυσαν[ν]. [.....] | πρὸς τὰς ναῦς ἀτάκτως [.....
.....] | ἔφευγον. ὅσοι μὲν οὖν αὐτῶν τ[ή]ν εἰς θά | λατ-
ταν ὁδὸν ἀπεχώρουν ἀσφα[λῶς] ἐπο | ρεύ]θησαν. τῶν 2
δὲ τὴν ἄνωθε[ν] ὁδὸν ἐλθόν | των πολλοὶ διε[φθάρ]ησαν[ν]..

开罗本

难于攀援的高山^[5]。□□□□□□□□□□□□□□一些人掉
头向城内撤退，一些人仍留在城外。以弗所人的首领是提马
库斯和波西克拉泰斯□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□，□□□□（3）□□□□□□□□□□□□□□
达坚固之地区□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□。

[illegible][illegible]

- 44 [..... | .....]ωσεν δι' αὐτοῦ [..... | .....
 ...]υν. υς πεμψαν[..... | .....]ων κα[τ]α[.....
 .... | .....]πρε..με[.....]

finis columnae?

- [.....].....[..... | .....]. [..].ς οἱ col.3 3
 48 προ[..... | .....]ον ἀποβ[..... |
 στρ]ατιωτῶν παρ[..... | .....]ως ὑπὸ το[ῦ]
 πρατ[τ..... | Συρ]ακούσας [.....]δι[.....
 .... | ..τ]ῆς σαφηνε[ί]α[ς] .[.....] | π[.] νεων
 52 ..αιν. [.....] | ἱππαρχον [..].υσ[.....
 ...] | ἐκεῖνος ...[.]..[.....] | τοὺς στρα-
 τιώτα[ς]. [.....] | τῆς Ἐφέσου .[.....
 .....] | ἐπιμείναντες α[..... κιν] | δυνεύειν
 56 [..]π[.....] | χώρισε καὶ [.....
 ....] | τα .....[..... | ..]ονε[.....
 .....]

开罗本

[illegible]

□□□□□□□□□□□，□□□□□□□□□
□□□□，□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□。□□□□士兵□□□□□□□□□□□，
□□□□□□□□□□叙拉古□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□真相□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□骑兵长□□□□□□□□□□□□□□□□

那里□□□□□□士兵□□□□，□□□□□□□□
□□□□以弗所□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□等待□□□□。□□□□□□□□，□
□□□能够□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□分离□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□，□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□。
□□□□□□□□。

Fragmenta Florentina

(PSI 1304)

I. [...] .. | [...] . 409 a.c. 4 col.1

αικα | [...] ντων. | [...] . [...]

τετρακ[οσι] | [...] ν..ν προτροπάδην | [...]

4 [...] Λακεδαιμο[νι...]εφιδ.. | [...] αὐτίκ]α συνε-
χώρου[ν] ἐ[ν] τάξει | [πρὸς τοὺς λόφο]υς. οἱ δὲ στρα-
τιῶτ[α]ι τῶν | [Ἀθηναίων το]ύτους μὲν οὐχ ἐ[δ]ίωξαν, |
[τοῖς δὲ Μεγαρε]ῦσι<ν> ἐπακολουθέντες ε | [...]

8 τῆ]ς ὁδοῦ τῆς πρὸς τὴν π[ό]λιν φερούσης] καταβάλλου-
σιν αὐτῶν | [ἀριθμὸν πολύ]ν. μετὰ δὲ ταῦτα καταδρα |
[μόντες τὴν χ]ώραν καὶ τοὺς νεκροὺς | [ἀποδόντες
ὑπ]οσπόνδους τῶν Μεγαρέ | [ων] κα[ὶ] τοὺς τῶ]ν Λακε-
12 δαιμονίων, ἀπέ | [θα]νον [γὰρ το]ύτων ὡς εἴκοσιν, ἰστᾶ-
σιν | [τρ]οπαῖ[ον· τ]αῦτα δὲ ποιήσαντες ἀνεχώ | [ρ]ησαν
πάλιν ἐπ' οἴκου. Ἀθηναῖοι δὲ πυ | [θ]όμενοι τὰ περὶ 2
τῆς μάχης τοῖς μὲν | [σ]τρατηγόις ὠργίζοντο καὶ χαλε-
16 πῶς εἶ | [χο]ν ὑπολαμβάνοντες προπετῶς αὐ | [το]ῦς
ἀνελέσθαι τὸν κίνδ[υ]νον καὶ κυ | [βε]ῦσαι περὶ ὅλης τῆς

佛罗伦萨本

甲

(I) [6] □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□四百□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□，他们被驱赶得头尾不能相
顾，而拉西第梦人则□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□有序地向群山方向撤退。雅典士兵并
没有追击他们，而是追随麦加拉人□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□，在路上，进入城[7]里之后，雅典士兵戕杀了很多麦加
拉人。此后，雅典人蹂躏了麦加拉人的土地，并依据休战条约
归还了麦加拉人以及拉西第梦人（约有二十人被杀）的尸体，
竖立了一座得胜碑[8]。做完这些事情后，他们撤退返回家乡。

(2) 但是，当雅典人查明这场战役的真相后，他们对将军们[9]
感到气愤并且采取了抵制态度，他们认为，将军轻率地进行
了此次冒险行动并且是拿整个雅典城做赌注。但是雅典人却

- πόλεως, ἐπὶ δὲ τῇ| [νί]κῃ περιχ[α]ρεῖ[ς] ἦσαν· ἐτύγ-
 χανον γὰρ | [Λα]κεδαιμονίων οὐδέποτε πρότερον κε |
 20 [κρατη]κότες [ἀπὸ τῆς] περὶ Πύ[λο]ν στρα | [τεία]ς·
 α..σ[.....]αν | [....] ... [.....] ||

desunt uersus nonnulli

- II. τ[....] .. [.....] | υ.[....].π.ρ.[.....] col.2 5
 .... | η.[...] στράτε[υμα .....] | π. [χ]ρήματα
 24 [.....] | σαν [ἀ]ναγκαζ[.....] |
 τύχ[η]ι ιδιωτ[.....] | οὐδ[ἐ]ν ἦττον [.....]
 ..... | τω[.]αις εἰω[.....] | ..[.]ρων
 κα[.....] | ἐξ[.]εστησ[.....] |
 28 γε[....]επ[.....] | ωσ[.....]
 .... | των[.....] | χου[.]υω[.....]
 ..... | ται[....][.....] | χρω[.....]
 ..... | ..[.....]ἐπι | τήδευμ[α
 32 ..... | μῆνα. υ[.....] | τος
 καταπο[.....] | ρος αὐτίκα [.....]
 ... | τα κατὰ τὴν [.....] | οἱς ὁ Πεδάρι[τος
 .....] | ἀρχὴν ἐπήγα[γε.....] | οὔθ'
 36 οἵτινες ε.[..... τὴν δυ] | ναστείαν· οὐδ[.....
 ...φι] | λοτιμίας ἀπε.[.....] | νως διέσωσαν
 τή[ν.....] | 'Αθηναίων ἡτ[τήθησαν καρτερᾶ ναυ-
 μαχί] α τῇ γενομένη [..... πε] | ρὶ ἧς καὶ
 40 θουκ[υδίδης εἴρηκε .....] | Πεδαρτο[.....] |
 μὲν τῶν α[.....] | τες εὐθέως [.....
 .....] | .ατην να[.....] | .....κ[.....
 .....] ||

佛罗伦萨本

[illegible]

(II) □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
 □□□□□□军队□□□□□□□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□□□□钱□□□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
 □□□□派达里图斯^[11]□□□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□□□□碰巧发生□□□□□□□□
 □□□□□□□□□□□雅典人的□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□□□□强大的海战□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□□□□□□□□□□正如修昔底德^[12]所述
 □□□□□□□□□□□派达里图斯□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□□□□□□□□□□即刻□□□□□□□□
 □□□□□□□□。

desunt uersus nonnulli

B

- 44 V. [.....] . [...] . [...]..... | [.....] ..... [...] εἰώ- col.3 6
 θει γὰρ | ..... ὁ]μολογίας εὐθέως .[..... | τοὺς
 φυγ]άδας. παρ' αὐτῷ μὲν .[.....] ... | [τῷ νε]ῶ τῷ τῆς 2
 Δήμητρ[ος καὶ Κό]ρης, ὅ[ς | ἐγγ]ύς τοῖς τείχεσί<ν> ἐστι
 48 [.....]ου διὰ τὴν | [ῦλη]ν ἐγεγόνει τη[ρέων εἴ]σω. ὁ [δ]ἐ
 κατὰ | [τοῦ]τον μὲν χρόνον[ν ἥσυ]χίαν εἶχεν | [ἐγκρ]ύψας
 αὐτὸν εἰς τῇ[ν] ῦλην· ὅτε δὲ | [κατασ]ταίη φύλαξ ὁ
 'Αθη[ναῖ]ος, ἐκείνος | μὲν καθεῖς ὑπὲρ τοῦ τείχ[ου]ς
 52 σπάρτον | ἐποίησεν ἄν τι σημεῖον ὅτ[ι] παρείλη | φεν
 τῇ[ν φ]υλακὴν, ἥ φθεγξάμενο[ς ἢ λί] | θω βαλὼν, ὁ δὲ
 Μύνδ<ι>ος ἐξελ[θὼν ἐ]κ τῆς | ῦλης πρῶτον μὲν εἶ τι
 γραμματεῖον | εἶη παρ' ἐκείνου καθεῖμενον [ ] [τε] [ ]
 56 ἐλάμ | βανεν καὶ διεφύλαττ[ε]ν, ἔ[πειτ]α δὲ προ[σ]- |
 ῆψεν αὐτὸς ἄν ἕτερον [τῷ σπάρτῳ γ]ραμμ[α]

finis columnae

- III. ν[.....] | τοντα[.....] col.4
 .... | τὸ τεῖχ[ος .....] | χου ἐξ[.....] 3
 60 ..... | νῦν[.....] | φυλ[α.....]
 ..... | .ε..[.....] | των
 ο[.....] | .πλει [.....]
 ... | τερα.[.....] | θενα[.....]
 64 ..... | ...[.....]

finis columnae

C

- - - [.....]ην | [.....] col.5
 ....]μεθη.. | [.....]. ιατησε | [.....] 7
 .....αι | [.....τ]ῇν ἡμέραν | [.....]
 68 .....] των τὸν | [.....]ιρας καλου |
 [μενο.....]ετο μὲν | [.....]ων

乙^[13]

(V.1-2) □□□□□□□□□□□□□□□□因为按照
 惯例□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□立
 即一致同意。□□□□□□□□□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
 □□□流亡者。与他一起□□□□□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□□在德墨忒尔^[14]和柏尔塞芙涅^[15]的神
 庙里，那座庙在城墙[附近]□□□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□但是
 大约傍晚的时候有一段时间他静静地站着并且将自己隐身于
 这片树林后。当轮到那个雅典人站岗的时候，即顺墙搭下一
 根绳子，那就表明他已经接管警卫之职，通过喊叫或者扔石
 头的方式，那个从树林中走出的穆恩狄亚人首先去取由那个
 雅典人从墙上放下来的信件，然后在绳子上系上自己的另外
 一封信。

丙

(Ⅲ) □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
 □□，□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□那天后□□□□□□□□□□□□□□
 □□□□□□□□。□□□□□□□□□□□□□□，□□□□

奥克西林库斯希腊志

- δὲ προσ | [.....]σα..υ | [.....
 .....]..εκλε | [.....]. πλευ | [.....
 72 .....]ουθ... | [.....]νησι | [.....
 .....]ουσας | [.....]. ἔρημοι | [.....
 .....]φελομε | [.....] βασιλε |
 [.....]ασεπο | [.....] ταῖ]ς
 76 νήσοις | [.....]ς ἐκει | [.....
 ...] ταῖς Κλα | [ζομεναῖς.....]ησος | [.....
 .....] ..... | [.....]. [... | .....
 .....]...σον | [.....]. σ αριστα |
 80 [.....]...τον | [.....]υτωι
 ταυ | [.....] ο[.] μὴ προσ | [.....
 .....]θειρ. | [uacat] | [.....]..[.]

finis columnae

- IV.** [...] .[.....] | νησιδ[. ὦ]σπερ εἰώ[θει col.6
 84 .....] | ρας ἐκπ[έ]μπειν ν[.....] | 8
 αυτας πληρώσας τρ[ι]ήρεις δέκα τὰς ἄριστα] | πλεού-
 σας, τὰς μὲν ἐτ[έ]ρας ἐκέλευσε ναυ] | λοχεῖν ἕως ἂν
 ἀπάρω[σιν αἱ νῆες τῶν πολεμί] | ων πόρρω τῆς γῆς,
 88 [αὐτὸς δὲ ταῖς δέκα προ] | ἐπλει πρὸς τὴν Ἑφεσ[ον ...
 .....] | προσαξόμενος αὐτά[ς. Λύσανδρος δὲ κατι] | 2
 δὼν αὐτοὺς τρεῖς ν[αῦς ..... αἶ] | περ κα[ῖ]
 πρότερον αυ[.....] | καταδύ[ο]υσι τὸν
 92 Ἄ[ν]τ[ί]οχον .....] | ὡς καὶ διαφθείρου[σιν .....
 ... τῶν] | μὲν Ἀθηναίων φ[.....] | τες εὐ-
 θέως πρὸς τα [.....] | προνοούμενοι τ[.
 να]υμα[χ.... κατὰ κρά] | τος· Λύσανδρος δὲ ἀ[να]

[illegible]

(IV) [18] □□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□如惯例□□□□□□□□□□□□送船只□□□
□他们，装备十艘最快的三层桨船后，他 [19] 命令其他人埋伏
等待，直到敌方那些人远离陆地，而他自己则继续向以弗所
驶去□□□□□□□□□□□□□□□□□□欲说
服以弗所人到自己这边来。(2) 当来山德看到他们的时候，
即迅速启动三艘船，先前□□□□□□□□□□□他们击
沉了安提奥库斯□□□□□□□并摧毁□□□□□□□
□□□□□□，那些聚在一起航行的雅典人震惊地掉头逃走，
因为他们不想大规模作战，但是来山德却率领他所有的三层
桨战船开始追击敌人。(3) 当其余的雅典人看到拉西第梦人
驾船离开并追赶他们的十艘船时，他们迅速登船，驰援自己
的船。但是，由于敌人迫近，在敌人到达之前他们不可能武

- 96 λαβ[ὼν πάσας τὰς τρι] | ἥρεις ἐδίωκε τοὺς [π]ολεμ[ίους.
οἱ δὲ λοιποὶ] | τῶν Ἀθηναίων κ[α]τιδόν[τες ἀπὸ κ[ότας 3
ἤδη] | τοὺς Λακεδαιμονί[ο]υς καὶ δ[ι]ώκοντας τὴν |
αὐτῶν δεκαναίαν ἐνέβ[ησαν εἰς τὰς ναῦς] | ἐπειγόμενοι
100 βοηθῆσαι τα[ῖς διωκομέναις·] | ἐπικειμένων δὲ τῶν
ἐν[αντίων ἤδη διὰ] | ταχέων πάσας μὲν οὐκ ἠδ[υνήθη-
σαν τὰς] | τριῆρεις φθῆναι π[λ]ηρώσαντες, ταῖς δὲ |
πλείσταις αὐτῶν μ[ικρὸν ἐκ τοῦ λιμέ] | νος ἀναχθέντες
104 το[ῦ τ]ῶν [Κολοφωνίων] | τὰς μὲν προπλευ[σά]σας[....
.....,] | αὐτοὶ δὲ ταραχθέντες αμα[.....] | καὶ
δι' ἀταξίαν ὑπεχώρησ[αν τοῖς πολε] | μίοις. Λακεδαιμό-
νιοι δὲ κα[τιδόντες φεύ] | γον[τ]ας τοὺς Ἀθηνα[ί]ους
108 ἐπε[νεχθέντες δι] | αφθείρουσιν αὐτῶν <---> καὶ
λα[μβάνουσιν εἴ] | κοσι καὶ δύο ναῦς, τὰς δὲ λοιπὰ[ς
εἰς τὸ Νότι | ο]ν κατέκλεισαν. ἐκεῖνοι μὲν ο[ὖν δια- 4
πραξά] | μενοι ταῦτα καὶ τροπαῖον στ[ήσαντες] | πρὸς
112 τῷ λιμένι τῆς πόλεως εἰς [*Εφεσον πά] | λιν ἀπῆλθον·
Ἀθηναῖοι δὲ παραυ[τίκα μὲν] ἡ[σ]υχίαν εἶχον, παρελθ-
ουσῶ[ν δὲ δευῖν ἦ] | τριῶν ἡμερῶν θεραπεύ[σαντες
.....]

finis columnae

D

- 116 ---]εχοντ[--- | -]. ωνου[--- | -τετ]αγμεν[--- | -]. στησ.
[--- | ---]ὀλίγω πλεί[ους - | -τ]οῖς ἱπ.εὔσι - | ---]δυο.[--- col.7

佛罗伦萨本

装好战船，就只有率领他们大多数人从克罗封人^[20]的港口向前航行一小段距离，行驶在前的战船□□□□□□□□□□□□□□□□只是他们不战而乱，□□□□□□□□□□□□□□□□并且他们遇敌而慌乱撤退。当拉西第梦人看到雅典人正在逃跑，他们就奋力前进，摧毁并俘获了二十二艘船，并且将其余的船只堵截在诺丁姆。

(4) 因此，完成这些事情后，他们在这座城市^[21]的港口旁竖立了一座得胜碑并返回。雅典人暂时保持缄默，但是当□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□过去□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□三天^[22]问询（神谕）□□□□□□□□□□，□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□。

T

☐ ☐

☐ ☐

☐ ☐

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐.

Fragmenta Londinensia

(P. Oxy. 842=Brit. Lib. Pap. 1843)

A

- VI. Ὑπὸ δὲ τοῦ[ς αὐτοὺς χρόνο]υς ἐξέπλευσε τριήρης | 397/6 a.c.? col.19 (A1)
 Ἀθήνηθεν [οὐ μετὰ τῆς τοῦ] δήμου γνώμης, ἥ[ν] | δε
 4 Δημαίν[ετ]ος ὁ κύ[ρ]ιος αὐτῆς κοινωσάμενο[ς ἐν] |
 ἀπορ<ρ>ήτῳ τ[ῇ] βουλῇ, ὥς λέγεται, περὶ τοῦ
 πράγ[ματος] | ἐπειδὴ [σ]υν[έ]στησαν αὐτῷ <τινες>
 τ[ῶ]ν πολιτῶν σὺν [οἷς] | καταβὰς εἰς Πειραιᾶ καὶ
 8 καθ[ελκύσας] ναῦν ἐκ τ[ῶ]ν | νεωσοίκων ἀναγόμεν[ος]
 ἔπλει πρὸ[ς] Κόν[ων]α. θο | ρύβου δὲ μετὰ ταῦτα 2
 γε[νομένου,] καὶ τ[ῶν] Ἀθη | ναίων ἀγανακτοῦντ[ω]ν ὅσοι
 γνώριμ[οι κ]αὶ χα | ρίεντες ἦσαν καὶ λεγ[όντων] ὅτι
 12 κατα[βα]λοῦσι τὴν | πόλιν ἄρχοντες πολέ[μου] πρὸς
 Λακ[εδαιμονί] | ουσ, καταπλαγέντες οἱ β[ουλευταὶ] τὸν
 θόρυβον συν | ἤγαγον τὸν δῆμον οὐδεν προσ[τ]οιούμενοι
 16 με | τεσχηκέναι τοῦ πράγματος, συνεληλυθότες δὲ |
 τοῦ πλήθους ἀνιστάμενοι τῶν Ἀθηναίων οἱ τε | περὶ
 θρασύβουλον καὶ Αἴσιμον καὶ Ἄνυτον ἐδίδα | σκον αὐτ-
 20 ος ὅτι μέγαν <ἀν>αιροῦνται κίνδυνον εἰ | μὴ τὴν πόλιν
 ἀπολοῦσιν τῆς αἰτίας. τῶν δὲ Ἀθη | ναίων οἱ μὲν 3
 ἐπ<κ>λεικείς καὶ τὰς οὐσίας ἔχοντες ἔστεργον τὰ
 24 παρόντα, οἱ δὲ πολλοὶ καὶ δημοτικοὶ | τότε μὲν φοβη-
 θέντες ἐπέισθησαν τοῖς συμβουλευ | οισι, καὶ πέμψαντες
 πρὸς Μίλωνα τὸν ἄρμοστὴν | τὸν Αἰγίνης εἶπο[ν] ὅπως
 δύναται τιμωρεῖσθαι | τὸν Δημαί[νε]τον, ὥς ο[ὗ μ]ετὰ
 τῆς πόλεως ταῦτα | πεποιηκότα· [ἐμ]προσθ[εν] δὲ
 24 σ[χεδόν] ἅπαντα τὸν | χρόνον ἐτάρ[ατ]τον τ[ὰ]
 πράγ[ματα] καὶ πολλὰ τ[ο]ῖς | Λακεδαιμονίοις

伦敦本^[23]

甲

VI. 几乎同时，一艘三层桨战船^[24]未经民众同意便驶离雅典，当时船的指挥官是戴麦奈图斯^[25]。据说，他曾就此事与议事会秘密达成一致，因为一些公民支持他。戴麦奈图斯与他们一直驶抵比里尤斯港并驾船^[26]离开码头，驶向科农。(2) 此后，发生了一场骚乱。那些出身显贵和有教养的雅典人^[27]非常愤慨并称向拉西第梦人开战会毁掉雅典城。议事会成员制止了骚乱，把民众召集到一起向他们澄清自己并未参与此事。民众聚集到一起的时候，雅典人中那些支持斯拉西布鲁斯^[28]、埃西姆斯^[29]与安尼图斯^[30]一派^[31]的人教导民众说除非他们^[32]使雅典城摆脱干系，否则他们将面临极大的危险。(3) 那些态度温和且有财产的雅典人满足于现状，但占大多数的平民在那些建议他们的人劝说下，尽管当时很恐慌，还是派使臣到埃吉那总督米隆^[33]那里问如何惩罚未按城邦决议行事的戴麦奈图斯；因为此人先前总是挑起事端并做了很多与斯巴达为敌的事。

ἀ[ντέπρ]αττον.

- 10 28 **VII.** Ἀπέπεμπ[ο]ν | μὲν γὰρ ὄπλ[α τε καὶ ὑπη]ρεσίας ἐπὶ
 τὰς ναῦς τὰς | μετὰ τοῦ Κ[όνωνος, ἐπέμ]φθησαν δὲ
 πρέσβ[ει]ς | ὥς βασιλέα π[άλιν οἱ περὶ ..] .. κράτη τε
 καὶ Ἄγνι | αν καὶ Τελε[σὴγ]ορον· οὓς καὶ συλλαβὼν φά-
 32 ραξ ὁ | πρότερον ναύαρχος ἀπέστειλε πρὸς τοὺς
 Λ[α]κε | δαιμονίους, οἱ δ' ἄ[π]έκτειναν αὐτούς. ἦναντι | 2
 οὐντο δὲ ταῦτα παροξυνόντων τῶν περὶ τὸν | Ἐπι-
 κράτη καὶ Κέφαλον· οὗτοι γὰρ ἔτυχον ἐπιθυ | μούντες
 36 μάλιστα <ἐκπολεμῶσαι> τὴν πόλιν, καὶ ταύτην ἔσχον |
 <τὴν γνώμην> οὐκ ἐπειδὴ Τιμοκράτει διελέχθησαν καὶ
 τὸ || χρυσίον [ἔ]λαβον, ἀλλὰ καὶ πολὺ|πρότερον. καίτοι col.2(A.2)
 τι | νὲς λέγ[ουσιν αἷτια γενέσθ]αι τὰ παρ' ἐκείνου
 40 χρή | ματα τ[οῦ συστήναι τούτους καὶ] τοὺς ἐν Βοιω-
 τοῖς | καὶ τοὺς ἐ[ν τ]α[ῖς ἄλλαις πόλεσι τ]αῖς προειρημέ-
 ναις, | οὐκ εἰδότες ὅτι π[ᾶσιν αὐτοῖς συ]νεβεβήκει πά-
 λαι | δυσμενῶς ἔχειν [πρὸς Λακεδαιμο]νί[ο]υς καὶ
 44 σκοπεῖν | ὅπως ἐκπολεμῶ[σουσι] τ[ὰς πόλει]ς. ἐμίσουν
 γὰρ οἱ | μὲν Ἀργεῖοι καὶ Βοιωτ[οὶ ....]τῶται τοὺς
 Λακε | δαιμονίους ὅτι τοῖς ἐναν[τίοι]ς τῶν πολιτῶν |
 αὐτοῖς ἐχρῶντο φίλοις, [οἱ δ' ἐ]ν ταῖς Ἀθήναις ἐπι- |
 48 θυμούντες ἀπαλλάξαι τ[οῦ]ς Ἀθηνα[ῖ]ους τῆς ἡ | συχίας
 καὶ τῆς εἰρήνης καὶ [π]ροαγαγεῖν ἐπὶ τὸ πο | λεμεῖν καὶ
 π[ολ]υπρα[γ]μονεῖν, ἵν' αὐτοῖς ἐκ τῶν | κοινῶν ἧ χρη-
 ματίζεσ[θ]αι. τῶν δὲ Κορινθίων | οἱ μεταστήσαι τὰ 3
 52 πρά[γμ]ατα ζητοῦντες οἱ μὲν | ἄλλοι <παραπλησίως?>
 τοῖς Ἀργείοις καὶ τοῖς Βοιωτοῖς ἔτυχον δυσμ[ε] | νῶς
 διακείμενοι πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, Τ[ιμό] | λας δὲ
 μόνος αὐτοῖς διάφορος γεγωνῶς ἰδ[ί]ων ἐγ | κλημάτων
 56 ἔνεκα, πρότερον ἄριστα διακείμεν[ος] | καὶ μάλιστα
 λακωνίζων, ὥς ἔξεστι καταμαθεῖν | ἐκ τῶν κατὰ τὸν
 πόλεμον συ[μ]βάντων τὸν Δεκ[ε] | λεικόν. ἐκείνος γὰρ 4
 60 ὅτε μὲν πενταναῖαν ἔχων | ἐπόρθησε τῶν νήσων τινας
 τῶν ἐπ' Ἀθηναί[ο]ις | οὐσῶν, ὅτε δὲ μετὰ δύο τ[ρ]ιήρων
 εἰς Ἀμφίπολιν | καταπλεύσας καὶ παρ' ἐ[κεί]νων ἐτέ-
 ρας τέττ[α]ρας | συμπληρωσάμ[ενος ἐνίκη]σε Σίχιον·
 ναυμ[αχ]ῶν | τὸν στρατηγὸν [τῶν Ἀθηνα]ίων, ὥσπερ εἰ-

VII. 由于他们^[34]过去常常为科农率领的船队输送武器与水勇，因此那些追随[希波]克拉泰斯^[35]（或者[奥托]克拉泰斯）、哈格尼亚斯和泰莱赛格鲁斯的人再次作为使节被派到了波斯王那里^[36]。斯巴达前任船队指挥官法拉克斯逮捕了他们后交给拉西第梦人，他们被处死^[37]。（2）在那些支持埃皮克拉泰斯以及凯法鲁斯的人鼓动下，他们^[38]反对这些事^[39]，因为，这些人^[40]正好渴望将雅典卷入战争，他们有此想法并非当他们与提摩克拉泰斯交易^[41]并接受其黄金之时，而是由来已久。而有些人则称他的那笔钱是他们联合这些人、那些比奥提亚人以及其他先前提到城邦的那些人的原因。但是他们不知道这些人很久以前就与拉西第梦人为敌了，并留意如何能使这些城邦卷入战争。因为阿哥斯与比奥提亚人均憎恨拉西第梦人，原因是他们当时把民众的敌人视为朋友^[42]。而在雅典的那些人则企盼雅典人脱离宁静与和平，走向战争并且希望自己有所作为，目的是这样他们有可能继续从盟邦捞到钱财^[43]。（3）科林斯人中，尤其是那些寻求改变政策的人像其他的阿哥斯人以及比奥提亚人一样敌视拉西第梦人。只有提摩拉乌斯因个人原因^[44]而不同于他们，因为他先前曾受到拉西第梦人的优待，并以斯巴达人的利益为重。

正如在戴克莱亚战事中所见证的。（4）因为他^[45]一方面借助五艘船蹂躏了站在雅典一方的一些岛屿；另一方面率领着两艘三层桨战船驶到安菲波里斯，并且在那里又装备了另外四艘船后，在一次海战中打败雅典将军希奇乌斯——正如

- 64 ρηκ[ά π]ου | καὶ πρότερον, κ[αὶ τριήρε]ις τὰς
πολεμ[ί]ας [ἔ]λα[βεν] | οὐσας πέντε κα[ὶ ναὺς ἄς ἐ]μ-
ψαν τριά[κοντ]· ἀ· μετὰ δὲ ταῦτα [.....] ἔχων
τριήρ[εις] κατα | πλεύσας εἰς θάσον ἀπέστησε ταύτην
68 τ[ῶ]ν Ἀθη | ναίων. οἱ μὲν οὖν ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς 5
προει | ρημέναις διὰ ταῦτα πολὺ μάλλον ἢ διὰ
Φαρνά | βαζον καὶ τὸ χρυσίον ἐπηρμένον μισεῖν ἦ[σ]αν |
τοὺς Λακεδαιμονίους.
- 11 72 VIII. Ὁ δὲ Μίλων ὁ τῆς Αἰγ[ί] | νης ἀρμοστής, ὡς ἤκουσε
τὰ παρὰ τῶν Ἀθην[αί] | ων, συμπληρωσάμενος τριήρη διὰ
ταχέω[ν] | ἐδίωκε τὸν Δημαίνετον. ὁ δὲ κατὰ τοῦτον
τὸ[ν] | χρόνον ἔτυχε μὲν ὦν περὶ θορικὸν τῆς Ἀτ | τι-
2 76 κῆς· [ἐπε]ιδὴ δὲ προσπλεύσας ἐκεῖν[ο]ς πρὸ[ς] || ..... col.3 (A.3 and Frt.1,2)
ἐπεχείρη[σεν] .....]ειν, ὥρμησεν ἐπὶ πολυ | [.....]ειν·
κρατήσ[ας δὲ μῆς ν]εὼς αὐτῶν τὴν μὲν ὑ | [φ' αὐτῶ]
ναῦν, ὅτι χε[ῖρον] ἦν τὸ σκ[ά]φος, αὐτοῦ κατέλιπεν, | [εἰς
80 δὲ] τὴν ἐκεῖν[ων] μεταβι[β]άσας τοὺς αὐτοῦ ναύ | [τας
πρ]οέπλευσεν [ἐπὶ τὸ στρά]τευμα τὸ μετὰ τοῦ |
[Κόνωνος ..... Μίλ]ων εἰς Αἰγιναν με | [τ.....
.....
- 84 IX. Τὰ μ[ὲν] οὖν ἀδρότατα τῶν | [κατὰ τὴν Ἑλλάδα ἐν 12
τῷ χειμῶν]ι τούτῳ συμβάντων | [οὕτως ἐγένετο· ἀρχο-
μένου] δὲ τοῦ [θ]έρου τῇ μὲν | [.....] ἔτος 396/5 a.C.?
ὄγδοον ἐνειστήκει. | [.....]αρος τὰς τριήρεις
88 ἀπα | [.....] ἐ]κεῖ δὲ καταπλεύσας τὰς |
[.....]ειν, ἔτυχεν γὰρ αἰὲ | του | [.....
.... κατεσ]κευακῶς ἦν νεώρια | [.....]ς
ὅπου συνέπιπτεν | [.....] τὸν δὲ Φαρνά-
92 βαζον α | [.....] παραγενέσθαι βουλό |
[μενος .....]αι καὶ μισθὸν ἀπολα | [βεῖν] .....
.....]ος μὲν οὖν αὐτοῦ διέ | [τριβεν, ἐπὶ δὲ τὰς 2
ναὺς τῶν Λα]κεδαιμονίων καὶ τῶν | [συμμάχων ἀφικνεῖ-
96 ται Πόλλις] ναύαρχος ἐκ Λακε | [δαίμονος εἰς τὴν ναυαρχίαν τῇ]ν Ἀρχελαΐδα κατα | [στὰς διάδοχος. κατὰ δὲ τὸν
αὐ]τον χρόνον φοινίκων | [καὶ Κιλικίων ἦκον ἐνε-
νῇκοντ]α νῆες εἰς Καῦνον, ὧν | [δέκα μὲν ἐπλευσαν

我在前文^[46]所提到的那样，并且还俘获了五艘敌方的三层桨战船以及三十艘他们派遣来的小船。此后，他率领□□□□艘三层桨战船，航行至塔索斯，使该城与雅典人反目。(5) 所以，上文所提及城邦中的那些人受煽动——比之法尔纳巴佐斯^[47]及其黄金更多的是出于这些原因——而憎恨拉西第梦人^[48]。

VIII. 埃吉那总督米隆，当他从雅典人那里听到这个消息即迅速备一艘三层桨战船追赶戴麦奈图斯。而此时，戴麦奈图斯人已在阿提卡境内的托里库斯附近。(2) 当米隆驶抵□□□□并试图□□□□时，他^[49]冲出□□□□。征服了他们的一艘船之后，戴麦奈图斯放弃了自己的那艘外壳破烂不堪的船，并且把自己的水勇都转移到这艘船上，然后驶向了科农的水军。而米隆在[一无所获之后]^[50]率领他的船返回了埃吉那岛。

IX. ^[51]因此，这个冬季[在希腊]^[52]所发生的重大事件就是这些。夏初□□□□□□□□第八年^[53]开始。□□□□□□□□这些三层桨战船驶到那里之后□□□□，因为曾经发生□□□□□□□□船坞已经准备就绪□□□□□□□□在那里发生了□□□□□□□□并且法尔纳巴佐斯在现场，他想要□□□□□□□□并且获得了军饷。因此，挥霍□□□□□□□□。(2) 但是来自拉西第梦人的鲍里斯接替阿尔凯莱达斯继任了斯巴达及其同盟的船队指挥官。与此同时，腓尼基人和西里西亚人的九十艘战船到达卡乌努斯^[54]，

- 100 ἀπὸ Κιλικίας, αἱ δὲ λείπουσai | [.....]
 . ας αὐτῶν ὁ Σιδώνιος | [δυνασ]της ..... βασ]ιλεί τοῖς
 ταύτης τῆς | [χώρας ..... πε]ρί τῇ[ν] ναναρχίαν.
 Φαρ | [νάβα]ρος ..... ντων αὐτὸν τῶν παρα |
 104 [.....]. αρος τὰ περὶ τὴν ἀρχήν | [.....
 .... τὸ στρατόπεδον. Κ[ό]νων δὲ προ. | [..... 3
 .... αἱ]σθόμενος ἀναλαβὼν | [..... καὶ
 συμ]πληρώσας τὰς τριήρεις | [..... ὡς τάχι]στα
 108 ποταμὸν τὸν Καύ | [νιον καλούμενον εἰς λίμνη]ν τὴν
 Κ[α]υνίαν εἰσέπλευ | [σε ..... το]ῦ Φαρναβάζου
 καὶ τοῦ Κό | [ωνος ..... φέ]ρνη[ς] ἀνὴρ Πέρ-
 σης πα | [.....] τῶν πραγμάτων, ὃς |
 112 [.....] ἡβ]ούλετο λαβ[ε]ῖν [κ]ατα | [.....
 .....]. ν δὲ πρ[.]. [.]ν[.]με[.]. ν φιλ[ί]αν | [.....
 ....]. ος ἀπέπεμψεν ὡ[ς] βασιλέα σ[.....]α | [..... τ]ῇν
 σκηνὴν αὐτοῦ [.....] ἦλθ[ε] ..]ν | [..... ἀ]παγγεί-
 116 λας δὲ τὰ π[.....]εασα[.]ν ||

desunt uersus 25

- X.** [---] | [---] | α[---] | φε[---] | α[---] | col.4. (A 4) 13
 π[---] | β[---] | τα[.]τα[---] | ποντα[---] |
 ἀρχοντ. [---] | κους ἴστ[---] | σιν τὰς μ[---] |
 120 [.]ωσιν πρ[---] | [..] τε κελ[---] | νων οὐδ[---] |
 121a ἔχοντες[---] | εἶχον γὰρ [---] ||

perierunt columnae nonnullae

B

- XI.** [.....]·εἰσὶν δὲ κα[... | ..... col.5 (B 1 and Fr.3) 14
 ..... τῶ]ν ἱππέων [... | .....
 124 .....]· ἔνιοι δὲ πρ[... | .....]
 σπιον. ἡ μὲν [οὔν | .....] τοιαύτη
 κ[.]ι[.] | .....] .s. 'Αγησίλα[ος] δὲ | 2
 [..... τὸ] στρατόπ[ε]δον · | [.....
 128 .....τὸ] Κα[ύ]στρι | [ον πεδίον.....
 .....] τὰ ὄρη ταξάμε | [νος .....] οὐς,
 ταύτηι πάλιν | [.....]ης τοιαύτη

伦敦本

其中十艘来自西里西亚，余下的[来自腓尼基]^[55]其中一个西顿人担任统帅□□□□□□□□。这个国家的王□□□□□□□□追随船队指挥官。法尔纳巴佐斯自己□□□□□□□□营地。(3) 当科农意识到，他开始□□□□□□□□装备完三层桨战船后，他尽快驶向了被称作卡乌努斯河的地方驶入卡乌努斯湖□□□□□□□□法尔纳巴佐斯和科农以及波斯人[提萨]费尔奈斯□□□□□□□□□□□□事件的，即□□□□□□他想抓住□□□□□□□□他派那个人到波斯王那里□□□□□□□□他的营地□□□□□□□□被称作□□□□□□□□。

X. _____
_____.

2

XI. □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□，□□□□□马军的□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□。 (2) 但是，阿
格西劳斯□□□□□□□□□□□□□□营地□□□□□
□□□□□□□□□卡乌斯特里昂平原□□□□□□□□
□□□□□□□，时不时地支付军饷□□□□□□□□□□
□□□□□在城中□□□□□□□□□□□□□□□□营地□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□。 (3) 提

- φθά | [σας .....]ς τὸ στρατόπεδον | [.....
 132 .....]ειν. Τισσαφέρ[ν]ης | [..... 3
 ἐπηκο]λούθει τοῖς Ἑλλη[σ]ιν | [ἀθροίσας ἱππέας μὲν
 ..... α]κισχιλίους κα[ὶ] μν | [ρίους, πεζοὺς δὲ πεντακι-
 σμυρίων ο]ὐκ ἐλάττους. | [Ἀγησίλαος δὲ .....
 136 ἡγη]σάμενος χαλε | [πὸν προσβάλλοντας τοὺς πολεμίο]υς
 ἐκ παρατά | [ξεως ἀμύνεσθαι πολὺ τῶν Ἑλλήνων ὑ]πε-
 ρέχοντας, | [.....]λως καὶ κρα |
 [τ.....] στρατηγίας | [.....
 140 .....]σαντα μάχεσθαι | [.....
 ....]ων στρατευμα | [.....]σας, οἱ δὲ
 βάρβα | [ροι .....]ες καὶ συντετα |
 [γμέν .....] ἔχοντες τοσού | [τ.....
 144 ..... δ]υνατὸς ἀφορμῶν | [.....
 κα]τείδον τοὺς Ἑλλη | [νας ..... ο]ὔτε
 τὴν πορείαν | [.....]. κατα-
 φρονεῖν | [.....]ντες αὐτοὺς | [.....
 148 .....] τοῦ στρατεύ | [ματος .....
 .....] προσβαλόν | [τ.....
 ἔξ]ωθεν τοῦ πλιν | [θίου .....]ον
 προσέτατ | [τε .....], τοὺς δὲ
 152 Πελοπον | [νησίους .....]ι προσῆγεν· ο |
 [.....] ἑώρα τοὺς Ἑλλη | [νας .....
 .....]λεον α[.]ων αἰε | [.....
 .... ὁ]μοίως, ε[.]διε | [.....]ν ἐγγυ-
 156 τέρωι μᾶλ | λο[ν .....οὐ]δὲν ἀλλ' ἢ
 τὸν | ποτ[αμὸν .....] γὰρ ἀμφοτερ[.] | ηγ
 [.....]ετ[.] προιόν[τ..] | δε[.....
 ..... ὁ]λιγ[.]σ[.....] | ει[.....
 160 στρά]τευμα[α.....] | τε[.....] αν[.....]

伦敦本

[illegible][illegible]

- Ἄ[γῆσί] | λα[ος δὲ .....] .υ[....] | τ[... 4
 ..... στράτε]υμα[... | .....
 .....]ιπονο[... | ..... π]αρα-
 164 σκευα[..] | .[.....]ίους ἵνα τῇ ν[... |
 ..... κα]τα[ν]έμουσι [...] | κα[.....
 .....]ωνην πολλ[..] | . α[.....
 .....] βουλευσομ[εν..] | π[.....] κατὰ τοῦτο]ν
 168 τὸν ἐνιαυ[τὸν] | οἱ [.....]
 νοιτινεια[....] | ε[.....]ο]υς ἔγνω
 κα[..] | ο[.....]. των τῆς νυκτ[ὸς] |
 . ι[.....] μὲν ὀπλίτας, [...] || τακοσίους col.6(B 2)
 172 δ[ὲ ψ]ιλοὺς, καὶ το[ύτοις ἐπέστησεν ἄρχοντα] | Ξενο-
 κλέα [Σ]παρτιάτην, π[αραγγείλας ὅταν γένωνται] | βα-
 δίζοντε[ς] κατ' αὐτοὺς [.....] | εἰς μάχην
 τ[άττ]εσθαι. [.....]κ[..] | ἀναστήσας ἄ[μα
 176 τῇ ἡμ]έρα [τ]ὸ [στ]ρά[τε]υ[μα πάλιν] ἀνῆ | γεν εἰς τὸ
 πρ[όσθεν. οἱ] δὲ βάρβαροι συνα[κολουθήσ]αντες | ὥς εἰ-
 ῶθεσα[ν οἱ μὲ]ν αὐτῶν προσέβαλλ[ον] τοῖς Ἕλλη | σιν,
 οἱ δὲ πε[ρίιππε]νον αὐτούς, οἱ δὲ κ[α]τά τὸ πε | δίον
 180 ἀτάκτ[ως ἐ]πηκολούθουν. ὁ δὲ Ξ[ε]νοκλῆς, | ἐπειδὴ 5
 καιρ[ὸν ὑπ]έλαβεν εἶναι τοῖς πολεμίοις ἐπὶ | χειρεῖν,
 ἀνα[στήσ]ας ἐκ τῆς ἐνέδρας τοὺς Πελοπον | νησίους
 ἔθ[ει δρ]όμωι· τῶν δὲ βαρβάρων ὥς εἶδον ἔ | καστοι
 184 προσθέ[ον]τας τοὺς Ἕλληνας ἔφευγον καθ' ἅπαν | τὸ
 πεδίου. Ἀγ[ῆσιλ]αος δὲ κατιδὼν πεφοβημένους αὐ- |
 τοὺς ἔπεμπεν ἀπὸ τοῦ στρατεύματος τοὺς τε κούφ-
 οὺς | [τ]ων στρατιωτῶν καὶ τοὺς ἱππέας διώξοντας
 188 ἐκείνους· | οἱ δὲ μετὰ τῶν ἐκ τῆς ἐνέδρας ἀναστάντων

[illegible]

- ἐνέκειτο | τοῖς βαρβάροις. ἐπακολούθησαντες δὲ τοῖς 6
πολεμί[ο]ις | οὐ λίαν πολὺ[ν] χρόνον, οὐ γὰρ [ἡδύ]ναντο
καταλαμβά | νειν αὐτοὺς ἄτε τ[ῶ]ν πολλῶν [ι]π[π]έων
192 ὄντων καὶ γυ | μνήτων, καταβάλλουσιν μὲν [αὐ]τῶν περὶ
ἐξακοσί | ουσ, ἀποστάντες δὲ τῆς διώ[ξεω]ς ἐβ[ά]δ[ι]ζον
ἐπ' αὐ | τὸ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν βα[ρβά]ρων. [κα]τα-
λαβόν | τες δὲ φυλακὴν οὐ σπουδαί[ως κ]αθε[στῶ]σαν
196 ταχέ | ὡς αἰροῦσιν, κα[ί] λ[α]μβάνουσιν [α]ὐτῶν
[πολ]λὴν μὲν ἁ | γοράν, συχνο[ύς] δὲ ἀνθρώπο[υ]ς,
πολλ[ὰ δὲ] σκεύη καὶ | χρήματα <τὰ> μὲν [τῶ]ν ἄλλων
τὰ δ[ὲ] Τισσαφέ[ρ]ους αὐτοῦ.
200 **XXI.** Γε | νομένης δὲ τ[ῆς] μάχης τοιαύτης οἱ μὲ[ν] 15
βά[ρβα]ροι κα | ταπλαγέντες [τοὺς] "Ἑλληνας ἀπεχώ-
ρησα[ν σὺν] τῷ Τισ | σαφέρνει πρὸς τὰς Σάρδεις·
'Αγασίλαος δὲ περ[ι]μ[ε]ίνας αὐ | τοῦ τρεῖς ἡμέρας, ἐν αἷς
204 τοὺς νεκροὺς ὑποσπ[όν]δους ἀπέ | δωκεν τοῖς π[ο]λεμίοις
καὶ τροπαῖον ἔστη[σε] καὶ τὴν | γῆν ἄπασαν
ἐ[πόρθ]ησεν, προῆγεν τὸ στρ[άτε]υμα εἰς | Φρυγίαν πά-
λιν [τῇ]ν μεγάλην. ἐποιεῖτο δὲ [τ]ὴν πορείαν | οὐκέτι 2
208 συντεταγμένους ἔχων ἐν τῷ πλ[ι]νθίῳ τοὺς | στρατιώ-
τας, ἀλλ' ἐὼν αὐτοὺς ὄσσην ἠβούλουντο τῆς χώ | ρας ἐπιέ-
ναι καὶ κακῶς ποιε[ῖν] τοὺς] πολεμίους. Τισσαφέρ | νης
δὲ πυθόμενος τοὺς ["Ἑλληνας β]αδίζειν εἰς τὸ
212 πρόσθε<ν> | ἀναλαβὼν αὐτοὺς τοὺς β[α]ρβάρους]
ἐπη[κολο]ύθει ὀπισθεν | αὐτῶν πολλοὺς σταδί[ο]υς διέ-
χων. 'Αγ[η]σίλ[αος] δὲ διεξελο[ὶ]ν | τὸ πε[δ]ίον τὸ τῶν 3
Λυδῶν [ἤγε τὴν στρ]ατιάν [πάλιν] διὰ τῶ[ν] | ὁρῶν τῶν
216 διὰ μέσου κε[ί]μένων τῇ]ς τε [Λυδίας] καὶ τῆς | Φρυ-
γίας· ἐπειδὴ δὲ διεπορ[εύθησαν] ταῦτα, κατεβίβ[ασε] |
τοὺς "Ἑλληνας εἰς τὴν Φρ[υγίαν], ἔως ἀφίκοντο πρὸς
τ[ὸν] | Μαῖανδρον ποταμόν, ὅ[ς] ..... ἀπὸ
220 Κελαι | νῶν, ἥ τῶν ἐν Φρυγίᾳ μεγίστη [πόλις ἐστίν, ἐκ-
δίδωσι δ'] | εἰς θάλατταν παρὰ Πριήμην κ[αὶ] ..... κα- 4
ταστρα] | τοπεδεύσας δὲ τοὺς Πελοπ[οννησίους] καὶ
τοὺς | σ[υ]μμάχους ἐθύετο πὸτ[ερ]α χ[ρῆ] διαβ[αίνειν]
224 τὸν ποτα] | μὸν ἢ μή, καὶ βαδίζειν ἐπὶ Κελα[ινάς] ἢ
πάλιν το[ύς] | στρατιώτας ἀπάγειν. ὥς δὲ συνέβ[αινε]
αὐτῷ] μὴ | γίνεσθαι καλὰ τὰ ἱερά, περιμε[ί]να[ς] ἐκεῖ
τῇ]ν τ[ε] ἡμέ | ραν ἦν παρεγένετο καὶ τὴν ἐπιό[υσαν]
228 ἀπήγ]εν τὸν || [στρατόν] ..... 'Αγασί]λαος μὲν

进攻蛮族人。(6) 他们追赶敌人但时间并不很长，他们未能赶上敌军原因是因为敌军大部分是轻装步军和马军。于是歼敌约六百人^[59]后，他们便停止了追赶而开向了蛮族人的营地。占领了敌人设防但并不严密的要塞后，他们迅速攻占营地并缴获了大批给养，俘获了很多敌人，并获得了大量的装备和钱财，这些钱财一部分是他人的，另一部分是提萨费尔奈斯本人的^[60]。

XII. 所发生的战斗就是这样。蛮族人受到希腊人惊吓，他们与提萨费尔奈斯一起撤退到萨尔狄斯。在那里^[61]，阿格西劳斯停留了三天——其间根据休战条约归还了敌人的尸体竖立了一座得胜碑，并蹂躏了整个地区——然后再次^[62]率领大军向大弗里吉亚^[63]进发。(2) 他不再让士兵以作战方阵前行，而是允许他们任意骚扰村落，给敌人制造麻烦。了解到希腊人一直在前面行进，提萨费尔奈斯再次带领蛮族人跟在他们的后面，保持很远的距离。(3) 穿过吕底亚平原之后，阿格西劳斯又率军越过位于吕底亚与弗里吉亚^[64]之间的山脉。通过这些山脉之后，就带领希腊人向弗里吉亚挺进，直达发源于弗里吉亚最大城市凯拉埃纳埃^[65]的马埃安德尔河^[66]，这条河流注入普里埃内和□□□□□□□□附近的大海。(4) 包围伯罗奔尼撒人及其同盟者后，他献祭来决定是否应该渡河，是否应该进军凯拉埃纳埃或者带军队返回。由于这次献祭^[67]碰巧不是吉兆，到达当天他留驻在原地，接着又停留了一天，然后率军返回□□□□□□□□。因此，阿格西劳

- οὐ[ν ... | ..... τὸ πεδίον τὸ Μαιάν]δρου καλού-
μενο[ν] | δ[.....]. νέμονται Λυδ[οῖ] |
κ[αὶ Μυσοί, Κᾱρες τε καὶ Ἴωνες.
- 232 **XIII.** Τότ]ε δὲ βασιλεὺς | [. .... π]ερί 16
τούτους | τ[..... στρ]ατηγόν, ἄμα | δὲ
[.....]. Τισσαφέρη | ετ [.....
..... το]ὺς Ἑλληνας | μ[.....
236 .....]νουν καὶ μᾶλ | λο[ν .....].
δίχα κει | με[ν.....] | ἐξ[...
.....] | συ[.....
Τισσ]αφ[έρν.....] | οπ[..... Ἄρταξ]έρξη
240 [.....] | δια[.....] απαρ[.....
.....] | λο[.....]κα[...οιτε.....]σα[.....] |
οργ[.....] αὐτῷ κατη[.]α[.]αδι[.....] |
σα[...τε βασιλεὺς ὁμολογουντ[..] μάλιστ[α.....] | δι[ᾶ
244 Τισ]σαφέρην καὶ πα[.]ν ἐκείνον [.....] | πάν-
των καθ' ἃ Τιθρα[ύστης α]ὐτὸν κα[...]. [.....] | ὅς
ἐπειδὴ καταφ[..... Φρυ]γίαν καὶ Λυδ[ίαν .....] |
το[...]. ιεν ἀνέπεμψ[εν ἐπιστ]ολὰς ἃς ἔφερ[ε .....] |
248 ρα[.....]ι πρὸς Ἄρι[αῖον Τι]σσαφ[έ]ρη [.....] |
ἐπ[.....]ο πρὸς Μυ[...αιον] ὥς α[.....] |
στο[...]. λαβεῖν ἐκελ[...αιδ[.....] | εὐ[...
.....]ντου γε[...ται [.....] | πε[.....
252 νουτο[.....]ου[.....] | λω[.....]ν ἔ[μ]ελ-
λεν ηχ[.....] | σιν[..... Τ]ιθραύστ[.....
.....] | τα[.....]τ[.....
...δε | δο[.....]της |
256 ἀποκρε[.....]ν[...]. | ρίξεσθ[αι ...
.....] | ὁπότε α[.....
..... Τισσα] | φέρην[ν ἀ]πέστειλεν τ[.....]οαρ[.....
.....] | Ἄρι α[ῖ]ο[ς] εἰς Σάρδεις το[.....]ονου [.....
260 δυ] | νατὸς Τισσαφέρην[.....]ρια[.....] | βέλ-
τιστοι τῶν στρ[ατη]γῶ[ν ..]σιανετε[..... ἀκιν] |
δυν[ότ]ερον ἔξειν τ[ᾶ κ]ατὰ τή[ν] σα[τ]ραπία[ν Ἄγῃ-

斯□□□□□□□马埃安德尔平原被召回^[68]□□□□□□□□□□，那里居住着吕底亚人、穆西亚人、卡里亚人以及伊奥尼亚人。

[illegible]

奥克西林库斯希腊志

- 264 σιλὰ] | ου κα[θ]ημένου περὶ [τ]ήν Μαγν[η]σ[ί]αν
 ἐμι[.....] | τῶν [π]ε[ζ]ῶ[ν] καὶ τῶν ἱππέω[ν ...]ω
 προ[.....] | ε[....]ον δ[ια]κειμένου [.....]
 ..... ἄλλ] | λ[ο]υς ἄλλη ποι...αν[.....] |
 βουλόμενος δ[.]π[.]ι[.....] |
 268 στράτευμα τα[.].[.....] ||

desunt versus 2

- 2 | [....]ν[---] [....]προ[---] | π' Ἀρταξ[έρξ---] | τα col.8
 ἡμέρα[ς---] | αὐτὸν α[---] Φρυ | γίας ἐπία[---] | τὸν (Fr.7 col.2)
 Τιθρ[αύστην --- Τισσα] | φέρν[---] | πράξιν α[---]
 272 οί- | κοδομε[ῖν ---] | πόλεως..[---] | ὑπὸ τῶν [---] |
 δὲ βαδ[ίζοντες ---] | τῷ Τιθρα[ύστη ---] | σ[.]αι
 παρα[---] | ἐπιστολὰ[ς ---] | πρὸς τὴν α[---] στρα |
 τιᾶς κατα[---] | ε Μιλη[σι ---] | ψας καὶ τα[---]
 276 κα] | τῆρεν εἰς [---] | Ἀριαῖον ε[---] με | τὰ δὲ
 ταῦ[τα---] | διατριβῶ[θ ---] | ἱμάτια τ[---] | νον συ-
 ναρ[πα---] | καὶ μεταπ[---] | [..]λοι. ν ἱπ[π---] | συ-
 νεχ[---] | μεν[---] | τησδ[---] | ἔλεγ[ε ---] | τ[ο]ῦ
 280 βα[σιλ]έως [---] | τα[ί]ς ἐπιστολα[ίς ---] | [..]ε τὸ
 βυβλ[ιον ---] | [..]ττεν βασιλ[ε---] | [..] αὐτὸν
 ἀνα[---] | [..]...ειν εκ[---] | [ᾄ]λλην ἀναγ[---] |
 [τῶ]ν βαρβάρω[ν ---] ||

finis columnae
 perierunt columnae nonnullae?

C

	C1	Fr. 8	Fr. 9	col. 9 (C1 cum Frr. 8, 9)	
	desunt versus 15				
284	XIV.	]να[.	---	---	17
	]καγα-		]λει	]και	
	]πόλ]εμον		]μφε-	]αραγγει	
	]ισωτη		]τατον	]καταμα	
288	]λλην αυ-		]λοσ-	]υ παραλα-	
	---		---	]Μακεδο-	
	νοτη[.]ασ[---] ἄμα μὲν οὖν [---] ἀφθό[ν]ω[ς..]σ. col.10(C2)				
292	[---, ᾄ]μα δὲ [γ]ενεσ[---] ἐπὶ τη..ματ[---] ἡρη- 2				
	μείνον ὑπαρξα[---] δι' ἐκεῖν[...]		ητ[.]σα[---]		
	[.]αλωνω[---] [τ]ερον πω[---] καὶ βιαζ[---]				

伦敦本

斯一起在马格奈西亚附近安营扎寨□□□□□□□□□□
□□□□□□□。步军和马军的□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□驻扎□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□，但是其他人□□□□□□□□□□□□□□□□
□□想要□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□军队□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□阿尔塔薛西斯，□□□□□□弗里吉亚□□□□□□□。提
斯拉乌斯泰斯□□□□□□□，提萨费尔奈斯□□□□□□□
□□□□□□□。一次战役，那些在城中正煮大麦的人□□□□
□□与提萨费尔奈斯一起前进□□□□□□□，消息□□□□
□□给米莱西亚人的□□□□□□□阿里埃乌斯，并且这些事
情□□□□□□□衣物□□□□□□□他说是波斯王的命令^[70]□
□□□□□□□。本卷□□□□□□□波斯王自己□□□□□□□，
其他□□□□□□□蛮族人的□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□。

XIV. □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
马其顿□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
因此一部分□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
富饶的，另一部分碰巧□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

- 296 χρόνον μ[---] | πολλῆς δυνά[μεως ---] | ὅμοι[.]ν
 α.[.]ο.[.]α [---] | κως [.]ην.[.]ε[---] ἤτοι[.] | μασεν
 ἦγε[μ---] | τέρους Ἐλ[λ]η[ν---] | ἡ τοῦ[ς] ἐκ τ[ο]ῦ
 π[ο]λ[έμου] γιγνομ[ένους .....] | νος δὲ τὴν
 300 [ῆ]σ[υ]χ[ί]αν ἀριστα τ[οῖς] πράγμασι φαίνεται | κεχηρη-
 μέν[ος:] οὐ γὰρ ὥσπερ οἱ πλείστοι τῶν πρὸ τοῦ δυ[ ]
 ναστευνόντω[ν] ὥρμησεν ἐ[πὶ] τὰς τῶν χρημάτων
 ἀρπα[ ] | γὰς, καὶ δη[μο]τικῶτα[τ]ος τ[.....]
 ....] | μεταπεμπό[μ]ενος ἐκ [.....] | κέ-
 304 ναι τι δοκ[ο]ύντας δ[.....] | τῶν
 πλείστ[ω]ν χ[.....] |
 [....].[...]ε[....]τ [---] ||

Fragmenta col. 10 ut uidetur tribuenda

	Fr. 10	Fr. 11
	--- [.]ωσ[ ]	---]ην[ ]
308	ἠλωσεν[ ] δοξαν [---] Λα- κεδα[ιμον]	]καὶ δεῖ[ ]].[.]ντω[ ]].[.]μι[ ]
312	των[ ] πασα[ ] των[ ] ---	]ατεδ[ ]].[.]ελ[ ]]εοτ[ ]]αν ἐκε[ ]
316	τῶν] ἄλλων βαρβάρω[ν]]κ[.] ἄλλὰ τὴν με[ ]].[.]του δὲ βίον .ιρ.[.]τ[ ]]ς περὶ πολλὴν στα.. σ[ ] κα]τήγαγεν· ἀντὶ ὧν ἡγα[πημένος]	
320	]ς ἐποίησε κατακει[ ]]λλαις κατασκευα[ ]] περὶ δὲ τὴν του[ ]	

finis columnae

	Fr. 12	Fr. 13
	---	---
	]...[ ]	]θ.[ ]
324	] . δὲ προστ[ ]]ων εἰλη[ ]] . τελευτ[ ]]των παρ' ἐκεῖν[ ]	]υτον[ ]]εν αὐτ[ ]]αιρεῖσθ[αι]].[.....]τ[ ]
328	]αθα περιμε.[ ]]ν ἐπιτα[ ]]λαθε[ ]	

倫敦本

时间□□□□□，其他强大的□□□□□霸权，□□□
希腊人比其他置身战争事外的人□□□□□□□□□□。

[illegible]

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□, □□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□。□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□, □□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□。

Fr. 14

[. . [

332]ιακα[
]τιτ[
]τιδα[

Fr. 15

]μ[

]σε[.]ιο[
]ας πολ[
].[
---

perierunt columnae nonnullae

D

- 18 XV. || [...]ς βου[.....]. καθ' ἐκά | [στην] col.11(D 1)
- 336 ἡμέ[ρ]αν ἐξήτ[αζε τοὺς στρατιώτας] σὺν τοῖς ὃ | [πλοῖς]
ἐν [τ]ῷ λιμέν[ι, προφασιζόμενος μὲ]ν ἵνα μὴ ῥα- |
[θυμο]ῦντες χεῖρους [γένωνται πρὸς τὸν] πόλεμον, βου |
[λόμε]νος δὲ παρασκε[υάζειν προθύμους] τοὺς 'Ροδί-
340 ους | [ἐὰν ᾗ]δωσιν ἐν τοῖς ὃ[πλοῖς αὐτοὺς παρόν]τας τη-
νικαῦ | [τα τοῖς] ἔργοις ἐπιχειρεῖ[ν· ὥς δὲ σύνηθες ᾗ]πα-
σιν ἐποί | [ησεν] ὁρᾶν τὸν ἐξετα[σμόν, αὐτὸς μὲν εἰ]κοσι
λαβὼν | [τῶν] τριήρων ἐξέπλευ[σεν εἰς Καῦνον,
344 βου]λόμενος | [μὴ π]αρεῖναι τῇ διαφθο[ρᾳ τῶν
ἀρχόντων], Ἱερωνύμῳ | [δὲ κ]αὶ Νικοφῆμῳ προσέ[ταξεν
ἐπιμελ]ηθῆναι τῶν | [πρα]γμάτων οὓσιν αὐτοῦ
πα[ρέδροις. οἱ π]εριμεῖναν | [τες] ἐκείνην τὴν ἡμέραν, 2
348 π[οιουμένων] τὸν ἐξετα | [σμό]ν τῇ ὑστεραία τῶν
στρατι[ωτῶν καθά]περ εἰώθε | [σαν,] τοὺς μὲν αὐτῶν
παρήγα[γον ἐν τοῖς] ὀπλοῖς εἰς | [τὸ]ν λιμένα, τ[ο]ὺς δὲ
μικρὸν [ἔξω τῇ]ς ἀγορᾶς. τῶν | [δὲ] 'Ροδίων οἱ συνειδό-
352 τες τὴν π[ράξιν, ὥς] ὑπέλαβον | [κ]αιρὸν ἐγχειρεῖν εἶναι
τοῖς ἔργ[οις, συ]νελέγοντο | [σὺ]ν ἐγχειριδίῳ εἰς τὴν
ἀγοράν, καὶ Δωρίμαχος | [μὲν] αὐτῶν ἀναβὰς ἐπὶ τὸν
λίθον οὐπὲρ εἰώθει κη | [ρύ]ττειν ὁ κηρυξ, ἀνακραγῶν
356 ὥς ἡδύνατο μέγιστον | 'ἵ]ωμεν, ὦ ἄνδρες' ἔφη πολῖται,
ἐπὶ τοὺς τυράννους | [τῇ]ν ταχίστην'. οἱ δὲ λοιποὶ βοή-
σαντος ἐκείνου τὴν | [βο]ήθειαν εἰσπηδήσαντες μετ' ἐγ-
χειριδίων εἰς τὰ συν | [έ]δρια τῶν ἀρχόντων ἀποκτείν-
360 ουσι τοὺς τε Διαγο | [ρε]ῖους καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν

伦敦本

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□。
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□。

XV.^[71] □□□□□□□□□□□□每天科农都在港口检阅携带武器的士兵，名曰他们不应怠惰而不再适应战争，实则希望激发罗德斯人的士气，如果看到他们手持武器，他们就有可能设法采取行动。当他们习惯看到他所做的一切安排时，科农即亲自率领二十艘三层桨战船驶向卡乌努斯，因为他不想出现在推翻罗德斯政权的现场^[72]，因此他任命自己的副手希埃罗尼穆斯和尼可弗穆斯管理那里的事务。(2) 那天他们一直在等待时机，第二天当那些士兵像往常一样正在做检阅时，他们把一些携带武器的人转移到了港口，并且率领另一些人来到离市场不远的地方。当那些罗德斯人熟知情况后，认为举事的时机已到，于是他们手持匕首聚集到市场^[73]，其中一位名叫多里马库斯的站到了通常传令官用来宣布公告的石头上，尽可能地大声说：“公民们！勇敢的人，让我们尽快来推翻僭主^[74]吧！”当他大声呼唤寻求帮助的时候，其余的人手持匕首冲进了官员们的会场杀死了狄亚高拉斯^[75]一家以

- ἐνδεκα, διαπραξά | [μ]ενοι δὲ ταῦτα συνήγουν τὸ πλῆθος
 τό τῶν Ῥοδίων | [εἰ]ς ἐκκλησίαν. ἄρτι δὲ συνειλεγμένοι 3
 αὐτῶν Κόνων | ἦκε πάλιν ἐκ Καύνου μετὰ τῶν τριή-
 364 ρων· οἱ δὲ τὴν | σφαγὴν ἐξεργασάμενοι καταλύσαντες
 τὴν παροῦσαν | πολιτείαν κατέστησαν δημοκρατίαν καὶ
 τῶν πο | λιτῶν τινὰς ὀλίγους φυγάδας ἐποίησαν. ἡ μὲν
 οὖν | ἐπανάστασις ἡ περὶ τὴν Ῥόδον τοῦτο τὸ τέλος
 368 ἔλα | βεν.
XVI. Βοιωτοὶ δὲ καὶ Φωκεῖς τούτου τοῦ θέρους εἰς | 19
 πόλεμον κατέστησαν, ἐγένοντο δὲ τῆς ἔχθρας αὐτοῖς |
 [α]ἰτίοι μάλιστα τῶν ἐν ταῖς θήβαις τινές· οὐ γὰρ
 372 πολλοῖς | [ἐ]τεσιν πρότερον ἔτυχον εἰς στασιασμὸν οἱ
 Βοιωτοὶ | προελθόντες. εἶχεν δὲ τὰ πράγματα τότε κατὰ 2
 [τῇ]ν Βοιωτίαν οὕτως· ἦσαν καθεστηκυῖαι βουλαὶ τ[ό]- ||
 τε τέττα[ρες παρ' ἐ]κάστη τῶν πόλεων, ὧν οὐ[χ
 376 ἅπασι] | τοῖς πολ[ίταις ἐξῆ]ν μετέχειν, ἀ[λλὰ] τοῖς
 κεκ[τημένοις] | πλῆθος τ[ι] χρημά[των], τούτων δὲ τῶν
 βουλῶ[ν κατὰ] | μέρος ἐκάσ[τη προκ]αθημένη καὶ
 380 προβουλεύ[ουσα] | περὶ τῶν π[ραγμα]των εἰσέφερεν εἰς
 τὰς τρεῖ[ς, ὅτι] | δ' ἔδοξεν ἀπάσα[ις], τοῦτο κύριον ἐγί-
 γνετο. κ[αὶ τὰ μὲν] | ἴδια διετέλουν οὕτω διοικούμενοι, 3
 τὸ δὲ τῶ[ν Βοι] | ωτῶν τοῦτον ἦν τὸν τρόπον συντεταγ-
 μένον. [καθ' ἐν] | δεκα μέρη διήρηντο πάντες οἱ τὴν
 384 χώραν οἰκοῦν[τες,] | καὶ τούτων ἕκαστον ἓνα παρεί-
 χετο βοιωτάρχον [οὕτω·] | θηβαῖοι μὲν τέτταρα<ς> συ-
 νεβάλλοντο, δύο μὲν ὑπέ[ρ τῆς] | πόλεως, δύο δὲ ὑπὲρ
 Πλαταιέων καὶ Σκώλου καὶ Ἑρ[υ]θρῶ[ν] | καὶ Σκαφῶν
 388 καὶ τῶν ἄλλων χωρίων τῶν πρότερον | μὲν ἐκείνοις
 συμπολιτευομένων, τότε δὲ συντε | λούντων εἰς τὰς θή-
 βας. δύο δὲ παρείχοντο βοιωτάρχας | Ὀρχομένιοι καὶ
 Ὑσιαῖοι, δύο δὲ Θεσπιεῖς σὺν Εὐτρήσει | καὶ Θίσβαις,
 392 ἓνα δὲ Ταναγραῖοι, καὶ πάλιν ἕτερον Ἀλιάρ | τιοι καὶ Λε-
 βαδεῖς καὶ Κορωνεῖς, ὃν ἔπεμπε κατὰ μέ | ρος ἐκάστη
 τῶν πόλεων, τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἐ | βάδιζεν ἐξ
 Ἀκραϊφνίου καὶ Κωπῶν καὶ Χαιρωνείας. οὕτω μὲν οὖν 4
 396 ἔφερε τὰ μέρη τοὺς ἄρχοντας· παρείχε | το δὲ καὶ βου-

及其他十一位公民。做完这些事情后，他们把罗德斯民众聚集到一起，召开了公民大会。(3) 当他们聚集到一起的时候，科农就立刻带着三层桨战船从卡乌努斯返回。那些实施屠杀的人解散了现政府，建立了民主政权并放逐了少数几个公民。因此，罗德斯的政变^[76]便这样结束了。

XVI. 是年夏^[77]，比奥提亚人与佛西斯人的战争爆发。他们的交恶主要归咎于在底比斯的一些人，因为几年前，比奥提亚人发生了党争。(2) ^[78]那时^[79]比奥提亚的时局是这样的：每个城邦均有四个议事会，并非所有的公民都可以参加，只有那些拥有一定财产的人才可以。每个议事会轮流主事并草拟事务法令，然后提交其他三个议事会。只有四个议事会一致通过，方可生效^[80]。(3) ^[81]他们继续用这种方式来处理自己的内政，而全体比奥提亚人的事务则是这样管理的。所有居住在这一地区的人被划分为十一个行政区，每个行政区提供一名比奥提亚联盟官，具体方式如次：底比斯提供四名，其中两名代表底比斯城，另两名代表普拉泰亚、斯考鲁斯、埃里斯莱、斯卡法以及其他先前与这些城邦保持政治上的联合而臣服于底比斯的地区；奥克奥麦努斯和希斯亚提供两名；泰斯皮亚、攸特莱西斯与提斯拜提供两名；塔纳格拉提供一名；哈里亚图斯、莱巴戴亚与考罗尼亚提供另外一名，由每个城邦轮流派出；阿克莱弗尼乌姆、考拜与卡埃罗尼亚也以同样的方式派遣一名比奥提亚联盟官。(4) 由是，这些行政区便以此种方式产生行政官，并且提供给每一名比奥提

- λευτὰς ἐξήκοντα κατὰ τὸν βοιώταρχον, | καὶ τούτοις
 αὐτοὶ τὰ καθ' ἡμέραν ἀνήλiskon. ἐπετέτα | κτο δὲ καὶ
 στρατιὰ ἐκάστῳ μέρει περὶ χιλίους μὲν | ὀπλίτας, ἰπ-
 400 πέας δὲ ἑκατόν· ἀπλῶς δὲ δηλώσαι κατὰ | τὸν ἄρχοντα
 καὶ τῶν κοινῶν ἀπέλαυνον καὶ τὰς εἰσφο | ρὰς ἐποιούντο
 καὶ δικασ<τὰς> ἔπεμπον καὶ μετείχον ἀπάν | των ὁμοίως
 404 καὶ τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν. τὸ μὲν | οὖν ἔθνος
 ὅλον οὕτως ἐπολιτεύετο, καὶ τὰ συνέδρια | {καὶ} τὰ
 κοινὰ τῶν Βοιωτῶν ἐν τῇ Καδμείᾳ συνεκά | θιζεν.
 XVII. Ἐν δὲ ταῖς Θήβαις ἔτυχον οἱ βέλτιστοι καὶ γνω | ρι- 20
 μώτατοι τῶν πολιτῶν, ὥσπερ καὶ πρότερον εἶρη | κα,
 408 στασιάζοντες πρὸς ἀλλήλους. ἡγούντο δὲ τοῦ μέ | ρους
 τοῦ μὲν Ἴσμηνας κα[ι] Ἀντίθεος καὶ Ἀνδροκλείδας, |
 τοῦ δὲ Λεοντιάδης καὶ Ἀσίας καὶ Κοιρατάδας,
 ἐφρό | νουν δὲ τῶν πολιτευομένων οἱ μὲν περὶ τὸν
 412 Λεοντι | ἀδην τὰ Λακεδαιμονίων, [ο]ἱ δὲ περὶ τὸν Ἴσμη-
 νίαν | αἰτίαν μὲν εἶχον ἀττικίζειν, ἐξ ὧν πρόθυμοι
 πρὸς | τὸν δῆμον ἐγένοντο ὡς ἔφυγεν· οὐ μὴν ἐφρόν- ||
 [τιζον] τῶ[ν Ἀ]θηναίων, ἀλλ' εἶχ[ον ..... | col.13(D 3)
 416 .....].π[.....]έσχον, ἐπεὶ του[..... | .....]...
 πρ[ο]ηροῦντο μᾶλλ[ον ..... | .....]ες κακῶς ποιεῖν
 ἐτοίμους α[..... | ...ί]ζειν. διακε[ιμ]ένων δὲ τῶν 2
 ἐν [ταῖς Θήβαις οὐ | τω κ]αὶ τῆς ἐταιρείας ἐκατ[έρ]ας
 420 ἰσχ[υούσης, μετὰ] τα | [ὑτα πρ]οήλθον πολλοὶ καὶ τῶν
 ἐν ταῖς [πόλεσι ταῖς κ]α | [τὰ τῇ]ν Βοιωτίαν καὶ μετέ-
 σχον ἐκ[ατέρας τῶν ἐ | ταιρει]ῶν ἐκείνοις. ἐδύναντο δὲ
 τ[ό]τε μὲν καὶ ἔτι | μικ[ρῶ] πρότερον οἱ πε[ρ]ὶ τὸν
 424 Ἴσμη[νίαν καὶ τὸ]ν | [Ἀνδ]ροκλείδαν καὶ παρ' αὐτοῖς
 τοῖ[ς Θηβαίοις κ]αὶ | [παρὰ] τῇ βο[υλ]ῇ τῶν Βοιωτῶν,
 ἔμπρ[οσθεν δὲ] προ | [εἶχο]ν οἱ π[ε]ρὶ τὸν Ἀστίαν καὶ
 Λεοντ[ιάδην, χρόνον | δὲ τι]να συχνὸν καὶ τὴν πόλιν
 428 διὰ π[ειθοῦς] εἶχον. | [ὅτ]ε γὰρ πολεμοῦντες οἱ Λακε- 3
 δαιμ[όνιοι τοῖς] Ἀ | [θην]αίοις ἐν Δεκελείᾳ διέτριβον καὶ
 σ[τράτευ]μα τ[ῶ]ν | α[ὑ]τῶν συμμάχων πολὺ συνεῖχον,

亚联盟官六十名联盟议事会成员，支付给他们日工资。每个行政区负责招募一支约由一千重装步军和一百马军组成的军队；一般来说，依据分派的行政官数量，每个行政区分享相应比例的公共财产，缴纳财产税以及任命陪审员，并且同等地享有所有的权利，承担所有的义务。因此，全体比奥提亚人都是以这样的方式被统治的，比奥提亚人的议事会以及公民大会设在卡德麦亚。

XVII. 在底比斯最好并且最有名望的公民，如我前文所述，彼此间发生了党争。他们是以伊斯曼尼亚斯、安提秀斯以及安德罗克莱达斯为首的一派以及以莱昂提亚达斯、阿西阿斯以及考埃拉塔达斯为首的另一派。那些追随莱昂提亚达斯的人支持拉西第梦人；而另外那些追随伊斯曼尼亚斯的人则因站在雅典人一边而受到指控，因为当一个雅典平民流亡在外时，他们曾帮助过他^[82]。然而，他们并非关心雅典人^[83]，但是□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□他们宁愿选择□□□□□□□□□□□□准备作恶□□□□□□□□□□□□□□□□。(2) 鉴于底比斯的这种形势且两个党派都很强大，因此许多来自比奥提亚各城邦的人自愿加入这一派或那一派^[84]。那时或者更早些时候^[85]伊斯曼尼亚斯和安德罗克莱达斯一派在底比斯人中以及在比奥提亚议事会上影响很大，而此前^[86]占据优势的是阿西阿斯与莱昂提亚达斯一派，他们统治了该城一段时间。(3) 因此，当拉西第梦人在戴克莱亚^[87]忙于与雅典人交战并且在那里大规模集结盟

- οὔτοι μ[α]λλ' | λον ἐδυνάστευον τῶν ἐτέρων, ἅμα μὲν τῷ
 432 πλ[η]σί | ον εἶναι τοὺς Λακεδαιμονίους, ἅμα δὲ τῷ
 πολλὰ [τῇ]ν | πόλιν εὐεργετε[ῖ]σθαι δι' αὐτῶν. ἐπ[έ]δο-
 σαν δὲ οἱ] Θη | βαῖοι πολὺ πρὸς εὐδαιμονίαν ὀλόκλ[ηρον
 ... ε]ὺ | θέως ὥς ὁ πόλεμος τοῖς 'Αθηναίοις [συνέστη
 436 καὶ] | τοῖς Λακεδαιμονίοις· ἀρξαμένων γὰρ ἀπ[ειλ]εῖν |
 τῶν 'Αθηναίων τῇ Βοιωτίᾳ συνωκίσθησαν [εἰ]ς αὐ- |
 τὰς οἱ τ' ἐξ 'Ερυθρῶν καὶ Σκαφῶν καὶ Σκώλου κα[ὶ]
 Αὐ]λί | δος καὶ Σχοίνου καὶ Ποτιῶν καὶ πολλῶν ἐτέρων
 440 τοι | οὔτων χωρίων, ἃ τεῖχος οὐκ ἔχοντα διπλασίας
 ἐποί | ησεν τὰς Θήβας. οὐ μὴν ἀλλὰ πολὺ γε βέλτιον ἔτι 4
 τὴν | πόλιν πράξει συνέπεσεν, ὥς τὴν Δεκέλειαν ἐπε-
 τεῖ | χισαν τοῖς 'Αθηναίοις μετὰ τῶν Λακε-
 444 δαιμ[ονί]ων· | τά τε γὰρ ἀνδράποδα καὶ τὰ λοιπὰ
 πάντ[α <τά> κατὰ τὸ]ν | πόλεμον ἀλίσκόμενα μικροῦ
 τιν[ος ἀργυρίου]ν παρ | ελάβανον, καὶ τὴν ἐκ τῆς 'Ατ-
 τικῇ[ς κ]ατα[σ]κευὴν | ἄτε πρόσχωροι κατοικοῦντες
 448 ἅπασαν μετεκόμι | σαν ὥς αὐτοὺς, ἀπο τῶν ξύλων καὶ
 τοῦ κεράμου τοῦ | τῶν οἰκιῶν ἀρξάμενοι. τότε δὲ τῶν 5
 'Αθηναίων ἡ | χώρα πολυτελέστατα τῆς 'Ελλάδος κατε-
 σκεύαστο· | ἐπεπόνθει γὰρ μικρὰ κακῶς ἐν ταῖς ἐμ-
 452 βολαῖς | ταῖς ἔμπροσθεν ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, ὑπὸ δὲ
 τῶν | 'Αθηναίων οὕτως ἐξήσκητο καὶ διεπεπόνητο κα- ||
 [θ' ὑπε]ρβολὴν, ὥ[στε ὑπάρχειν μὴ]δὲν παρ' αὐτοῖς col.14(D 4)
 ἐπα | [κτόν, ο]ϊκῆσει[ς δὲ καὶ κάλλιον ὥ]κοδομημένας ἢ
 456 πα | [ρὰ το]ῖς ἄλλοις [εἶναι· ἕκαστος] [[..τος]] γὰρ αὐ-
 τῶν, ἃ πα | [ρὰ τῶ]ν 'Ελλήν[ων πολεμοῦντε]ς ἐλάμ-
 βανον, εἰς τοῦ[ς | ἰδίο]υς ἀγροὺς ἀ[ν]ήγαγε. τὰ μὲν
 οἷον πράγματα τὰ κατ[ὰ τὰ]ς Θήβας καὶ τ[ὴν Βοιω-
 460 τίαν εἶχεν] οὕτως.
XVIII. Οἱ δὲ περὶ τὸν 'Α[ν] | δροκλείδαν κα[ὶ] τὸν 'Ισμηνίαν 21
 ἐ]σπούδαζον ἐκπολε | μῶσαι τὸ ἔθνος [πρὸς τοὺς Λα-
 κεδα]ιμονίους, βουλόμενοι | μὲν καταλῦσαι τ[ὴν ἀρχὴν
 464 αὐτῶ]ν ἵνα μὴ διαφθαρῶσιν | ὑπ' ἐκείνων διὰ [τοὺς

倫敦本

[illegible]

XVIII. ^[100] 安德罗克莱达斯与伊斯曼尼亚斯一派敦促民众参加反拉西第梦人的战争，并欲推翻他们的“帝国”^[101]，这样他们就不会因为亲斯巴达派的缘故而被拉西第梦人晾在一边^[102]。

- λακων]ίζοντας, οἰόμενοι δὲ | ῥαδίως τοῦτο πρ[άξειν
 ὑπολα]μβάνοντες βασιλ[έ]α | χρήματα π[α]ρέξε[ιν, ὅπερ
 468 δὲ> [Κορινθίου]ς καὶ τοὺς Ἀργείου[ς] καὶ | [το]ύς
 Ἀ[θη]ναίους μεθέ[ξιν τοῦ] πολέμου· τούτους γὰρ |
 [ἐχθροῦ]ς τοῖς Λακεδαιμ[ονίοις ὄ]ντας αὐτοῖς συμ-
 παρα | [σκ]ευάσε[ιν> τοὺς πολίτας. [δι]ανοηθέντες δὲ 2
 472 ταῦτα | περὶ τῶν πραγμάτων ἐνόμιζον ἀπὸ μὲν τοῦ
 φα | νεροῦ χαλεπῶς ἔχειν ἐπιτίθεσθαι τούτοις· οὐ-
 δέποτε | γὰρ οὔτε Θηβαίους οὔτε τοὺς ἄλλους Βοιωτοὺς
 πεισθῇ | σεσθαι πολεμεῖν Λακεδαιμονίοις ἄρχουσι τῆς
 476 Ἑλλ[λάδος]· ἐπιχειροῦντες [δ]ὲ διὰ ταύτης τῆς ἀπάτης
 προάγειν | εἰς τὸν πόλεμον αὐτούς, ἀνέπεισαν ἄνδρας
 τινὰς Φω | κῶν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Λοκρῶν τῶν Ἑσπερίων
 κα | λουμένων, οἷς ἐγένετο τῆς ἔχθρας αἰτία τοιαύτη. |
 480 ἔστι τοῖς ἔθνεσιν τούτοις ἀμφισβητήσιμος χώρα πε | ρί 3
 τὸν Παρνασσόν, περ[ὶ] ἧς καὶ πρότερόν ποτε πεπολε- |
 μήκασιν, ἦν πολλάκις ἐπινέμουσιν ἐκάτεροι τῶν τε |
 Φωκῶν καὶ τῶν Λοκρῶν, ὁπότεροι δ' ἂν τύχωσιν αἰ-
 484 σθό | μενοί ποτε <τούς> ἐτέρους συλλεγόντες πολλοὶ
 διαρπάζουσι | τὰ πρόβατα. πρότερον μὲν οὖν πολλῶν
 τοιούτων ἄφ' ἐ | κατέρων γιγνομένων αἰετὰ μετὰ δίκης τὰ
 488 πολλὰ καὶ λό | γων διελύοντο πρὸς ἀλλήλους, τότε δὲ
 τῶν Λοκρῶν | ἀνθαρπασάντων ἀνθ' ὧν ἀπέβαλον
 προβάτων εὐ | θὺς οἱ Φωκε[ῖ]ς, παροξυνόντων αὐτοὺς
 ἐκείνων τῶν | ἀνδρῶν ο[ὓς οἱ] περὶ τὸν Ἀνδροκλείδαν
 καὶ τὸν Ἰσμη | νίαν παρεσκεύασαν, εἰς τὴν Λοκρίδα μετὰ
 492 τῶν ὁ | πλων ἐνέβαλον. οἱ δὲ Λοκροὶ δηουμένης τῆς χώ- 4
 ρας | πέμψαντες πρέσβεις εἰς Βοιωτοὺς κατηγορίαν ἐ- |
 πο[ιο]ῦντο τῶν Φ[ω]κῶν, καὶ βοηθεῖν ἐκείνους αὐτ-
 οῖς | [ἡ]ξίον· διάκειν[τ]αι δὲ πρὸς αὐτοὺς αἰετὰ ποτε
 496 φιλίως. || ἀρπ[ά]σαντες δὲ τὸν καιρὸν ἀσμ[ένως] μάλα οἱ
 περὶ | τὸν Ἰσμηνίαν καὶ τὸν Ἀνδροκλείδαν ἔπεισαν
 τοὺς | Βοιωτοὺς βοηθεῖν τοῖς Λοκροῖς. Φω[κ]εῖς δέ, ἀγ-
 γελθέν | τ[ων] αὐτοῖς τῶν ἐκ τῶν Θηβῶν, τ[ό]τε μὲν ἐκ
 500 τῆς Λοκρίδος | π[άλιν] ἀνεχώρησαν, πρέσβεις δ[ὲ]
 πα[ρα]χρήμα πέμψαν | τες πρὸς Λακεδαιμονίους ἡξίου

假使得到波斯王提供的、那个波斯^[103]特使^[104]曾许诺的款项的话，他们认为这个易于做到；而且科林斯人^[105]、阿哥斯人以及雅典人将会共同参战，因为，作为拉西第梦人的敌人，他们可以确保公民的支持。(2)^[106]这就是对他们时局的分析；但是他们认为，将难于公开袭击他们，因为底比斯人与其他比奥提亚人都不会被说服与称霸希腊的拉西第梦人开战。安德罗克莱达斯与伊斯曼尼亚斯一派正是通过这一伎俩把底比斯人与那些比奥提亚人拖入战争。他们唆使佛西斯人当中的某些人进攻称之为“西罗克里斯人”的地区。他们之间交恶的原因如下：(3) 这些人在帕那苏斯山附近有一个有争议的地区，先前他们曾为此交战，佛西斯人与罗克里斯人经常彼此以放牧为由蚕食这一地区。任何一方只要看到另一方这样做，便聚集众人袭掠羊群。而先前当双方发生很多这样的冲突时，他们彼此间往往就许多事情通过仲裁与商讨达成谅解。而在罗克里斯人因为他们失去的羊群抢劫后，受安德罗克莱达斯以及伊斯曼尼亚斯一派授意的那些人的煽动，佛西斯人即刻武装入侵罗克里斯人。(4) 罗克里斯人的土地被蹂躏后，便派使团^[107]到比奥提亚人那里控诉佛西斯人并要求比奥提亚人帮助他们，因为那时他们一直保持着良好关系。伊斯曼尼亚斯与安德罗克莱达斯一派极为高兴地利用这一机会，并说服比奥提亚人帮助罗克里斯人。但是，当底比斯所发生事件的消息传到佛西斯人那里的时候，佛西斯人就从罗克里斯撤军了，并且即刻派特使去拉西第梦人那里要求他们阻止

- ἐκ[είνους ἀπει] | πείν Βοιωτοῖς εἰς τὴν αὐτῶν βαδίζ[ειν].
 οἱ δὲ καίπερ] | λέγειν αὐτοὺς νομίσαντες ἄπιστα, [πέμ-
 504 ψαντες ὁμως] | οὐκ εἶων τοὺς Βοιωτοὺς πόλεμον
 ἐκ[φέρειν πρὸς τοὺς] | Φωκέας, ἀλλ' εἴ τι ἀδικεῖσθαι
 νομίζουσι [δίκην λαμ] | βάνειν παρ' αὐτῶν ἐν τοῖς συμ-
 μάχοις ἐ[κέλευον. οἱ δέ, πα] | ροξυνόντων αὐτοὺς τῶν
 508 καὶ τὴν ἀπ[άτην καὶ τὰ πρά] | γματα ταῦτα συστησάν-
 των, τοὺς μὲν [πρέσβεις τοὺς] | τῶν Λακεδαιμονίων
 ἀπράκτους ἀπέστε[ιλαν, αὐτοὶ δέ] | τὰ ὅπλα λαβόντες
 ἐβάδ[ι]ζον ἐπὶ τοὺς Φωκέ[ας. ἐμβα] | λόντες δὲ διὰ τα- 5
 512 χέων εἰς τὴν Φωκίδα καὶ [πορθ]ή | σαντες τὴν τε τῶν
 Παραποταμίων χώραν καὶ Δαυ | λίων καὶ Φανοτέων ἐπε-
 χείρησαν ταῖς πόλεσι προσβάλ | λειν· καὶ Δαυλίᾳ μὲν
 προσελθόντες ἀπεχώρησαν αὐτῆς | οὐδὲν ποιήσαντες,
 516 ἀλλὰ καὶ πληγὰς ὀλίγας λαβόντες, | Φανοτέων δὲ τὸ
 προάστιον κατὰ κράτος εἶλον. δια | πραξάμενοι δὲ ταῦτα
 προῆλθον εἰς τὴν Φωκίδα, κα | ταδραμόντες δὲ μέρος τι
 τοῦ πεδίου <τοῦ> περὶ τὴν Ἑλά | τειαν καὶ τοὺς Πεδιέας
 520 καὶ τοὺς ταύτη κατοικοῦν | τας ἀπήεσαν. ποιουμένων
 δὲ τὴν ἀποχώρησιν | αὐτῶν {πρὸς} παρ' Ἰάμπολιν ἔδο-
 ξεν αὐτοῖς ἀποπειρᾶ | σθαι τῆς πόλεως· ἔστι δὲ τὸ χω-
 ρίον ἐπ[κ]λεικῶς ἰσχυρόν· προσ | βαλόντες δὲ τοῖς τεί-
 524 χεσι καὶ προθυμίας οὐδὲν ἔλλι | πόντες ἄλλο μὲν οὐδὲν
 ἐπραξαν, ἀποβαλόντες δὲ | τῶν στρατιωτῶν ὡς
 ὀγδοήκοντα πάλιν ἀνεχώρη | σαν. Βοιωτοὶ μὲν ο[ὕ]ν
 τοσαῦτα κατὰ ποιήσαντες τοὺς | Φωκέ[α]ς ἀπήλθον εἰς
 528 τὴν ἑαυτῶν.
XIX. Κόνων δέ, παρειλῆ | φότος ἤδη Χειρικράτους τὰς ναῦς 22
 τὰς τῶν Λακεδαι | μονίων καὶ τῶν συμμάχων, ὃς ἀφίκετο
 ναύαρχος διὰ | δοχος τῷ Πόλλιδι, συμπληρώσας εἴκοσι
 532 τῶν τριήρων | ἀναγόμενος ἐκ τῆς Ῥόδου κατέπλευσεν
 εἰς Καῦνον· | βουλόμενος δὲ συμμείξαι τῷ Φαρναβάζῳ
 κα[ὶ] τῷ | Τιθραύστῃ καὶ χρήματα λαβεῖν ἀνέβαινεν ἐκ
 τῆς | Καύνου πρὸς αὐτοὺς. ἐτύγχανε δὲ τοῖς στρατιώ- || 2
 536 ταις κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον προσοφειλόμε | νος μισθὸς col.16(D 6)
 πολλῶν μηνῶν· ἐμισθοδοτ[ο]ῦντο γὰρ ὑ | πὸ τῶν στρα-
 τηγῶν κακῶς, ὃ ποιεῖν ἔθ[ος] ἐστὶν ἀ | εἰ τοῖς πολεμ-
 οῦσιν· > ὑπὲρ βασιλέως, ἐπε[ὶ] <καὶ> κα[τὰ] τὸν | Δεκε-

比奥提亚人进入他们的领土。尽管拉西第梦人认为他们所说的不足以相信，还是派特使告诫比奥提亚人不要向佛西斯人开战；但是如果他们认为受到了什么不公正的待遇，拉西第梦人会让他们在同盟大会上得到公正。当那些谋划这个诡计和这些事的人^[108]挑唆他们^[109]后，比奥提亚人送走了一无所获的拉西第梦人的特使们，然后率大军进攻佛西斯人。(5)^[110]迅速入侵佛西斯人并毁坏帕拉波塔米亚人、达乌里斯人以及法诺提斯人的土地后，比奥提亚人试图进攻他们的城池。进攻达乌里斯后他们无功而返，却有一些损失；他们武装夺取了法诺提斯的城郊。攻克此地后，他们挺进了佛西斯，并在蹂躏了埃拉泰亚、派狄埃斯周边的一部分平原以及那些居住在该地的人后撤离。当他们撤退到希阿姆波里斯附近地区的时候，他们决定图谋此城。但此地相当坚固。攻城后并未丧失斗志，所有的结果就是损失了大约八十人；他们再次撤退。因此在对佛西斯人做了那么多伤害之后，比奥提亚人返回了他们自己的土地。

XIX. 由于凯伊里克拉泰斯作为接替鲍里斯的水师统帅已经到达并且接管了拉西第梦人及其同盟的船，科农武装了二十艘三层桨战船从罗德斯出发驶向了卡乌努斯。因为希望与法尔纳巴佐斯以及提斯拉乌斯泰斯联系并得到钱，他从卡乌努斯扬帆驶向了他们。(2) 当时正拖欠着士兵好几个月^[111]的军饷，因为将军们常常不按时给他们开饷，而这对于那些为波斯王作战的人来说是司空见惯的事；在戴克莱亚一役中，

- 540 λεικὸν πόλεμον, ὁπότε σύμμ[αχοι] Λακεδαί | μονίοις>
ἦσαν, κομιδῇ φαύλως καὶ γλίσχ[ρω]ς παρεῖ | χοντο χρή-
ματα, καὶ πολλάκις ἂν κατ[ε]λύθησαν | αἱ τῶν συμμά-
χων τρ[ι]ήρεις εἰ μὴ διὰ τὴν Κύρου | προθυμίαν. τού-
544 των δὲ βασιλεὺς αἰτιὸς ἐστι<ν>, ὃς | ἐπειδὴν
ἐνστήσεται πόλεμον καταπέμψας | κατ' ἀρχᾶς ὀλίγα
χρήματα τοῖς ἄρχουσιν ὀλιγωρεῖ | τὸν ἐπίλοιπον χρόνον,
οἱ δὲ τοῖς πράγμασιν ἐ | φεστῶτες οὐκ ἔχοντες ἀναλί-
548 σκειν ἐκ τῶν ἰδί | ων πε[ριωρῶ]σιν ἐνίοτε καταλυο-
μέν[α]ς τὰς αὐτῶν | [δυνάμ]εις. ταῦτα μὲν οὖν οὕτως 3
συμβαίνειν | εἴωθε· Τιθραύστης δέ, παραγενομένου τοῦ
Κό | ιωνος ὡς αὐτὸν καὶ λέγοντος ὅτι κινδυνεύσει
552 συν | τριβῆναι τὰ πράγματα διὰ χρημάτων ἔνδειαν, | οἷς
τοὺς ὑπὲρ βασιλέως πολεμοῦντες οὐκ εὐλό | γως ἔχειν
ἀπαγορεύειν, ἀποστέλλει τινὰς τῶν με | θ' αὐτοῦ βαρβά-
ρων ἵνα μισθὸν δῶσι τοῖς στρατιῷ | ταις, ἔχοντας ἀργυ-
556 ρίου τάλαντα διακόσια καὶ εἰ | κοσί<ν>· ἐλήφθη δὲ
τοῦτο <τὸ> ἀργύριον ἐκ τῆς οὐσίας τῆς | Τισσαφέρνου.
Τιθραύστης μὲν οὖν ἔτι περιμεῖ | νας ὀλίγον χρόνον ἐν
ταῖς Σάρδεσιν ἀνέβαινεν | ὡς βασιλέα, καταστήσας
560 στρατηγοὺς ἐπὶ τῶν πρα | γμάτων Ἀριαῖον καὶ Πασι-
φέρην καὶ παραδοὺς αὐτοῖς | εἰς τὸν πόλεμον τὸ κατα-
λειφθὲν ἀργύριον καὶ χρυ | σίον, ὃ φασι φανῆναι περὶ
ἐπτακόσια τάλαντα.
564 XX. Τῶν | δὲ Κυπρίων οἱ μετὰ τοῦ Κόνωνος καταπλεύ- 23
σαν | τες εἰς τὴν Καῦνον, ἀναπεισθέντες ὑπὸ τινῶν | δια-
βαλλόντων, ὡς αὐτοῖς μὲν οὐ μέλλουσιν ἀπο | διδοῖναι
τὸν μισθὸν τὸν ὀφειλόμενον, παρασκευ | ἄζονται δὲ δια-
568 λύσεις μόνον τα[ῖ]ς ὑπηρεσίαις | καὶ τοῖς ἐπιβάταις,
χαλεπῶς ἔφερον, καὶ συνελθόν | τες εἰς ἐκκλησίαν
εἵλοντο στρα[τ]ηγὸν αὐτῶν | ἄνδρα Καρπασέα τὸ γένος,
καὶ το[ῦ]τ' ἔφυλακῆν | ἔδοσαν τοῦ σώματος δύο
572 σ[τ]ρατιῳτάς ἀφ' ἐκάστης || [τάξεως .....] ιπ[.....] col.17(D 7)
..... | .....] α. [...] των[.....]
.....] τὸν Κόνωνα [.....] | .....]
ὡς ἐτύγχανε .[.....] υς[.....] | .....] αραῖαι
576 κατελ[θόντος Κό] ιωνος .[.....] | ..... διελέ] γετο περὶ τῶ[ν]
ἔργ[ων]. Κόνων δὲ σι[.....] | ..... α] ὑτῶν τ[οὺς]
λόγ[ους] οὐκ εἶα πιστεύειν | [.....] εκλ[.].[.....] 2

他们当时是拉西第梦人的盟军，将军们出钱极为吝啬^[112]，若非居鲁士襄助^[113]，联盟的三层桨舰队将会数度被遣散。这些事的责任在于波斯王，因为无论何时只要他决定作战，起初便会把一小笔钱送给那些管事的人，而不考虑以后的事情。在那些管事的人无法从他们自己的私产中拨发军饷后，有时就允许他们的军队解散^[114]。(3) 所以这些是常常会发生的事情。但是当科农出现在波斯王面前并陈述由于金钱的匮乏，他所办的事就有面临失败的危险而且那些为波斯王而战的人没有理由因为这个原因而失败，提斯拉乌斯泰斯就率一些蛮族人与他一起去给士兵发军饷，即有二百二十塔兰特^[115]的白银。这笔钱系出自提萨费尔奈斯的私产。提斯拉乌斯泰斯在萨尔狄斯逗留了很短一段时间后即返回到内陆^[116]的波斯王^[117]那里，他委任阿里埃乌斯和帕西费尔奈斯为将军负责军务并交给他们自己所留下的用于战争的黄金和白银，据说大约有七百塔兰特。

[illegible]

- τῶν] Ἑλλήνων, ἀλ[λ]ὰ πᾶν | [τ .....]ς
 580 κομιεῖσθαι, ταύτην | [δὲ τὴν ἀπόκρισιν ποιησάμενος]
 ἔφασκεν βούλεσθαι | [δ]ια[..... καὶ τοῖς ἄλλ]οις· ὁ δὲ
 στρατηγὸς ὁ τῶν | Κυπρ[ίων ὁ Καρπα]σεύ[ς αὐτῷ] πρὸς
 τὸ πλῆθος τὸ τῶν | στρατι[ωτῶν ἡ]κολο[ύθει. ἐ]κείν[ο]υ 3
 584 δὲ συνεξορμήσαν | τος, ἐπε[ιδὴ πορ]ευόμεν[οι κ]ατὰ τὰς
 πύλας ἦσαν, ὁ μὲν | Κόνων [ὥσπερ] ἔτυχεν
 ἡγ[οῦ]μενος ἐξεληλύθει πρότε | ρος ἐκ τ[οῦ] τείχους, τοῦ
 δὲ ἀν[θ]ρώπου τοῦ Καρπασέως, ὡς | ἦν ἐξί[ω]ν κατὰ
 588 τὰς πύλας, ἐπιλαμβάνονται τῶν Μεσ | σηνίων[ν] τινὲς τῶν
 τῷ Κόνωνι παρακολουθεῖν εἰω | θότων, [ο]ὕ μετὰ τῆς
 ἐκείνου γν[ώ]μης, ἐπιθυμοῦντες ἐν | τῇ πόλε[ι] κατα-
 σχεῖν αὐτόν, ὅπ[ω]ς ἂν ὦν ἐξήμαρτεν | δῶ δίκ[η]ν. οἱ
 592 δὲ συνακολουθο[ῦ]ν[τ]ες τῶν Κυπρίων ἂν | τε-
 λαμ[β]άνοντο τ[οῦ] Κ[αρπασέ]ως καὶ διεκώλυον τοὺς |
 Μεσσηνίους] ἄγει[ν αὐτόν, ἀ]ισθανόμενον δὲ καὶ τὸ |
 τῶν ἔξ[ω Κυπρ]ίων [πλῆθος ἐπ]εβοήθει τῷ στρατηγῷ.
 596 ὁ δὲ | Κόνων [.....]πε[.....] τοῦ[ς] ἀνθρώπους εἰ-
 σπη | δήσας [.....]υσεν [ε]ἰς τὴν πόλιν· οἱ δὲ
 Κύ | πριοι τ[οὺς Μεσσηνίους τοῦ]ς ἀψ[α]μένους τοῦ
 Κα[ρ] | πασέως β[ά]λλ[οντες ἀπέκρ]ουσαν, αὐτοὶ δὲ πε-
 600 πεισμ[έ] | νοι πάντα π[αρὰ τὸ προσήκον τ]ὸν Κόνωνα
 παρε | σκευάσθαι περ[ὶ τὴν τοῦ μισθοῦ] διάδοσιν
 ε[ἰσέ]β[αι] | νον ε[ἰ]ς τὰς τρ[ιήρ]εις ἐπ[ὶ ταύταις τ]αῖς
 πράξεσιν, ὡς γέ | τινες ἔλεγον, [μ]έλλον[τες τοὺς ἐκ]
 604 τῆς Ῥόδου παραλα | βόν[τ]ες εἰς Κύπρον πλε[ῖν,
 ἐπιπλ]εύσαντες δὲ τῇ Σα | λαμ[ῖ]νι, ὅπου καὶ πα- 4
 ρακ[αλέσαν]τες τοὺς βουλομέ | [νους τῶν Κ]υπρίων
 βαδι[εῖσθαι] πρὸς τὴν ἀκρόπο | λιν, ἵνα τῇ[ν ἀρχήν
 608 τα[ύτην εὐθὺς] καταλύσωσι<ν> ὡς | [αἰτίου μό]νου
 πάν[των αὐτοῖς τῶ]ν κακῶν, ὅμοί | [ως δὲ .....
 π]οιεσ[.....]ν αὐτοῖς εἰς | [.....]εσια[.....
 .....] τῶν λόγων | [.....]
 612 .....]ν[.] τὴν || πόλιν τη[..... col.18 (D 8)
 ..... ἀ]ποπλεύσαν | τες ἀπὸ τῆς [.....]
 β[ουλό]μενοι | χρήσασθαι τοῖς αὐτ[..... τῶν] τριή-
 ρων. Κό | νων δὲ κατηγμέ[νων τῶν Κυπρίων] ἐλθὼν 5

[illegible]

(5) 塞浦路斯人航向大海后，科农来到步军统帅莱昂尼

- 616 πρὸς | Λεωνύμου τὸν τ[ὼν πεζῶν ὑπαρχον εἶ]πεν αὐτῷ
 ὃ | τι μόνος δύναται τ[ὰ πράγματα σῶσαι] τ[ὰ βα]σι-
 λεύς· εἰ | γὰρ αὐτῷ βούλεται δ[οῦναι τοὺς τε φρο]υ-
 ροὺς τοὺς [“Ἐλ] | ληνας, οἱ τὴν Καῦνον [φρουροῦσι, καὶ]
 620 τῶν Καρῶν | ὥς πλείστους, παύσει[ν τὴν ἐν τῷ στ]ρατο-
 πέδῳ τα | ραχὴν. κελεύσαντος δ[ὲ τοῦ Λεωνύμου] λαμ-
 βάνειν | ὁπόσους βούλεται στρατι[ώτας, ταύτ]ην μὲν
 624 τὴν | ἡμέραν παρήκειν, καὶ γὰρ ἦ[ν ἡλιος ἦ]δη περὶ δυ-
 σμᾶς, | εἰς δὲ τὴν ἐπιούσαν, πρὶν ἡμ[έραν γ]ενέσθαι,
 λαβὼν | παρὰ τοῦ Λεωνύμου τῶν τε [Καρῶν] συχνοὺς
 καὶ τοὺς | “Ἐλληνας ἅπαντας ἐξήγαγεν [αὐτο]ὺς ἐκ
 628 τῆς πόλεως· | ἔπειτα τοὺς μὲν [ἔξ]ωθεν αὐτοῦ τοῦ
 στρατοπέδου πε | ριέστησεν, τοὺς [δὲ .....]ν πρὸς
 τε τὰς ναῦς κα[ὶ] | τὸν αἰγιαλὸν [διετάξατο. τα]ῦτα δὲ
 ποιήσας καὶ κελεύ | σας κηρύξαι τ[ὸν κήρυκα βαί]νειν
 632 ἕκαστον τῶν στρα | τιωτῶν ἐπὶ τῇ[ν ἑαυτοῦ, συ]νέ-
 λαβε τῶν Κυπρίων | τὸν τε Καρπασέ[α καὶ τῶν ἄλ]λων
 ἐξήκοντα, καὶ τοὺς | μὲν ἀπέκτειν[ε, τὸν δὲ στρα]τηγὸν
 ἀνεσταύρωσεν. | ἀκούσαντες δ[ὲ τὰ γεγονότα οἱ] κατα- 6
 λειφθέντες ἐν τῇ | Ῥόδῳ <δι>ηγανᾶκτουν, καὶ χα-
 636 λεπ]ῶς ἐνεγκόντες τοὺς μὲν | ἄρχοντας τοὺς [ὑπὸ τοῦ
 Κόνω]νος καταστάντας βάλλοντες ἐξήλασ[αν ἐκ τοῦ]
 στρατοπέδου, τὸν δὲ λιμεῖνα καταλιπόν[τες πολὺν]
 640 θόρυβον καὶ ταραχὴν παρ[έ]σχον τοῖς Ῥοδ[ίοις]. ὁ δὲ
 Κό[νων] ἀφικόμενος ἐκ τῆς | Καῦνου τοὺς τ[ε ἄρχοντ]ας
 αὐτῶν συλλαβὼν ἀπέκτει | νε καὶ τοῖς ἄλλ[οις μισθ]ῶν
 διέδωκε. τὸ μὲν οὖν βασι[λικὸν στρατό]πεδον οὕ[τως]
 644 εἰς μέγαν κίνδυνον | προελθὼν διὰ Κόνων[α καὶ] τὴν
 ἐκείνου προθυμίαν | ἐπαύσατο τῆς ταραχῆ[ς].
 XXI. Ἀγησίλαος δὲ παρα[π]ορευ[όμεν]ος εἰς τὸν Ἑλ- 24
 λήσπ[ο]ντον ἅμα τῷ στρατ[ε]ύμα | τ[ι τῶν Λ]ακε-
 δαιμονίων κ[αὶ] τῶν συμμάχων ὅσον μὲν | χ[ρόνον]ν
 648 ἐβάδιζε διὰ τῆ[ς] Λυδίας [ο]ὐδὲν κακὸν ἐποί | [ει τοὺς]
 ἐμικοῦντας, β[ουλ]όμενος ἐμμ[έν]ειν ταῖς σπον[δ]αῖ[ς]
 τ[αῖς πρὸς Τιθραύ]στ]ην γενομ[έναις]. ἐπειδὴ δὲ
 652 κα[τ]ήρην εἰς τὴν χ[ώραν] τὴν Φαρν[αβάζου, προ]ῆγε
 τὸ | στρατ[ε]ύμα λεηλατῶν καὶ πορθῶν τῇ[ν γῆν]. col.19 (D 9)
 εἶτα | δὲ παραλλάξα[ς] τό τε Θήβης πεδίον καὶ τ[ὸ
 Ἰ]σπίας | καλούμενον ἐ[ἰσ]έβαλεν εἰς τὴν Μυσία[ν,
 656 προσέκει | το τοῖς Μυσοῖ[ς] κελεύω[ν] αὐτοὺς συ-
 στρ[ατεύειν με] | τ’ αὐτῶν· εἰσὶ γὰρ οἱ πολ[λ]οὶ τ[ῶν]
 Μυσῶν αὐτ[όνομοι καὶ] | βασιλέως οὐχ ὑπακούον[τες].

姆斯处，对他说他是惟一能够拯救波斯王战事的人。因为如果他交给他驻守在卡乌努斯的希腊驻军以及尽可能多的卡里亚人，他会制止军营中的骚乱。莱昂尼姆斯告诉他，他想带走多少士兵就带走多少。他便这样度过了一天，因为太阳将要落山。但是第二天拂晓前，他从莱昂尼姆斯那带走很多卡里亚人以及所有的希腊人，带领他们离开萨拉米城。然后，他把一些士兵布置在兵营外，其他的□□□□□□□在船和海岸附近。完成这些并命令传令官宣布每个人应该各守岗位后，科农逮捕了那个卡尔帕西亚人和其他六十名塞浦路斯人；他戕杀他们并把他们的将军钉死在十字架上。(6) 听到□□□□□□□后，那些留在罗德斯的人非常生气和愤慨，他们袭击了科农任命的指挥官并把他们赶出兵营；当他们离开港口时，他们在罗德斯人中造成了很大的骚动和暴乱。从卡乌努斯回来的科农擒杀了他们的首领，给其他人发放军饷。因此，由于科农和他的指挥才使波斯王的军队在陷入巨大危机后摆脱了困境。

XXI. 当阿格西劳斯率领拉西第梦人的军队以及盟军前进到赫勒斯滂的时候，他途径吕底亚时并未伤及当地居民，因为他想遵守与提斯拉乌斯泰斯达成的休战协定^[122]。但是，当他扑向法尔纳巴佐斯的领地的的时候，他与他的军队且走，且抢劫、蹂躏土地。当他通过被称作“底比斯和阿皮亚”平原的时候，入侵了穆西亚并向穆西亚人施压，命令他们与他一起作战^[123]。因为大多数穆西亚人是自主独立的，并未臣服于

- οσοι μὲν οὖν [τῶν Μυ] | σῶν μετέχειν ἤρουντο τῆς στρα-
 660 τείας, [οὐδὲν ἐ] | ποιεῖ κακὸν αὐτοὺς, τῶν δὲ λοιπῶν 2
 ἐδῆ[λου τὴν χῶ] | ραν. ἐπειδὴ δὲ προῖων ἐγένετο κατὰ
 μέσο[ν μάλι] | στα τ[ὸ]ν Ὀλυμπον τὸν Μῦσιον καλού-
 664 μεν[ον, ὁρῶν] | χαλ[ε]πὴν καὶ στενὴν οὖσαν τὴν δίοδον
 [κ]α[ῖ] βου[λ]όμ[ενος] ἀσφα[λ]ῶς πορευθῆναι δι' αὐτῆς,
 πέμ[ψας] τινά[ς εἰς] τ[οὺς] Μυσοὺς καὶ σπεισάμενος
 πρὸς α[ὐ] | τοὺς ἦ[γε τὸ] σ[τράτ]ευμα διὰ τῆς χώρας.
 παρέντ[ε]ς | δὲ πο[λλοὺς τῶν Π]ε[λ]οποννησίων καὶ
 668 τῶν σομ[μ]άχ[ων, ἐπιθέμενοι τ]οῖς τελευταίοις αὐτῶν
 καταβάλ[λ]ουσι λίαν πολλοὺς τ[ῶν] στρατιωτῶν ἀτάκτων
 διὰ τὰς | στ[ενοχωρίας ὄντ]ων. Ἀγηςίλαος δὲ καταζεύ-
 ξας | τ[ὸ] στράτευμα τα[ύτην] τὴν ἡμέραν ἡσυχία[ν] |
 ἦ[γε ποιῶν τὰ νο]μ[ιζ]όμενα τοῖς ἀποθανούσι·
 672 διεφθάρ[σαν] δὲ περὶ πεντήκοντα τῶν στρατιωτῶν·
 εἰς δὲ τ[ὴν] ἐπιούσαν καθίσας εἰς ἐνέδραν πολλοὺς |
 τῶν μ[ισθοφ]όρων τῶν Δερκυλιδείων καλουμένων·
 676 ἀναστ[ὰς προ]ῆγε τὸ στράτευμα πάλιν. τῶν δὲ Μυσῶν |
 οἰηθ[έντε]ς [ἐκ]αστοι διὰ τὴν πληγὴν τὴν τῇ
 προ[τε]ρα[ῖα γενο]μένην ἀπιέναι τὸν Ἀγηςίλαον,
 ἐξελ[θόντε]ς [ἐκ] τῶν κωμῶν ἐδίωκον, ὥς ἐπιθησόμενοι |
 τοῖς τ[ελευ]ταίοις τὸν αὐτὸν τρόπον. οἱ δὲ τῶν
 680 Ἑλλή[νων ἐν]εδρεύοντες, ὥς ἦσαν κατ' αὐτοὺς, ἐκ-
 πηδή | σαντες ἐ[κ τ]ῆς ἐνέδρας εἰς χεῖρας ἦσαν τοῖς
 πολε[μί]οις. τῶν δὲ Μυσῶν οἱ μὲν ἡγούμενοι καὶ
 πρῶ[τοι διώκ]οντες ἐξαίφνης τοῖς Ἑλλήσι συμμεί-
 684 ξαν[τες ἀποθ]νήσκουσι<ν>, οἱ δὲ πολλοὶ κατιδόντες
 τοὺς πρῶ | τοὺς α[ὐτῶ]ν ἐν πληγαῖς ὄντας ἔφευγον πρὸς
 τὰς κῶ | μας. Ἀγ[ησίλ]αος δὲ προσαγγελθέντων αὐτῷ
 τούτων | μετα[βαλόμ]ενος ἀπῆγε τὸ στράτευμα πάλιν
 688 τὴν | αὐτὴν [ὁδόν, ἔ]ως συνέμειξε τοῖς ἐν τα[ῖς] ἐνέ-
 δραις, | καὶ κα[τεσκή]νωσεν εἰς τὸ στρατόπεδον, ἣ καὶ
 τῇ | προτέρᾳ [κ]ατεστρατοπέδευσεν. μετὰ δὲ ταῦτα 3
 τῶν || μὲν Μυσῶν, ὧν ἦσαν [οἱ ἀποθανόντες, ἕκαστοι col.20 (D10)
 692 κῆ] | ρukas πέμψαντες .[..... ἀνείλον] | το
 τοὺς νεκροὺς ὑ[ποσπόνδους· ἀπέθανον δὲ πλείους] | ἢ
 τριάκοντα καὶ ἐκ[ατόν· Ἀγηςίλαος δὲ λαβὼν ἐκ τῶν] |
 696 κωμῶν τινὰς καθ[ηγεμόνας καὶ ἀναπαύσας .....] | ἡμέ-
 ρας τοὺς στρ[ατιώτας ἦγεν εἰς] τὸ πρόσθεν τ[ὸ] | στρά-
 τευμα, καὶ κα[τα]βιβάσας [εἰς τὴν] χώραν τῶν
 Φ[ρ]υ | γῶν, οὐκ εἰς [τὴν] τοῦ προτέρου θ[έρ]ους ἐνέβα-

波斯王^[124]。他未伤害那些自愿参加远征的穆西亚人，而是蹂躏了其余穆西亚人的土地。(2) 当阿格西劳斯行进到被称作“穆西亚人的奥林姆普斯山”中部的时候，由于道路狭窄难行并希望安全通过，便派几个人到穆西亚人那里与他们谈判，然后率领他的军队通过了这一地区。通过□□□□□□□□后，伯罗奔尼撒人和他们同盟的□□□□□□，袭击了后卫并且戕杀□□□□□□□□，阿格西劳斯的士兵由于空间狭窄而乱作一团。阿格西劳斯安下营盘后，整天无战事，举行了祭奠死者的传统仪式；因为大约有五十个士兵被杀。第二天，他让许多他们所称的戴尔库里达斯^[125]的雇佣军埋伏起来后带领他的军队继续前行。每一个穆西亚人都认为阿格西劳斯由于前一天的失败而逃走了，于是他们从村庄里出来开始追击他，试图以同样的方式袭击他的后卫。当他们走近时，希腊人从埋伏地点冲出来与敌人短兵相接。追击阿格西劳斯的穆西亚人的头领和前锋突然与希腊人发生战斗并被杀；当主力部队看到他们的前锋陷入困境时，他们逃回自己的村庄。当阿格西劳斯接到这个消息后，掉头带领他的军队按原路返回，直到与那些伏兵汇合，并且在前一天宿营的地方安营扎寨。(3) 此后，有阵亡的穆西亚人，各派遣使者，□□□□□□□□根据休战协定，领回尸体，即有一百三十余人被杀。阿格西劳斯从村庄中带上一些向导并且让他的士兵休息□□天后，率军队前行，直到进入弗里吉亚人的地区，他未进入前一个夏天侵略过的地区^[126]而是进入了另一未曾遭到破坏

- λεν, ἀλ | [λ' ε]ις ἐ[τέ]ραν <οὔσαν > [ἀ]πόρθητον, κα[κῶ]ς
 700 αὐτὴν ἐποίει, Σπι | [θρ]αδάτη[ν ἔχ]ων ἡγεμόνα [καί]
 τὸν υ<ί>δον. ὁ δὲ Σπιθρα | δάτης τὸ μὲν γένος ἦν 4
 Πέρ[σης, δι]ατρίβω[ν] δὲ παρὰ | τῷ Φαρναβάζῳ καὶ θε-
 ραπεύων [ἐ]κ[εῖ]νον, εἰ[τα δὲ εἰς] ἔχ | θραν καταστὰς
 704 πρὸς αὐτόν, φοβηθεῖς μ[ὴ κατ]αληφθῇ | καὶ κακόν τι
 πάθῃ, παραυτίκα μέ[ν] ἀπέ[φυγεν] | εἰς Κύζικον,
 ὕστερον δὲ ὡς ᾿Αγησί[λαο]ν ἤ[κεν] ἄγων | [Μ]εγαβάτην
 υ<ί>δον νέον ὄντα καὶ καλόν. ᾿Αγησίλαος δὲ | τούτων
 708 γενομένων ἀνέλαβεν αὐτοὺς μάλιστα | μὲν ἔνεκα τοῦ
 μειρακίου· λέγεται γὰρ ἐπιθυμητι | κῶς αὐτοῦ σφόδρα
 σχεῖν· ἔπειτα δὲ καὶ διὰ Σπιθριδά | τ[ην,] ἡγεμόνα τε
 τῆς στρατιᾶς <ἡγούμενος> αὐτοῖς ἔσσεσθαι καὶ | [πρὸς]
 712 ἄλλα χρήσιμον. ἐκείνους μὲν οὖν τ[ο]ύ | τ[ων] ἔνεκα 5
 ὑπεδέξατ[ο] προθύμως, αὐτὸς δὲ προ | ἄγων εἰς τὸ
 πρόσθεν αἰεὶ τὸ στράτευμα καὶ λεηλα | τῶν τὴν τοῦ Φαρ-
 ναβάζου χώραν ἀφικνεῖται | πρὸς χωρίον, ὃ καλεῖται
 716 Λεόντων Κεφαλαί, καὶ | ποιησάμενος πρὸς αὐτὸ
 προσβολάς, ὡς οὐδὲν | ἐπέραινε, ἀναστήσας τὸ στρα-
 τευμ[α] προῆγεν | εἰς τὸ πρόσθε<ν> πορθῶν καὶ λεηλα-
 τῶν τῇ[ς] χώρας τὴν | ἀκέραιον. ἀφικόμενος δὲ πάλιν 6
 720 πρὸς Γόρδιον, χω | ρίον ἐπὶ χώματος ὠκοδομημένον καὶ
 κατε | σκευασμένον καλῶς, καὶ καταζεύξας τὸ
 στ[ρ]άτευμα | περιέμενεν ἕξ ἡμέρας, πρ[ὸ]ς μὲν τοὺς
 πο[λ]εμίους | προσβολὰς ποιούμενος, τοὺς δὲ στρατιώ-
 724 τας ἐ[πὶ π]ολ | λοῖς ἀγαθοῖς συνέχων, ἐπειδὴ δὲ βιάσα-
 σθαι τὸ χωρί | ον οὐκ ἡδύνατο διὰ τὴν ᾿Ραθάνου
 προθυμίαν, ὃς ἐ | πῆρχεν αὐτοῦ Πέρσης ὦν τὸ γένος,
 ἀναστήσας ἦγεν | ἄνω τοὺς στρατιώτας, κελεύοντος τοῦ
 728 Σπιθρι | δάτου εἰς Παφλαγονίαν πορεύεσθαι.
 XXII. Μετὰ δὲ ταῦ | τα προάγων τοὺς Πελοποννησίους καὶ 25
 τοὺς συμμά || χους π[ρὸς τὰ ὅρια τῆς τε Φρυ]γίας καὶ col.21(D 11)
 τῆς Παφλαγον[ί] | ας ἐκε[ῖ] τὸ στράτευμα κατεστ[ρα]τοπέ-
 732 δευσε, τὸν δὲ Σπ[ι]θριδάτη[ν πρὸς Γύην] ἔπεμψε·ν· ὁ
 δὲ πορευθεὶς καὶ πεί | σας ἐκεῖ[νον ἐπανῆκεν αὐτόν]
 ἄγων. ᾿Αγησίλαος δὲ ποιη | σάμενος [σπονδὰς ἐκ τῆς 2

的地区^[127]，由斯皮斯拉达泰斯^[128]及其子做向导劫掠了该地。(4) 种族上言之，斯皮斯拉达泰斯是波斯人，他曾与法尔纳巴佐斯生活在一起并且服侍于他。而与之成为敌后，他担心会被逮捕并遭到戕害，就立刻逃到了库兹库斯，后来就带其子麦加巴泰斯——一个英俊的年轻人来到阿格西劳斯那里。到达那里后，阿格西劳斯接受了他们，尤其是因为这个年轻人，因为据说阿格西劳斯对他非常着迷^[129]，但也由于阿格西劳斯认为斯皮斯拉达泰斯会是他军队的向导并且在其他方面有用处。(5) 由于这些原因阿格西劳斯热情地接纳了他们。率领他的军队继续^[130]前行并且蹂躏了法尔纳巴佐斯的领地后，阿格西劳斯到达了称作“莱昂冬凯法莱”的地方并且向它发起进攻。因未果，他移师前行，劫掠并破坏了该地尚未遭到破坏的部分。(6) 他到达高尔狄乌姆——一个在山丘之上建设得很好的地方；屯扎军队停留六天后，他向敌人发起攻击并用许多好处将士兵凝聚在一起。当由于统治该地的波斯人拉萨奈斯的指挥才能不能武力攻克那个地方的时候，他移师向前，因为斯皮斯拉达泰斯力劝他长驱直入帕弗拉哥尼亚^[131]。

XXII. 此后，他率领伯罗奔尼撒人和他们的同盟来到弗里吉亚和帕弗拉哥尼亚的边境，他让军队在此扎营，并且派遣斯皮斯拉达泰斯去古埃斯^[132]那里。他马不停蹄前往说服古埃斯并把他带回来。(2) 阿格西劳斯与帕弗拉哥尼亚人达成

- 736 τῶν Παφλαγόνων ἀπήγα[γε] | διὰ ταχ[έων τὴν στρα-
τιὰν ἐπὶ θάλατταν, φοβούμενος μ[ὴ] | χειμῶν[ος τῆς
τροφῆς ἐνδέ]ωσι<ν>. ἐποιεῖτο δὲ τὴν πορ[ε]ί[ι] | ἀν οὐκέτ[ι
τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἦν]περ ἦλθε<ν>, ἀλλ' ἐτέραν,
740 ἡγο[ύ] | μενος διὰ [τοῦ Σαγγαρίου] διεξιο[ύσιν ...]. ωτέ-
ρως [ἔ] | σεσθαι τοῖς σ[τρατιώταις. ἀπέσ]τειλε [δὲ]
αὐτ[...].ρ.υ [....] | αὐτῷ Γύης το[.....
.....]ντ..των[.....] | ἱππέας μ[ἐν .....ί]ους, πεζοὺς
δὲ πλείους[ς δισχι]λ[ί] | ὦν. καταγ[αγῶν δὲ τὸ 3
744 στρ]άτευμα κατὰ Κίον τῆς Μυσίας, | [πρῶ]τον μ[ἐν πε-
ριμείν]ας ἡμέρας αὐτοῦ δέκα κακῶς ἐ | ποίε[ι] τοὺς
Μυσο[ύς πά]λιν ἀνθ' ὧν ἐπεβούλευσαν αὐτῷ πε | ρὶ τὸν
748 τῇ[ς] | Φρυγίας τῆς παρ[αθα]λαττιδίου, καὶ προσβαλλὼν
πρὸς χ[ω] | ριον τὸ καλούμ[εν]ον Μιλήτου Τείχος, ὡς
οὐκ ἡδύνατο | λαβεῖν, ἀπήγε [το]ύς στρατιώτας. ποιού-
μενος δὲ τὴν || πορείαν παρὰ τὸν Ῥύνδακον ποταμὸν
752 ἀφ[ι]κνέεται | π[ρ]ὸς τὴν Δασκυλίτην λίμνην, ὅφ' ἡ κεί-
ται τ[ὸ] Δα<σ>κύλιο[ν,] | χωρίον ὀχυρὸν σφόδρα καὶ κα-
τεσκευασμ[έ]νον ὑπὸ | βασιλέως, οὗ καὶ τὸν Φαρνά-
756 βαζον ἔλεγον ἀ[ρ]γύριον ὅ[σον] | ἦν σὺν καὶ χρυσίον
ἀποτίθεσθαι. κατεστρατοπ[ε] | δευκῶς δὲ τοὺς στρα- 4
τιώτας ἐκείθι μετεπέμπετο Πά[γ] | καλον, ὃς ἐπιβάτης
τῷ ναυάρχῳ Χειρικράτει πεπλευκῶ[ς] | ἐπεμελείτο τοῦ
760 τοῦ Παγκάλου διὰ ταχέων καὶ | [ταῖς τρ]ι[ή]ρεσιν εἰ-
σπλεύσαντος εἰς τὴν λίμνην, ἐκεῖ | [νον μὲν] ἐκέλευσεν
ὁ Ἀγησίλαος ἐνθήμερον ὅσα τῶν | [διηρπασμ]ένων ἦ<ν>
πλείονος ἄξια διαγαγεῖν εἰς τ[...].ο. | .... περ]ὶ Κύζικον,
764 ὅπως {αν} ἀπ' αὐτῶν μισθὸς τῷ [σ]τρ[α] | τεύματι γέν-
οιτο. τοὺς δὲ στρατιώτας τοὺς ἀπὸ τῆς Μ[υ]σία[ς ἀ] | πέ-
λυσε προσητάξας αὐτοῖς ἡκεῖν εἰς τὸ ἔαρ, παρα[σκ] |
ενα | [ζόμενος <μετὰ> τ]ὸν ἐπιόντα χειμῶνα βαδίζειν
768 εἰς Καππα | [δοκίαν, ἀκού]ων ταύτην τὴν χώραν διατεί-
νειν ὥσ | [περ ταινία]ν στενὴν ἀρξαμένην ἀπὸ τῆς Ποντι-
κῆς | [θαλάττης μ]έχρι Κιλικίας κ[αί] Φοινίκης, καὶ
τ[ὸ] μῆκος | [αὐτῆς εἶν]αι τοσοῦτο[ν ὥσ]τε τοὺς ἐκ Σι-
772 νώπ[η]ς βαδί || [ζοντας ἐντὸς πέντε ἡμέρων εἰς Σόλους
πορεύεσθαι.]

伦敦本

[illegible]

奥克西林库斯希腊志

Fragmenta Incertae Sedis

16	17	18
π[	Τι]σσαφ[έρν	]μῖωσ[
]σλ[	]αμο[	] γὰρ πρ[
]τ[	Τισσα]φέρ[ν?	]δον κ[
		4 β]ιαζοι[
		]ι.ι.ετ[
19	20	21
]ς τυρα[νν	]τονδ[	]αῖα[
]απασι[	]ων εἰτ.[	ὦ]ργισμέ[ν
π]άντα τ[	]το τὰς π[	]ν..[
4]ι. μων	4]ων ἀλλ[	---
]ωμεινω[	]νορων[	
]μετεν[	]λυσαν[	
]νον δὲ και[	]ουντα[	
8]...αρχε[	8]ατα τὴν [	
]...ποσου[	]ην εἰωθ[	
]τουμ[	]οι καὶ ον[	
]σθεν[	]ς Ἀρχελ[	
12]ωνα[	12]αλμε[	
αφν	]ι[	
22	23	24
]τακα[	]εστιν.[	π[
]αφα[	]ομνυ[	τ[
]μετ[		
25	26	27
ι[	]ει[	]τεσ[
γ[	---	---
τ[		
28	29	30
]τα[	]ντη.[	]α[
]τ[	]ντακ[	]αυτο[
---	ἀ]φικν[	]ο ἐντα.[
---	31	32
	---	---

伦敦本

□□□□□□□□□□□□ 提萨费尔奈斯□，□□□□

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ 提萨费尔

奈斯□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

□□。□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□，□□□□

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□。

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

奥克西林库斯希腊志

		].[ ].της σιν[ ].κατεσχ[4].εως απ[ ].τους στρ[---	].τ[ ].ομ[---	
	33	34	35	
	---].ασ[ ].κα[.].ων[ ].αρεικο[4]....βασιλε[ ].σα.φο[ ].κρατο[ ].χρωμ[8].μ[ ]...[.].κα[---	---].νε[ ].να[4].τ.[ ].ντ[ ].β[---	---]...[ ].ν[4].νβ[ ]..[ ].ιε[ ].λα[---	
	---].α μὲν π[λ].αβείν η[4].διε].ξιόντω[ν].νην ὕσι[ ].ρμω[---	---].τα[ ].ε υ[4].τυν[ ].εισ[---	].π[ ].κα[ ].τ[---	
	39	40	41	
	---].ο.[ ].τε[ ].κτ[---	---]..[ ].ια[ ].ηλ[---	---].μ[ ].ου[ ].υτ[---	
	42	43	44	45
	---]..[ ].σπολ[ ].λλι[4]..[---	---]..[ ].υν.[ ].ιοι[---	---].μενη[4 ---	---].α[ ].σκ.[ ].ήε[ ]..[---
	46	47	48	49
	---].προσα[ ].ν.οι[---	---].γ[ ].εγ[ ].π[---	---].ιοι[ ].ιμ[---	---]....[ ].ο]υσα[---

伦敦本

□□□□□□□, □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

□□□□□。□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□□□□, □□□□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□□□□。□□□□□□, □□□□□□□

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□。□□□□□□□

□□□□□□□, □□□□□□□□□□□□□□□□。□□□□□□□

□□□□□□□□□□□□□□□□, □□□□□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□。□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□, □□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

□。□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□。

奥克西林库斯希腊志

50	51	52	53
---].[ ].υοι[ ]σι[---	---]ροο[ ]κελ[---	---].]εμ ---	--- [ιε... ---
54	55	56	57
---]πεδι[---	---]τ[ ]σι[---	---]ατα[---	---]. [ ]οπ[---
58	59	60	61
---]θ.[---	---]μ[ ]..[---	---].[ ]ι[---	---]οσ[ ]τ[---
62	63	64	65
---]γοισ[ ]αι[---	---]να[ ]ιγ[---	---].σι[---	--- α[. [---
66	67	68	69
---]ιδ[ ]ρω[---	---]το[ ]χ..[---	---].ι[...].]οιπα[---	---].[ ]ο.[ ].[ ].[4].[---
70	71		72
---]γα[ ].[---	---].[....]ασου[γε]γεινημέ- 4]τοῖς μὲν]ιαν ἀγειν]ἔπεμπεν]ακας εἰσα- 8]η δὲ πα[.]ετοτ[.. ---		---]....]υ..ν 4]υμ]ε]ων]σθε ---

倫敦本

□□□□□□□□□□□□□□□□抓住□□，□
□□□□□□□□□□□□□□□□通过□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□。

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□。

[illegible]

□□□□□□□□□□□□, □□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□。□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□, □□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□。

译者注

- [1] 色诺芬与狄奥多鲁斯均未提到拉西第梦人此时出现在以弗所。
- [2] 雅典将军。在公元前 410/409 年的雅典国库账簿上，他是曾经在萨摩斯接收国库盟金的四位将军之一。斯拉西鲁斯在公元前 410/409 年执政官年结束前开始出发取道萨摩斯远征小亚，帕西丰此时或许作为副官加入了远征军。由于原文此处破损，钱伯斯本将其恢复为帕西丰，而米凯奇尼、科恩本在此处恢复为帕西昂。色诺芬与狄奥多鲁斯均未提到过帕西昂的名字，因此，此处为帕西丰较为合理。
- [3] 雅典将军兼民主派政治家。修昔底德在阐述公元前 411 年萨摩斯反僭主统治的军队时曾首次提到此人，那时他是萨摩斯重装步军的统帅 (Thuc. VIII. 73. 4)。斯拉西鲁斯成功地击退了斯巴达将军阿基斯对雅典城的进攻，并因此获得了雅典人的信任，成为远征军的统帅 (Xen. *Hell.* I. 1. 33-34)。公元前 406 年，那些营救羊河战役失利后的幸存者的雅典将军由于军事行动迟误而接受审判，他是被处死的雅典将军之一。狄奥多鲁斯误称他为斯拉西布鲁斯 (Diod. Sic. 12. 64. 1)。公元前 411 年他统帅雅典舰队在库诺塞玛 (Cynossema) 打败了斯巴达的水军。
- [4] 色诺芬的《希腊志》中做克莱苏斯山解，而非克莱苏斯港 (Xen. *Hell.* I. 2. 6-9)。不管是山或港口抑或是两个截然不同的地方，它们不会相距甚远，可能均位于一个名为克莱苏斯的地域之内。
- [5] 此处表明斯拉西鲁斯的军队是在两个不同的地点登陆并驻扎军队的。但奥克西林库斯史家并未交待雅典人确切的登陆地点。色诺芬与奥克西林库斯史家一样认为雅典人是在两个不同的地点登陆以弗所的。
- [6] 在佛罗伦萨断片甲中，第一栏记述的是雅典人与麦加拉人在麦加

译者注

拉与阿提卡边界，位于萨拉米对面称作“凯拉塔”的山峰附近所展开的一场战斗。据色诺芬（*Xen. Hell.* 1. 1. 36）的描述，此次战役有可能发生在公元前 410 年。而据狄奥多鲁斯（*Diod. Sic.* 13. 65. 1）的记载发生在公元前 409 年。

[7] 根据上下文来看，应为麦加拉城。

[8] 古希腊战争中，在取得胜利之后，在打败敌人的地方竖立的纪念性标志，通常是将战场上得来的战利品等堆放在原地，或竖立木碑或石碑，上挂战利品以示纪念。

[9] 据狄奥多鲁斯（*Diod. Sic.* 13. 65. 1）记载，此处的将军系指莱昂特罗费德斯（*Leotrophides*）与提马库斯。据奥克西林库斯史家记载，雅典人虽然也为此次胜利而欢欣鼓舞，但是他们却认为这是不必要的冒险行动，因此对将军们非常气愤。这与狄奥多鲁斯的记载有些矛盾。据狄奥多鲁斯记载，这两位将军很明显是受某人指派与麦加拉人作战的，因此他们自己或许自愿而去或许是被强迫的。至于他们是被谁派去的，恐怕没有雅典公民大会的决议，他们难以自行其事。某些学者进一步提出，雅典人之所以进行诺丁姆战役，也许是为夺回被麦加拉人抢回的尼赛亚港口，这可能是雅典人一直努力的目标。但是，狄奥多鲁斯与奥克西林库斯史家均未提到雅典在取得对麦加拉人如此大的胜利之后对尼赛亚发起进攻，如果借助此次胜利之机发动进攻，将是天赐良机。

[10] 公元前 425 年，雅典人在派罗斯打败斯巴达并且俘获了一些斯巴达人（*Thuc.* IV. 2-41；*Diod. Sic.* 12. 61. 1-63.5）。奥克西林库斯史家在这里的解释好像暗示出，他与修底德持的观点相同，即认为公元前 420 年的《尼西阿斯和约》并不重要。伯罗奔尼撒战争即使分为前后两个阶段，其间还缔结了一个和约，但还是一个完整的战争过程，

奥克西林库斯希腊志

不应算作两次彼此独立的战争。

[11] 伊索克拉底 (Isoc. VI. 53) 以及修昔底德都曾提到派达里图斯。据修昔底德 (VIII. 28. 5) 记载, 派达里图斯为莱昂 (Leon) 之子, 他受拉西第梦人委派在开俄斯 (Chios) 担任统帅, 时间是公元前 412 年 (关于其军事活动详见 Thuc., VIII. 32. 2-3; 33. 3-4; 38. 3-4; 39. 2; 40. 1; 55. 2-3), 这正好与修昔底德辍笔的时间相吻合。奥克西林库斯史家这一偏离主题的细节表明, 其是在重复或回忆修昔底德记载的某些内容, 以使自己的记述能够与修昔底德的记载相衔接, 从此可以看出奥克西林库斯史家的创作意图是为修昔底德续史的。提奥旁普斯 (Theopompus) 也像奥克西林库斯史家一样在叙述某件发生于派达里图斯去世后的事件中提到派达里图斯 (I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, Cambridge: Cambridge University Press, 1967, p. 32), 但这并不能说明《奥克西林库斯希腊志》的作者就是提奥旁普斯。这只能说明两位史家都是有意衔接修昔底德的记载而记的。

[12] 在《奥克西林库斯希腊志》中, 首次提到修昔底德的名字, 这说明奥克西林库斯史家在有意学习修昔底德, 亦表明《奥克西林库斯希腊志》与《伯罗奔尼撒战争史》的接续关系。

[13] 米凯奇尼、科恩本与钱伯斯本采用了不同的编排方式, 米凯奇尼本将乙部分接续在丙部分之后, 位置正好颠倒过来。究竟如何编排比较合理, 尚难确定。

[14] 古希腊神话中的谷物女神、丰收女神, 奥林匹斯山十二主神之一。

[15] 古希腊神话中谷物女神的女儿, 冥王哈德斯的妻子。德墨忒尔为了寻找自己的女儿, 曾经深入冥府, 因此谷物女神在冥界的日子就是大地万物凋零、寸草不生的季节。

[16] 在古希腊文中, 'Basileus' 一词译作“王”, 但在公元前四世纪的古希腊基本上用于确指波斯王。这里的“波斯王”可能指波斯王大流士。据狄奥多鲁斯记载, 在伯罗奔尼撒战争中, 即公元前 408 年波斯王大流士曾经派小居鲁士去萨尔狄斯援助斯巴达以战胜雅典。当时, 斯巴达统帅来山德正在以弗所接收各盟邦贡献的战船, 但仍旧缺乏足以与强大的雅典海上舰队相抗衡的实力, 于是小居鲁士适时地为他送来了 1 万波斯达里克 (波斯钱币)。小居鲁士帮助来山德解决了士兵的军饷以及督造战船的问题 (Diod. Sic. 13. 70. 3)。

[17] 据狄奥多鲁斯记载, 公元前 408 年当雅典将军阿尔西比亚德得知来山德在以弗所装备船队的消息, 即带全部战船驶向那里, 未遇抵抗之后, 他停泊在诺丁姆。尔后将船队交给自己的手下安提奥库斯暂时统率, 而他自己则驶向了克拉佐迈纳埃, 因为那里是雅典的盟邦, 当时其正遭受一伙流亡者的劫掠 (Diod. Sic. 13. 71. 1)。

[18] 本栏记载的是雅典将军阿尔西比亚德与斯巴达将军来山德所统率的军队在诺丁姆所展开的一场战役。关于此次战役奥克西林库斯史家与狄奥多鲁斯均做了详细记载, 提供了比色诺芬更加翔实可靠的信息。从记载内容来看, 奥克西林库斯史家的信息可能来源于雅典人, 而色诺芬的信息可能来自斯巴达人。关于诺丁姆战役的爆发时间, 狄奥多鲁斯将其安排在公元前 408 年。然而, 现代学界对此有不同的观点: 布鲁斯认为, 其发生于公元前 407 年秋或公元前 406 年初 (I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, Cambridge University Press, 1967, pp. 38-9); 凯尔 (Keil, *RE* XVII, I, Col. 1075, s.v. 'Notion')、吉安奈利 (Giannelli, *Trattato di storia greca*) 与巴托莱提采纳公元前 407 年春季之说; 托普斐尔 (Toepffer, *RE* I, 2, col. 1530) 认为战役发生在公元前 407 年之内, 但没有确定具体是什

奥克西林库斯希腊志

么季节；格罗特（Grote, *A History of Greece*, part II. Ch. LXIV）与伯里（Bury, *A History of Greece*, Ch. XI）采纳公元前 407 年秋季之说，但是麦吉斯在修订伯里的作品时，又遵循拜洛克（Beloch, *Gr. Gesch.* II, I², p. 417）与费尔固森（Ferguson, *CAH* v, p. 353）将其改为公元前 406 年春季；哈蒙德（Hammond, *A History of Greece*, p. 414）也将其定于公元前 406 年初，而佛哈比诺（Ferrabino, *L' impero ateniese*, p. 401）将其定于公元前 406 年夏季。

[19] 此处系指雅典船队统帅阿尔西比亚德旗舰的舵手安提奥库斯。

[20] 克罗封位于诺丁姆城的北边，与诺丁姆毗邻，并且相距不远。当雅典人的战船面对来山德的围攻来不及做好战斗准备的情况下，他们逃到了克罗封人的港口，准备在那里迎击来山德的船队。

[21] 根据上下文理解，这里的“城市”应该指诺丁姆城。

[22] 狄奥多鲁斯虽然未像色诺芬所记那样认为雅典人在战事结束后直接取道萨摩斯，而是认为他们返回了诺丁姆城，但是并未详细记载雅典人在诺丁姆城逗留的天数。奥克西林库斯史家是惟一一位提到诺丁姆战事结束之后，雅典人在诺丁姆逗留的史家。

[23] 伦敦断片很可能是新一卷历史的开始，因为在第一栏左边的边白有 4.5 厘米宽，而在其他的栏与栏之间的边白一般只有 1.5 厘米。

[24] 即为伯罗奔尼撒战争之后斯巴达与雅典签订协约而允许其保留的十二艘船中的一艘。

[25] 埃斯奇耐斯（Aeschines, II. 78）也曾提到此人。从奥克西林库斯史家的解释可以看出，埃斯奇耐斯似乎夸大了米隆与戴麦奈图斯之间这次海战的重要性。色诺芬（*Xen. Hell.* V. 1. 10-12）提到公元前 388/387 年在埃吉那曾经打败斯巴达将军高尔高帕斯（Gorgopas）的雅典人有可能就是此人。布鲁斯认为戴麦奈图斯驾船驶离雅典的行动

译者注

发生于公元前 396 年春 (I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, p.50); 波尔曼 (S. Perlman, 'The Causes and the Outbreak of the Corinthian War', *Classical Quarterly* 14 (1964), 1964, p. 79, note 8) 认为, 此次事件发生于罗德民主政变反叛斯巴达的消息传到雅典之前, 因为如果雅典人已经听到罗德反叛的消息的话, 就没有必要如此惧怕斯巴达对戴麦奈图斯事件的态度, 他们应该可以堂而皇之地与斯巴达公开反目。

[26] 从此处的“trieres”(三层桨战船)与“naus”(船)来看, 该处的船不同于上文提到的三层桨战船, 戴麦奈图斯可能是为了秘密起见而改换了船只, 戴麦奈图斯抵达比里尤斯港后可能是换船而走的。

[27] 奥克西林库斯史家与色诺芬等其他古典史家一样善于使用迭次加重语气的修辞方法来描述一个事物的性质。约公元前一世纪的大希腊化时代以后, 此种修辞手法逐渐弱化。对于古希腊文献中这种重叠使用相近含义的词汇来强调所要表达内容的修辞手法, 科立芝 (Samuel T. Coleridge, *Works*, IV) 认为, 它充分体现了古典时代的古希腊由于政体的多样性和民众参与城邦事务的广泛性, 而使得纯粹独立的个体失去意义。但是, 作为独立的个体他们的个体价值仍然未被全部抹杀。从奥克西林库斯史家以及色诺芬等人的作品中可以看到个体的多样性与作为整体的城邦达到了和谐地统一。西格 (Seager) 认为, 此处“γνώριμοι καὶ χαρίεντες”(出身显贵和有教养的)雅典人与下文的“态度温和且有财产”的雅典人并非确指某个党派, 而指代所有的雅典人。如, “所有善良的民众或者所有有思想的人”(Robin Seager, 'Thrasylbulus, Conon and Athenian Imperialism, 396-386 B.C.', *JHS* 87 (1967), p. 95)。布鲁斯认为, “他们”可能是指追随先前的寡头党人或者倾向于寡头政府的人, 但“他们”并非代表一个党派, 只是某些比

奥克西林库斯希腊志

较富有的公民担心战事一起，他们的财产和个人利益遭受损失而已 (I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, p. 52)。从奥克西林库斯史家此处的用词似乎可以看出，史家对雅典人的赞美。这说明，可能奥克西林库斯史家有些倾向于雅典人与底比斯人。因为，他在现存所有断片中只在此处描写雅典人及底比斯人时使用了这样的形容词，而并未应用于斯巴达人身上。同时奥克西林库斯史家只是在描写雅典与底比斯的贵族和寡头时才使用了这样的词汇，而在描写民主派时并未使用，这也可以看出史家对寡头政府的情感，但是这并不能充分确定奥克西林库斯史家的思想倾向。

[28] 雅典将军，他的政治生涯开始于公元前 411 年。他平息了萨摩斯的寡头政变，确保了雅典的民主政治，因而被士兵推举为将军。阿尔西比亚德能够重返雅典与此人的帮助有关。阿尔西比亚德返回雅典之后，斯拉西布鲁斯成为其麾下的一员得力干将。在其统率下，雅典在伯罗奔尼撒战争后期赢得了库诺塞玛和库兹库斯战役的胜利。羊河战役之后，他受到牵连而流亡到底比斯。此后，他又带军队返回雅典推翻了三十僭主的统治，成为雅典人的英雄。公元前 395 年科林斯战争前夕，他劝说雅典加入底比斯的行列共同对抗斯巴达。公元前 389/388 年，其成功地攻打莱斯沃斯之后，在阿斯潘杜斯 (Aspendus) 被杀。

[29] 其人曾经在公元前 403 年率公民从比里尤斯港返回雅典，可能那时曾任将军 (Lysias XIII, 80-2)。公元前 384 年，他作为使者出使开俄斯，公元前 377 年又出使麦图姆纳 (Methymna)。

[30] 其人于公元前 410/409 年担任派罗斯的将军，后来以贿赂罪受到指控而遭到迫害 (Diod. Sic. 13. 64. 4; Ar. Ath. Pol. 27. 5)。此后他成为泰拉迈尼 (Theramenes) 的支持者 (Ar. Ath. Pol. 34.3)，在三十僭主时代被流放 (Xen. Hell. II, 3. 42-4)。公元前 399 年，曾参与苏格拉底之

译者注

审判。

[31] 雅典人当中以斯拉西布鲁斯为首的党派属于雅典人中比较温和的民主派，他们并不主张像戴麦奈图斯之流一样在未做好充分备战前提下，贸然公开进行反对斯巴达的活动。他们认为这样只会为雅典人带来灾难，但是这并不表示他们并不想摆脱斯巴达的寡头统治，而只是认为雅典当时并未有一支足以对抗斯巴达的海军，另外也没有可以用来防卫的城墙，因此公开反抗或激怒斯巴达的时机未到。奥克西林库斯史家提到了雅典议会上雅典人分成了两派，其一就是以斯拉西布鲁斯为代表的温和民主派；而另一派则是占绝对多数的平民。以凯法鲁斯为首的雅典人可能是激进的民主派，他们先前虽然也积极主张反抗斯巴达的统治，输送武器和水勇给科农和他的军队，并派使节去联络波斯王，但那都是秘密的行动，而不是像戴麦奈图斯那样公开带船叛逃雅典，这有可能使得他们一直以来反抗斯巴达，力图东山再起的企图功亏一篑。因为雅典在伯罗奔尼撒战争后，只剩十二艘船，其余的皆被毁掉，如果有人带走其中一艘，斯巴达是很容易察觉的，这等于是向斯巴达公开挑明了敌对的意图，因此，这些雅典人非常恐惧，才大义灭亲传信给斯巴达人处决戴麦奈图斯。

[32] 此处“他们”可能指雅典的激进民主派。以斯拉西布鲁斯为首的温和民主派担心他们的行动会给雅典带来灾难，因为此时雅典不具备对抗斯巴达的实力。

[33] 埃斯奇耐斯(Aeschines, II.78)作品中的“Χείλων”与此处的米隆应该是同一人，但埃斯奇耐斯将他描述为海军统帅是不精确的。

[34] “他们”指雅典那些一直敌对斯巴达而坚持雅典民主政治的激进派，可能是指凯法鲁斯的追随者。从此处的描写来看，奥克西林库斯史家为支持其“雅典人反斯巴达由来已久，而非受波斯黄金贿赂”的

奥克西林库斯希腊志

论点，提出了两点证据，即他们过去常常为科农所统率的军队输送武器和水勇（科农在羊河战役之后即逃离雅典），又派使节去联络波斯，希望借助波斯的力量推翻斯巴达的寡头政治。

[35] 原文此处脱落，布鲁斯认为可添加为希波克拉泰斯（Hippocrates）或者奥托克拉泰斯（Autocrates）而不可能是埃皮克拉泰斯或者阿里斯托克拉泰斯（Aristocrates），原因是埃皮克拉泰斯是雅典激进民主派的领袖人物，奥克西林库斯史家不可能将其与哈格尼亚斯和泰莱赛格鲁斯混为一谈；而阿里斯托克拉泰斯放在希腊原文脱落之处又字母过多，与脱落的字母空隙不相符（I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, p. 55）。

[36] 伯罗奔尼撒战争后，雅典要想东山再起惟有依靠波斯方面财力和军事上的援助，雅典人因此尝试与波斯联络。因为当时科农在波斯王帐下担任海军统帅，深得波斯王信任，所以那些意图复兴雅典的激进派再次派遣以前与科农有过交往的埃皮克拉泰斯、哈格尼亚斯和泰莱赛格鲁斯的部下前去求助波斯王以及科农。伊索克拉底也曾提到雅典人输送武器和水勇帮助科农的事情（Isoc. *Paneg.* 142），但不清楚他们是否亦为科农运送船只，即使有某些人自愿向科农提供个人支持，也只能是秘密地进行。如果斯巴达知悉，也一定会理解成为雅典人的一种官方行为，而对雅典进行制裁或打击。

[37] 该处是奥克西林库斯史家脱离主题的记述，插入这段描述的目的在于解释雅典当时一部分人对待斯巴达的敌对态度以及这种态度的具体表现。

[38] 此处“他们”指雅典的那些对斯巴达持敌对态度，并图谋复兴雅典的人。

[39] 此处系指斯巴达前任船队指挥官法拉克斯处死前去联络波斯王的

雅典人之事。

[40] 此处系指那些支持埃皮克拉泰斯以及凯法鲁斯的人。

[41] 据色诺芬 (*Hell.* 3.5.1-2) 记载, 提摩克拉泰斯携带黄金出使希腊是在公元前 395 年萨尔狄斯战役斯巴达取胜而波斯总督提萨费尔奈斯失势之后。当时, 受波斯王委托前来处决提萨费尔奈斯的提斯拉乌斯泰斯因担心阿格西劳斯不履行他从小亚撤兵的诺言, 才派罗德人提摩克拉泰斯前去希腊贿赂各城邦的政要。提摩克拉泰斯的那次出使与奥克西林库斯史家所记载的此次出使是否是同一件事还值得怀疑。这里所指疑为提摩克拉泰斯更早的一次出使活动。

[42] 奥克西林库斯史家于此似乎追溯了伯罗奔尼撒战争第一阶段 (公元前 431—前 421 年) 结束, 斯巴达与雅典缔结和平协议之后, 比奥提亚和阿哥斯等邦与斯巴达之间的冲突。由于斯巴达对待雅典的态度过于温和, 并不想完全摧毁雅典而是与其订立了和约, 因此科林斯人与阿哥斯人以及比奥提亚人认为斯巴达有利用雅典加强自己的实力以称霸希腊大陆, 威胁伯罗奔尼撒同盟各城邦的嫌疑, 所以开始叛离斯巴达, 组成与之相抗衡的联盟。所以说, 这些城邦对斯巴达的不满由来已久。早在伯罗奔尼撒战争期间就已露端倪, 及至科林斯战争之前已是如火如荼。这里的描述与修昔底德 (*Thuc.*, 5.27.2) 的论述完全吻合, 从此处可以显见奥克西林库斯史家的信息来源和所遵循的史学传统。

[43] 即伯罗奔尼撒战争后的雅典人仍致力于复兴以往辉煌的帝国, 继续奴役盟邦以获得盟邦的贡金。布鲁斯认为奥克西林库斯史家的解释, “斯巴达的敌对者把战争作为一种他们从国库中增加私人财富的机会”不太可信 (I. A. F. Bruce, *A Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, p. 13)。当时的雅典国库亏空, 这些雅典人之所以想

奥克西林库斯希腊志

要推翻斯巴达的统治绝非因此。但如果从这些人是为了自己的利益或者说想获得统治权而反斯巴达这个意义上理解，则正好与奥克西林库斯史家“内部政治是科林斯战争爆发的真正原因”的观点相吻合。

[44] 在伯罗奔尼撒战争中，科林斯的提摩拉乌斯曾是拉西第梦人的挚友和支持者，但据奥克西林库斯史家记载，他后来因个人原因开始与拉西第梦人反目。导致其立场转变的原因可能归于罗德斯的旧识多里埃乌斯的政治拉拢。罗德斯叛离斯巴达之前，罗德斯的寡头党人多里埃乌斯（伯罗奔尼撒战争中，多里埃乌斯统率一支舰队支持斯巴达作战。他发动了公元前 408/407 年的罗德斯反叛斯巴达的革命并且组阁了罗德斯政府）其间，为巩固他同伯罗奔尼撒同盟诸邦中反斯巴达政党的私人联系，曾经出访希腊。在此期间他有可能会晤曾经在戴克莱亚战役中与之并肩作战的伙伴，比如提摩拉乌斯。但是多里埃乌斯是否携带黄金前往并未有记载（参见 Edouard Rung, ‘Xenophon, The Oxyrhynchus Historian and the Mission of Timocrates to Greece’, in *Xenophon and his World, Papers from a Conference Held in Liverpool in July 1999*, Franz Steiner Verlag, p. 421）。奥克西林库斯史家提到提摩拉乌斯也开始敌对斯巴达的事情，可能意在说明斯巴达在伯罗奔尼撒战争之后甚至引起了以前盟友的背叛，就更不用说她一直以来的敌人了，这只能说明斯巴达在战后的自身表现引起了希腊人普遍的不满。

[45] 此处系指提摩拉乌斯。奥克西林库斯史家回顾了伯罗奔尼撒战争中提摩拉乌斯为斯巴达所立下的战功。

[46] 此处所说的“前文”业已亡佚。虽则如此，这则事件发生于公元前 411 年下半年，也就是与修昔底德所记载的伯罗奔尼撒战争突然辍笔的时间相吻合，这还是能说明奥克西林库斯史家为修氏续史的意图。

译者注

[47] 波斯驻伊奥尼亚以及吕底亚的总督，波斯国王的女婿和亲戚（奈波斯：《外族名将传》“科农传”，2.2，刘君玲等译，张强校，上海人民出版社，2005年，日知古典丛书）。

[48] 色诺芬认为，波斯的钱财贿赂是导致科林斯战争的主要原因，而此处作者则认为，各城邦内部的政治纷争是主要导因，波斯的黄金收买是次要的因素。色诺芬认为，与提摩克拉泰斯出使希腊本土的使命有关的是波斯的千夫长提斯拉乌斯泰斯，奥克西林库斯史家则认为法尔纳巴佐斯应该负责此事。鲍桑尼亚斯（3.9.8）与普鲁塔克（*Ages.* 15; *Arta.* 20.3; *Lys.* 27; *Moralia* 211 B）皆与色诺芬持相同的看法，而狄奥多罗斯、奈波斯与查士丁（Justin）则对此缄默不谈。波里埃努斯（Polyaenus）与奥克西林库斯史家一样将提摩克拉泰斯出使希腊的使命与法尔纳巴佐斯而非提斯拉乌斯泰斯联系在一起。因此，在关于提摩克拉泰斯出使希腊与科林斯战争的起因问题上，奥克西林库斯史家与色诺芬存在较大的分歧。其后的古典史家也各自沿袭了不同的史学传统。虽然难以肯定奥克西林库斯史家究竟为何人，并且也不了解其私人生活及其他著作，但是很明显奥克西林库斯史家较为深刻地挖掘并分析了科林斯战争的深层次原因，而并非像色诺芬一样停留在事情的表面。

[49] 此处可能指戴麦奈图斯。

[50] 该处系采用米凯奇尼、科恩本。

[51] 本章所记述的内容可能是科农在波斯王那里获得资助之后，在法尔纳巴佐斯辅佐下建立了一支舰队，并且将卡乌努斯作为整个舰队的海军基地。奥克西林库斯史家描述了科农舰队的组成成分。虽然残缺不全，但参照狄奥多鲁斯的记载可以识别主要的记载内容。

[52] 该处遵循米凯奇尼、科恩本所增补的内容“κατὰ τὴν Ἑλλάδα”。

奥克西林库斯希腊志

[53] 奥克西林库斯史家紧接着修昔底德的伯罗奔尼撒战争写起。此时距伯罗奔尼撒战争结束的时间，即公元前 404 年算是第八年，也就是公元前 396 年。

[54] 这里是科农统率的波斯海军基地所在地。

[55] 据狄奥多鲁斯记载 (Diod. Sic. 14. 79. 6-8)，罗德斯人在公元前 396 年发动叛乱驱逐了斯巴达人，迎接科农入城。而此时其他的斯巴达人从埃及国王奈费尔攸斯 (Nephreus) 处获得了战船以及粮食的援助，不知城池已失而继续开往罗德斯。结果科农以及罗德斯人就得到了这些谷物以及九十艘战船，其中十艘战船来自西里西亚，另外八十艘来自腓尼基，由西顿人的将领担任统帅。此处的记载虽然与奥克西林库斯史家有些出入，但这个数字应该是来自奥克西林库斯史家的记载。

[56] 据狄奥多鲁斯记载 (Diod. Sic. 14. 80. 1-5)：“此后，阿格西劳斯率领其军队进入了卡乌斯特平原和斯皮鲁斯周围的地区并且劫掠了当地居民的财产。提萨费尔奈斯于是集结一万马军和五万步军紧随拉西第梦人其后，戕杀那些游离在大部队之外正在抢劫的斯巴达人。阿格西劳斯依靠斯皮鲁斯的山麓小丘，将士兵整理成方阵，等待适当时机进攻敌人。(2) 到达萨尔狄斯附近地区之后，他蹂躏了提萨费尔奈斯的花园和庄园，那里装饰精致华丽，有庄稼和其他用于和平时娱乐和享受的奢侈品。之后，掉头往回走，当他到达萨尔狄斯与图巴麦半路的时候，他派斯巴达人色诺克莱斯带领一千四百名士兵趁夜色躲到某个隐蔽的地方，这样他就可以伏击蛮族人。(3) 他自己则在黎明的时候率军继续前进，当他经过伏击地点的时候，蛮族人受到攻击而乱成一团并且先锋也乱了阵脚，他则突然出其不意地掉头攻打波斯人。当战斗正酣的时候他发信号给那些埋伏的士兵，他们唱着欢乐之歌控

译者注

制了敌人，波斯人看到他们被夹击之后惊惶失措而立即逃跑。(4) 阿格西阿斯的人追了他们一段距离，戕杀了六千余人，俘获了大批的战俘并且抢劫了装满众多贵重物品的营帐。”可以看出，狄奥多鲁斯基本上遵循了奥克西林库斯史家的史学传统。

[57] 在第五栏的最后一行紧接重装步军后面有三个字母的空隙，因此米凯奇尼、科恩本恢复为“πεντακοσίους”而不是“ἑπτακοσίους, ὀκτακοσίους”。此处系根据米凯奇尼、科恩本译出。

[58] 据此处描写阿格西阿斯善用战术可以看出，奥克西林库斯史家对古代的战略战术较为感兴趣。

[59] 狄奥多鲁斯记载 (Diod. Sic. 14. 80. 4): “阿格西阿斯的人追赶了一段距离，戕杀了六千余人，俘获了大批的战俘并且抢劫了装满众多贵重物品的营帐。”可见，狄奥多鲁斯与奥克西林库斯史家的记载略有出入。

[60] 奥克西林库斯史家在此只是简略提到提萨费尔奈斯的财产被希腊军夺得，并未详细记载提萨费尔奈斯的田园遭到希腊军队的大肆破坏和蹂躏，而狄奥多鲁斯 (Diod. Sic. 14. 80. 2) 却进行了详细记载。

[61] 即阿格西阿斯打败蛮族人的萨尔狄斯郊区。

[62] 格兰斐尔与亨特认为，希腊语“πάλιν” (又) 在该句中修饰的是“弗里吉亚”，也就是说第二次入侵弗里吉亚。但是布鲁斯认为，其修饰的是阿格西阿斯的继续攻势，也就是说其继续率领军队前行，因此，该句可以译为“他再次率领军队前行，到达了大弗里吉亚”。公元前 395 年萨尔狄斯战役结束，波斯处决了作战失利的提萨费尔奈斯并与阿格西阿斯签订休战协定之后，阿格西阿斯才进入法尔纳巴佐斯的领地——赫勒斯滂的弗里吉亚地区。据色诺芬记载，在签订休战条约的前提下，波斯还允许阿格西阿斯进入法尔纳巴佐斯的地区，并且显然

是不违反协定的 (*Xen. Hell.* 3. 4. 26)。波斯王命提斯拉乌斯泰斯处决提萨费尔奈斯然后接管其先前统治的地区。所以,提斯拉乌斯泰斯可能只是将阿格西劳斯赶出自己所管辖的领地,不再继续威胁波斯王,即完成使命,而至于阿格西劳斯是否继续进入法尔纳巴佐斯的领地就与他不相干了。这说明了波斯王与地方总督之间存在各自为政、离心离德的现象。

[63] “大弗里吉亚”系指位于都城高尔狄亚与萨尔狄斯之间的地区,而非赫勒斯滂的弗里吉亚。

[64] 弗里吉亚是波斯总督法尔纳巴佐斯的田产以及总督府邸所在地。占领弗里吉亚等于是切断了法尔纳巴佐斯的后援和根基,因此阿格西劳斯势在必得。大流士一世时代实行军事改革将全国划分为二十个州,即军事和税务性质的分区,目的是调整税收,提高帝国收入,以及补充帝国兵源。各州由波斯王选出的总督代行地方行政事务并兼波斯大帝的代理人。

[65] 马埃安德尔河源头附近的要塞城市。公元前 401 年希腊万人远征军在此出发前去援助小居鲁士与其兄争位。公元前 333 年,该地为亚历山大大帝所征服。

[66] 土耳其河名,古希腊神话中以此地附近居住大量流徙之民闻名,因此得名马埃安德尔。该河流向西南与西方,注入爱琴海。沿岸流经古代城市拉奥狄凯亚 (*Laodicea*)、马格奈西亚以及米利都。它是吕底亚与弗里吉亚的分界线。

[67] 斯巴达人常以献祭活动来决定是否继续作战。这些献祭活动是斯巴达人的例行程序。事实上,修昔底德仅仅提到了几个例子。只有在斯巴达人先前的行动不顺利的情况下才进行献祭活动。献祭的目的在于以神的名义通过事先就作出的决定并且为其提供合理的解释

(P. R. McKechnie & S. J. Kern, *The Hellenica Oxyrhynchia*, England: Aris & Phillips Ltd, 1993, p. 147)。而布鲁斯 (I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, pp. 87-88) 则认为阿格西劳斯之所以决定不越过马埃安德尔河主要在于向凯拉埃纳埃方向前行比之沿河北岸行进危险较大, 而且补给也比较困难。

[68] 阿格西劳斯在萨尔狄斯战役之后, 又穿过吕底亚平原向马埃安德尔河方向挺进, 由于问询神谕并非吉兆, 他便停止了向波斯内陆的进一步的军事行动。

[69] 小居鲁士的一个朋友, 公元前 401 年曾在库那克萨 (Cunaxa) 战役中担任小居鲁士军队左翼的指挥官 (Xen. *Anab.* I. 8. 5; Diod. Sic. 14. 22)。小居鲁士战死后, 他加入希腊军队 (Xen. *Anab.* II. 1-4) 后来又改投小居鲁士之兄阿尔塔薛西斯帐下, 并因为帮助提萨费尔奈斯对抗希腊军队, 阿尔塔薛西斯对其尽释前嫌 (Xen. *Anab.* II. 5. 35; Plut. *Art.* XVIII)。后来在公元前 396 年曾协助波斯王特使提斯拉乌斯泰斯逮捕并处决在萨尔狄斯战役作战失利的提萨费尔奈斯 (Diod. Sic. 14. 80. 8), 从此受到信任, 在提斯拉乌斯泰斯返回向波斯王复命之时, 他便被任命与帕西费尔耐斯一起统率在萨尔狄斯的波斯军队。公元前 395/394 年冬, 他又加入斯皮斯拉达泰斯的军队 (Xen. *Hell.* 4. 1. 27)。

[70] 该部分虽然残缺不全, 但是好像记载的是波斯王阿尔塔薛西斯派阿里埃乌斯以及提斯拉乌斯泰斯惩罚作战失利的提萨费尔奈斯的事件, 色诺芬对此有简略的记载: “当此次战役 (萨尔狄斯战役) 发生的时候, 提萨费尔奈斯碰巧在萨尔狄斯, 因此波斯人指控他背叛他们。波斯王认为提萨费尔奈斯要为波斯陷入不利的局面而负责。因此就派提斯拉乌斯泰斯去砍了他的头。” (Xen. *Hell.* 3. 4. 25) 而狄奥多鲁斯 (Diod. Sic. 14. 80. 6-8) 记载甚为详细: “当阿尔塔薛西斯了解到此次

奥克西林库斯希腊志

败绩，受到战争中希腊人的惊吓，而迁怒于提萨费尔奈斯，因为他认为该为此次战争负责的是提萨费尔奈斯。波斯王的母亲帕里萨提斯请求他授予她报复提萨费尔奈斯的权利，因为当小居鲁士进攻他的兄弟之时，提萨费尔奈斯曾经公开指责她的儿子小居鲁士。因此，阿尔塔薛西斯任命提斯拉乌斯泰斯身负逮捕提萨费尔奈斯的使命并且送信给各个总督和城市，要求他们履行提斯拉乌斯泰斯的一切命令。提斯拉乌斯泰斯一到达弗里吉亚的克罗赛（Closae），就在总督阿里埃乌斯的帮助下逮捕了提萨费尔奈斯，当时他正在洗澡。砍下他的头之后，送给了波斯王。然后，他说服阿格西阿斯与之媾和并达成了维持六个月之久的休战协定。”狄奥多鲁斯可能承续了奥克西林库斯史家的传统。也就是说萨尔狄斯战役中提萨费尔奈斯的作战失利只是其被处决的一个因素，而非直接结果。事实上，波斯王对其积怨已深。而据色诺芬记载，提斯拉乌斯泰斯被波斯王派往小亚是在提萨费尔奈斯在萨尔狄斯战役中对阿格西阿斯作战失利之后，也就是萨尔狄斯战役是直接导致其被处决的直接原因。可见，奥克西林库斯史家与狄奥多鲁斯的记载比之色诺芬要全面。

[71] 据狄奥多鲁斯（Diod. Sic. 14. 79. 6）与鲍桑尼亚斯（Paus. VI. 7. 6）记载，公元前 395 年 Rhodes 发生民主政变之前不久，发生了 Rhodes 反叛斯巴达，驱逐斯巴达驻军，而迎接科农入城的事件。当时反叛斯巴达的 Rhodes 领袖是狄亚高拉斯家族。Rhodes 反叛事件发生后，狄亚高拉斯家族开始了短暂的统治，直到民主政变被推翻。

[72] 可以看出，Rhodes 民主政变的发生与科农不无干系，然而科农却力图摆脱与此事的联系，并不想参与其中，政变发生之前亲率自己的船队及时撤离，当 Rhodes 民主政变一结束，他就立即返回。科农之所以不想表现出明显的立场，一方面可能是他与狄亚高拉斯家族之间存

译者注

在某种协议；另一方面他可能并不想得罪罗德斯的民主派。不论是寡头党还是民主党当政，科农的最终目的都是要控制罗德岛。

[73] 罗德岛的市政广场，即召开公民大会的地方。

[74] 在这里奥克西林库斯史家惟一一次使用了演说辞的形式，这就使得表达更为形象生动，暗示出消息的来源者可能此时就在现场亲眼目睹了这一切。

[75] 狄亚高拉斯家族曾经在公元前 464 年的奥林匹克竞赛上取得拳击比赛的胜利。罗德岛反叛斯巴达之后，狄亚高拉斯家族接管了罗德岛的统治权。品达曾在《*Olympian 7*》中赞美了狄亚高拉斯。

[76] 罗德岛民主革命可能发生于公元前 398—前 395 年之间的某个时间，但从奥克西林库斯史家下文记载的比奥提亚与佛西斯之间战争爆发的时间来看，可能发生于公元前 395 年夏。可能由于这一事件有损斯巴达的形象，因此色诺芬并未有记载。

[77] 即公元前 395 年夏。参照 Diod. Sic. 14. 81. 1 与 Xen. Hell. 3. 5. 3; Paus. III. 9. 9。

[78] 奥克西林库斯史家在下文不是直接描写底比斯的党争情况，而是插入了比奥提亚政治制度的说明，然后才接着描述底比斯的党争，紧接着又插入了戴克莱亚战争时底比斯借战争之便趁机积蓄力量，其后又谈到底比斯的反斯巴达党派伊斯曼尼亚斯派如何煽动罗克里斯与佛西斯挑起战端，从而实现将底比斯卷入战争的企图。奥克西林库斯史家在记述比奥提亚与佛西斯战争这一主题时，两次偏离了主题，这与希罗多德的记述方法颇有类似。这可能是因为，奥克西林库斯史家意图解释反斯巴达党派在联盟议事会成员中的影响之广。这则史料是对修昔底德关于比奥提亚政府资料的有益补充，但是，对于探讨科林斯战争的原因并没有什么现实意义，因此埃弗鲁斯在创作他的“世界通

奥克西林库斯希腊志

史”时省略了与主题无关的记载，狄奥多鲁斯就更无缘知晓这一资料了（G. L. Barber, *The Historian Ephorus*, second edition, Chicago: Ares Publishers, INC., 1993, pp. 55-56）。这或许就是狄奥多鲁斯与其他后代史家均未提到比奥提亚政治制度的原因。

[79] “那时”也就是指比奥提亚联盟未解体，仍旧实行联盟体制之时，这似乎表明奥克西林库斯史家最早是在公元前 386 年开始写作历史的，因为比奥提亚的政治体制在此时发生更迭，而在此之前的比奥提亚形势则正如奥克西林库斯史家后文所云（J. M. Moore, *Aristotle and Xenophon on Democracy and Oligarchy*, University of California Press, 1975, p. 125）。前面的“几年前”与“那时”所指的时间是一致的，即那时比奥提亚人发生了党争，并且那时的比奥提亚局势就是史家后文所记的那样。那么，似乎可以看出奥克西林库斯史家是在公元前 386 年比奥提亚联盟体制解体之后不久开始写作的，具体几年不能确定。从公元前 447 年比奥提亚摆脱雅典的控制而独立直到公元前 386 年的《大王和约》（*Xen. Hell.* 5. 1. 33），诸如奥克西林库斯史家所记载的比奥提亚联盟体制一直发挥效力。这种观点有很多证据可以证明，例如从公元前 456—前 447 年和从公元前 386—前 374 年大多数或者说几乎所有的城邦都发行了自己的钱币，而惟独底比斯好像是在公元前 447—前 386 年才发行了自己的钱币。能够发行自己的钱币是独立行使主权的标志，因此，这说明底比斯从公元前 447—前 386 年是惟一拥有最高统治权的比奥提亚城邦（I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the ‘Hellenica Oxyrhynchia’*, p. 103），也就是说这期间所有的比奥提亚城邦都处于以底比斯为首的联盟政府体制下。

[80] 奥克西林库斯史家这里记述的是每个主权城邦处理自己地方事务的具体情况。每个地方城邦都有四个议事会，每个议事会轮流主事，

由主事的议事会提出议案，但是只有四个议事会一致通过，提议才能生效。如果有一个议事会通过否决票，就足以否定任何提案。这种一致通过的原则似乎很难通过某个决策。地方议事会如果能够发挥效力，只能是在联盟与地方不发生对抗的前提下，否则联盟就会介入地方议事会的决策而使地方议事会失去效力（参见 J. A. O. Larsen, *Representative Government in Greek and Roman History*, Berkeley and Los Angeles, 1955, p. 37）。公元前 395 年在比奥提亚至少有十个这样的地方政府，因为奥克西林库斯史家在伦敦断片 XI.3 提到了十个主权城邦：底比斯、奥克麦努斯、泰斯皮亚、塔纳格拉、哈里里亚图斯、莱巴戴亚、克罗尼亚、阿克莱弗尼乌姆、考拜与卡埃罗尼亚。当然除了这些主权城邦而外，也有一些为了联盟的目的而附属于这些城邦的地方，比如隶属于底比斯的普拉泰亚和隶属于奥克麦努斯的希斯亚，他们也可能有权行使自己的地方治权。但是，像那些由很多小地方所组成的城邦，处于其中的这些小地方便不具有自己的地方治权，他们必须完全受到联盟法的控制（I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, p. 104）。

[81] 从此处开始奥克西林库斯史家从记述每个城邦的政府组织情况转为记述联盟的宪法。

[82] 此处奥克西林库斯史家提到了伯罗奔尼撒战争之末三十僭主流放雅典民主派的事情。以伊斯曼尼亚斯为首的底比斯人曾经援助过流亡的雅典民主派。据狄奥多鲁斯（Diod. Sic. 14. 32. 1）记载：“在雅典执掌大权的三十僭主没有停止做每日流放一些公民并将其他公民处死的事情。因此，底比斯人不能忍受他们所做的事情而向流亡者提供盛情的款待。自称为斯提里亚（Stiria）德莫的雅典人——斯拉西布鲁斯被三十僭主流放之后，在底比斯人的秘密帮助下夺取了阿提卡称作弗莱

的要塞。”奥克西林库斯史家此处提到的那个曾被底比斯人援助过的流亡的雅典人可能就是斯拉西布鲁斯。

[83] 伊斯曼尼亚斯一派之所以援助雅典人并非为雅典人着想，而只是从自我利益出发。他们的目的是希望在与亲斯巴达派角逐统治权的过程中获得雅典的支持。也就是说，他们是出于自保而支持流亡的雅典人的。如果亲斯巴达派背叛而倒向斯巴达的话，雅典或许是他们可以寻求的同盟。事实亦证明，当公元前 382 年底比斯被斯巴达人占领之时，伊斯曼尼亚斯一派曾经逃往雅典避难，而后在雅典支持下秘密潜回发动政变再次夺取政权。

[84] 底比斯以伊斯曼尼亚斯与莱昂提亚达斯为首的两派之间的政治竞争已经扩散到整个比奥提亚联盟，因为底比斯是比奥提亚联盟的领导城邦，因此这两个党派的影响已经不是局限于底比斯一个地区。奥克西林库斯史家此处记载了底比斯的这两派不仅在底比斯政治统治中占据优势，而且在联盟议事会中也占据着优势。这两派之间的主要分歧在于其外交政策的不同。在底比斯，任何强大的民主运动或者解散联盟的运动好像都是不可能的。因为，比奥提亚各邦绝对不会赞成在底比斯召开可以扩大底比斯政治影响的公民大会（I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, p. 113）。

[85] 伊斯曼尼亚斯一派在底比斯取得支配地位可能是在伯罗奔尼撒战争结束即公元前 404 年之后不久，或者是在公元前 395 年之前不到 10 年的时间。“那时”可能是指公元前 395 年。而亲斯巴达派在底比斯占据优势可能是从公元前 447 年开始，最迟或许不晚于雅典统治比奥提亚那段时间。

[86] 这里指在戴克莱亚战争中斯巴达占据雅典，在底比斯设驻军之时。

[87] 戴克莱亚位于阿提卡北部通往巴尔奈斯 (Parnes) 山脉的道路之上，

它控制着从底比斯到雅典的一条主干道。公元前 413 年春，斯巴达王阿基斯二世占领并在此驻防。这一事件具有战略上的重要性和重要象征意义。一则，从战略上考虑，斯巴达占领戴克莱亚等于控制了雅典的主动脉，如此一来雅典人便不能通过巴尔奈斯从优卑亚 (Euboea) 运送粮食给养；再则，属于多利安人后裔的斯巴达人通过占领这里就象征着在属于伊奥尼亚人后裔的雅典人内部造成了一种形式上的分裂。此次战争中斯巴达因为获得近在咫尺的底比斯的援助而致力于长久占领雅典并大肆破坏阿提卡。

[88] 此处系指以阿西亚斯与莱昂提亚达斯为首的亲斯巴达派寡头党人。波尔曼 (S. Perlman, 'The Causes and the Outbreak of the Corinthian War', pp. 65-81) 与西格 (R. Seager, 'Thrasybulus, Conon and Athenian Imperialism, 396—386 B.C.', *JHS* 87 (1967), pp. 95-115) 等大多数学者都认为，底比斯当时并没有民主派。以莱昂提亚达斯为首的一派虽然是亲斯巴达派，但亦不是民主派；以伊斯曼尼亚斯为首的一派是底比斯反斯巴达派寡头党人。后来，伊斯曼尼亚斯在斯巴达支持下被处决之后，其追随者流亡到雅典，而后这些流亡党人在雅典支持下秘密返回底比斯发动了民主革命政变，底比斯才建立起民主政权，而在此前却一直是寡头党人当政。奥克西林库斯史家分析认为，亲斯巴达派在底比斯之所以占据优势要得益于斯巴达人的到来以及因而为底比斯人所带来的物质利益 (I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, p. 114)。

[89] “他们”指斯巴达人。也就是说当斯巴达人于公元前 413 年在戴克莱亚设防时，底比斯是斯巴达的盟友，因此获得了在阿提卡掠夺的机会。底比斯人将在雅典抢劫的生活用品带回家乡，底比斯因此繁荣起来。

[90] 此处指公元前 431—前 404 年的伯罗奔尼撒战争。

[91] 即底比斯人。

[92] 即底比斯城。

[93] 当时斯巴达在底比斯卫城卡德麦亚驻军，底比斯亲斯巴达派寡头党人当政。正是由于这些亲斯巴达派倒向斯巴达并与之在戴克莱亚战役中结盟共同入侵阿提卡，因此得以在阿提卡劫掠，不论从人口还是从生活物资方面底比斯城都充实起来。因此说那时的底比斯城管理得比较好，这并非表明以莱昂提亚达斯为首的亲斯巴达派管理有方或者是颂扬他们的功绩。

[94] 古希腊文中“*andrapodon*”一词确指“战俘奴”，有别于“家生奴”（*doulos*）。

[95] 这里指上文提到的那些没有城墙的地区。这些地区的人在雅典大军压境的时候，随身携带生活物资甚至房子上的木料逃到底比斯城避难，底比斯人口迅速增长，因此迅速壮大起来，为其日后争夺希腊霸权奠定了坚实基础。

[96] 该词最初不能译作“希腊”，据说最初是多多那周围地区的名称（见 *Arist. Mete.* 352a 34）；或者指由希腊神话中丢卡利翁（*Deucalion*）之子希伦在帖撒利所建立的一个城市（*Hes. Fr.* 7. 1）；或者指位于伯罗奔尼撒对面的北部希腊；或者指从伯罗奔尼撒到伊庇鲁斯和帖撒利广大区域的希腊地区。公元前五世纪以来用作所有希腊人居住地区的通称，即希腊，其中包括伊奥尼亚等地（希罗多德，1. 92；修昔底德，1. 3；色诺芬：《远征记》（*An.* 6. 5. 23）。

[97] 这里作者与修昔底德似乎持一样的观点，即认为雅典在斯巴达人占领戴克莱亚之前受到的破坏并不严重，因为那时斯巴达人对雅典的蹂躏仅仅是间歇性的，而不是经年连续不断的破坏，对雅典来说并不

是致命的。作者显然与修昔底德一样将伯罗奔尼撒战争的两个阶段，即公元前 431—前 421 年的阿奇达姆斯战争与公元前 421—前 411 年的戴克莱亚战争视为一个整体。修昔底德曾说：“如果不把维持和平的那一段时间包括在战争时期之内，那一定是个错误的看法。只要观察事实，就知道，那个时期双方都没有履行他们的诺言，交还或收回任何土地，除此之外，在曼提尼亚和在埃彼道鲁斯的战争中以及其他各方面，双方都有违反和约的事实……在这样的局势之下，要应用‘和平’两字，实在是不可可能的。”(Thuc., 5. 26. 2)

[98] 此处原文内容脱落，米凯奇尼本添加为：ὥστε ὑπάρχειν μηδὲν παρ' αὐτοῖς ἐπακτόν。但是该处语焉不详，在此存而不译。

[99] 此处说明了底比斯人所获雅典战利品的价值。雅典当时是希腊世界最为繁荣和装饰最为华丽的地方，并且其生产生活设施未遭到特别大的破坏，因此，底比斯所获都是当时的希腊世界最为有价值的东西。

[100] 奥克西林库斯史家在伦敦断片 (XI.1) 中提到公元前 395 年夏，比奥提亚人与佛西斯人之间的战争爆发。他未接着记述战争爆发的情况而是先记述了比奥提亚的政治制度和战争爆发的原因——底比斯的政治局势，从 XIII. 1 开始奥克西林库斯史家才记述了佛西斯和罗克里斯的边界争端以及比奥提亚与佛西斯之间的战争。也就是说，史家认为比奥提亚与佛西斯战争的爆发与比奥提亚的政治制度和底比斯的政治形势密不可分。

[101] 此处的“帝国”指盟主之邦。修昔底德在谈到雅典帝国时也曾使用该词“ἀρχή”(Thuc. 2. 36; 4. 128)。日知先生在《中西古典学引论》(东北师范大学 1999 年版，第 205 页)中曾论述：“盟主之邦是一个邦，如周邦，既是周天下的盟主之邦，自己同时也是一个邦，斯巴达同拉西第梦联盟的关系也一样。”雅典作为帝国诸邦同盟的盟主之邦，

本身还是一个邦，而不是一般历史上所谓帝国，如罗马帝国、秦汉帝国等，因为雅典帝国不是国家，不是政治单位，当时邦或城邦制度仍然健在，政治单位是邦，是城邦，雅典人是雅典城邦的公民，不是雅典帝国的公民（第194—195页）。此处奥克西林库斯史家使用了“帝国”一词并记载底比斯的这些人反对斯巴达，想要推翻斯巴达的霸权是不想斯巴达支持底比斯的亲斯巴达派上台从而在本邦失去权势。事实上，奥克西林库斯史家忽略了斯巴达在伯罗奔尼撒战争之后所暴露出的骄横跋扈对这些希腊城邦反斯巴达的影响。他们的不满源于伯罗奔尼撒战争后斯巴达对待他们的不公正态度。在前面奥克西林库斯史家解释各个希腊城邦对斯巴达的敌对原因时，就未提到斯巴达方面自己所造成的原因。可以说，斯巴达的众叛亲离应该有咎由自取的成分，并非完全是由于那些希腊城邦惧怕斯巴达的强大会危及自己的独立。

[102] 奥克西林库斯史家将反斯巴达战争的爆发主要归咎于他们，虽然这与色诺芬(Xen. Hell. 3. 5. 3-5.)的观点不谋而合，但有点失公允。

[103] 原文此处使用的是“Βάρβαρον”，原意为“蛮族的”。“蛮族”公元前四世纪用来指所有的非希腊人或者所有不说希腊语的人。柏拉图将人类划分成了蛮族人与希腊人两种人(H. G. Liddell & R. Scott, *Greek-English Lexicon*, Clarendon Press, Oxford, 1977, p. 126)，这里具体指波斯人。

[104] 通过上下文理解来看，这里的“波斯使节”有可能指提摩克拉泰斯，但也有可能是波斯王另外派出的其他人，因为在前文奥克西林库斯史家提到希腊各城邦的人与提摩克拉泰斯曾经有过交易。可能当时提摩克拉泰斯只是携带一小部分黄金而来，目的是引诱这些人发动对斯巴达的战争，他可能许诺如果能够真正发动起反斯巴达的战争，波斯还会给予更多的经济支援。

译者注

[105] 科林斯人对斯巴达的敌对是普遍的，她不像底比斯那样存在内部党派的权利争斗，不论是什么派别无疑都是对斯巴达持敌对态度的，因为科林斯到公元前 392 年一直都实行寡头制，这之后的民主政权也都是与斯巴达为敌。科林斯对斯巴达态度的转变更好地验证了自伯罗奔尼撒战争斯巴达取得胜利以来她的行为引起了其他城邦不断增长的嫌恶。

[106] 奥克西林库斯史家在以下记述了比奥提亚与佛西斯战争爆发的具体原因以及战争情况。按照色诺芬 (*Xen. Hell.* 3. 5. 3) 的记载，底比斯的领导人说服东 (Opuntian) 罗克里斯人向帕纳苏斯附近与佛西斯人有争议的地区敛钱，因此，佛西斯人立刻入侵了罗克里斯，抢劫了数倍于罗克里斯人从他们那里获得的战利品。奥克西林库斯史家虽然与色诺芬的记载在细节上有些出入，但有一点二者是公认的，即佛西斯率先入侵了属于邻居的领地。鲍桑尼亚斯 (*III. 9. 9*) 记载说罗克里斯人在伊斯曼尼亚斯一派的煽动下砍倒了有争议地区成熟的庄稼并且赶跑了畜群。佛西斯人为了报复而入侵了罗克里斯。狄奥多鲁斯 (*Diod. Sic.* 4. 81. 1) 也做了简短记载：“当亚洲的事件如我们所描述的那样解决的时候，佛西斯人与比奥提亚人由于某种不平而展开战争并且说服拉西第梦人加入他们以抵御比奥提亚人。”狄奥多鲁斯这里所提到的罗克里斯是奥克西林库斯史家所提到的西罗克里斯 (Ozolian)，还是色诺芬所提到的东罗克里斯，难以确定。东西罗克里斯后来都加入了反斯巴达的联盟。有一则铭文 (Tod, *GHI* II 102) 记载了罗克里斯与雅典在公元前 395 年的结盟。

[107] 该词的古希腊语原意如果用作 “ambassadors”，则通常是指由老者所组成的使团。在古希腊有三种信息传递者，即业余的信使 (messenger)、官方传令官 (herold, κήρυξ) 与正式的使节 (ambassador,

πρέσβεις)。业余的信使是指没有受任何人指派，自发地传播他们所听到或者亲身经历的事情的人。信息提供者可以是一位普通的观察家，其并未亲临现场，但了解足够多的情况；也可以是某个亲自在现场目睹事件发生的人。业余信使有些是出于自愿，有些人则是为了得到好处，后者在古希腊悲剧作品中屡见不鲜。除了这类业余信使而外，还有一类是传令官。传令官往往是被国家或公共组织委派的官方信息提供者。在荷马时代传令官的作用较大，威望很高，但到了古典时期就很少享受这种荣誉了，他们只剩下豁免权。没有人可以责难传令官，但官方传令官在城邦的口碑不太好，它们被视为下级官员。使节是受某个城邦或某个人的委托完成一项明确交给他的使命的人。当涉及的不仅仅是传递信息而且还要与第三者进行谈判时，就需要派遣使节。这些使节没有职位，一旦完成使命，其职责也随之结束。他们的使命大多与政治有关，比如要求或缔结停战协定、和平协议、联盟协议，奉送赠品、荣誉和表达谢忱。战争期间，他们由一位传令官陪同，只有传令官才享有不可侵犯权。使节的使命具有临时性和特殊性的特点。使节由国家派遣，由公民大会遴选。理论上，除了从事过卖淫、负债或被公认品性不端的公民而外，使节资格不受出身或财产的限制。但事实上，大多数被任命的人都是一些知名的政治人物，同时最好是出色的演说家。使节的人数随事务多寡而定，常见的数字是三、五或十人。荷马时代以后最常见的是三人使团（[法]克琳娜·库蕾著，邓丽丹译，《古希腊的交流》[Communiquer en Grece ancienne]，广西师范大学出版社，第136—147页）。

[108] 指前文提到的底比斯人中的伊斯曼尼亚斯与安德罗克莱达斯一派，他们挑唆佛西斯人与罗克里斯人交恶，意图将比奥提亚人卷入反斯巴达的战争。

译者注

[109] 即佛西斯人与罗克里斯人。

[110] 色诺芬与狄奥多鲁斯都没有记载比奥提亚人入侵佛西斯的路线和具体细节，只有奥克西林库斯史家提到。

[111] 据伊索克拉底记载，可能是拖欠了士兵 15 个月的军饷 (Isoc. IV. 142)。

[112] 这些为波斯王而战的盟军统帅们要依赖波斯王拨发军饷，如果波斯王断绝了军饷供应，将军仅凭个人能力一般很难养活军队，并保持军队的战斗力。

[113] 奥克西林库斯史家在描写小居鲁士帮助斯巴达解决军费问题，摆脱困境时以及科农谒见波斯王解除了船队解散的危机时都使用了一个颇有感情色彩的词语 “προθυμίαν”，其希腊语的原意为：情愿、善意、热心。这显示出了奥克西林库斯史家对他们二人的赞赏，或多或少地暗示出了奥克西林库斯史家的思想倾向。该词在不同之处的使用有不同的含义和情感，该词的频繁使用表明史家对这些人 and 事的重视。但同时其并未选择其他的词表达类似的意思，亦可以看出史家在辞藻方面的匮乏，这就使得其作品缺乏生动性和感染力。

[114] 此处作者追溯了波斯不按时拨发军饷的历史并分析了原因，而修昔底德并未试图对此类问题作一般性的解释。奥克西林库斯史家抓住了这一现象的历史缘起，这是波斯制度的弱点。伊索克拉底也曾经意有所指地批判波斯制度类似的问题 (Isoc. 4. 138-156)。波斯在小居鲁士时就曾发生过拖欠军饷的现象，要不是小居鲁士的卓越领导才能，军队可能早就哗变。这里似乎为描写科农拜访波斯王，平息军队叛乱的功绩做铺垫 (P. R. McKechnie & S. J. Kern, *Hellenica Oxyrhynchia*, pp. 171—172)。因为公元前四世纪的军队大多由雇佣军组成，军饷问题的解决对战争的胜负异常重要。

[115] 塔兰特是古希腊的一种重量单位。荷马时代用来表示黄金的重量，荷马时代以后既可以用做一种商业衡制又可以用来表示以相应重量的金银为表现形式的钱的数量 (Liddell & Scott, *Greek-English Lexicon*, pp. 1753—1754)。

[116] 希腊语 “ἀναβαίνω” 一词有多种含义，一般指登上某处，可以指登上船，骑上马，植物发芽，事件的结束等。但用来形容陆地旅程时，用来指沿海岸到达中亚 (Liddell & Scott, *Greek-English Lexicon*, p. 98)，Hdt. 5. 100; Xen. An. I. 1. 2 中作此意解。

[117] 即波斯王阿尔塔薛西斯三世，当时他在波斯首府巴比伦。狄奥多鲁斯提到在公元前 395 年科农曾经拜访阿尔塔薛西斯：波斯人的舰队指挥官科农留下雅典人希埃罗尼姆斯 (Hieronymus) 与尼科戴姆斯 (Nicodemus) 负责舰队，便动身前去拜访波斯王。他沿西里西亚海岸航行，当他进入叙利亚的撒普撒库斯后，驾船沿着攸弗拉泰斯河来到巴比伦。在这里他和波斯王会面并且许诺说如果波斯王能够提供给他计划所需要的钱以及其他给养的话，他将摧毁拉西第梦人的水师。阿尔塔薛西斯答应了科农，奖励给他丰厚的礼物，并且任命了一位负责给科农提供丰富资金的人，他还授予科农选择副手的权利。科农挑选了总督法尔纳巴佐斯，然后返回海上，照此目的打理一切 (Diod. Sic. 14. 81. 4-6)。奈波斯在“科农传” (3. 2; 4. 1) 中也提到波斯王命令科农与拉西第梦人作战，而且允许他挑选一位他需要的人掌管军需。科农建议波斯王把那份差事交给法尔纳巴佐斯。得到波斯王丰厚的赏赐之后，科农被派往海上，着手筹建一支海军 (奈波斯：“科农传”，4. 1-2)。虽然在这一细节上狄奥多鲁斯与奈波斯有相似的记载，然而奈波斯却记载说，为了惩罚提萨费尔奈斯，科农被法尔纳巴佐斯派到了波斯王那里。而狄奥多鲁斯和奥克西林库斯史家似乎认为科农去波斯

译者注

王那里是为了获得波斯王的财政资助，这样他才能有足够的能力对抗斯巴达的海军。

[118] 羊河战役失利后，科农曾受到萨拉米的塞浦路斯僭主埃瓦高拉斯的接纳和保护。这支塞浦路斯人的军队可能就是埃瓦高拉斯提供给科农的。伊索克拉底曾经指出，埃瓦高拉斯所提供的军队在公元前397—前394年赢得了对斯巴达海战的胜利（Isoc. 9. 56）。这些塞浦路斯人的军队是一支陆军。

[119] 此处的“ἐκκλησίαν”是指定期召集的公民大会。雅典每月定期于11日、20日和最末日举行三次公民大会，大会自大清早就开始举行。会场在雅典卫城西边称作普尼克斯的地方。但此处根据作者的这一用词，表明公民大会并非只在固定场所召开，在战争等紧急情况下亦可以在他处临时召开。

[120] “τάξις”是古希腊军队的一种编制。在雅典指由每一部落提供的步军的数量，但一般指更小的单位“队”（Xen. An. 1. 2. 16; 6. 5. 11等曾用做此义），后来Arr. Tact. 10. 2; Ael. Tact. 9. 3中指由128人组成的分遣队（Liddell & Scott, *Greek-English Lexicon*, the Clarendon Press, p. 1756）。

[121] 古希腊语“πύλη”一词以单数形式出现时一般指双门中的一扇门，但大多以复数形式出现指城镇的大门，有别于各家各户的“θύρα”（Liddell & Scott, *Greek-English Lexicon*, p. 1553）。雅典人一般都在市场召开公民大会，快开会时，市场里只留一个通往会场的出口，其他的大门完全关闭起来，由两个西叙亚（Scythia）弓手（相当于雅典的警察）牵着一根长绳子，由东北向西南移动，把那些在市场里逗留的人赶向会场。绳子上涂有赭石粉，若身上沾上这种粉是一件很不光彩的事情。

[122] 据狄奥多鲁斯 (Diod. Sic. 14. 80. 8) 记载, 波斯王的特使提斯拉乌斯泰斯受命前往萨尔狄斯处决作战失利的提萨费尔奈斯之后, 与阿格西劳斯签订了为期 6 个月的休战协定, 以此来化解阿格西劳斯对波斯的进一步威胁。但是阿格西劳斯并未就此罢手, 而是进一步发动了对波斯内陆的以劫掠城池为军事策略的远征。色诺芬的《希腊志》(Xen. Hell. 3. 4. 25-26) 中谈到了阿格西劳斯与提斯拉乌斯泰斯之间达成协议的细节: “亚细亚的希腊城市保持自治状态, 向波斯王继续交纳贡赋, 向阿格西劳斯提供 30 塔兰特的军饷; 但是, 阿格西劳斯必须立刻率大军进入法尔纳巴佐斯的领地——弗里吉亚行省。”

[123] 阿格西劳斯远征小亚的军队成分混杂, 除了斯巴达新军 (由于军功得到解放的黑劳士) 外, 还包括伯罗奔尼撒同盟的军队、曾经参加援助小居鲁士争位与色诺芬一起从巴比伦返回的希腊雇佣军, 以及在小亚当地 (爱奥利亚与伊奥尼亚的希腊人) 临时招募的军队 (因为阿格西劳斯的斯巴达军队骑兵装备不足, 为了适应特殊的作战需要, 他在小亚当地的希腊人中招募了许多骑兵, 这些骑兵在阿格西劳斯的远征中发挥了重要作用)。因此统率这样一支混合性部队, 需要很强的领导才能, 才能赢得他们的信任和忠心, 才能保持高昂的士气和战斗力。阿格西劳斯采用以劫掠城池为主而不是以围攻为主的灵活战术正是出于这方面的考虑。阿格西劳斯意图既要达到削弱波斯的目的, 又要保存实力, 维持军队的整体士气。

[124] 这些小亚细亚的穆西亚人虽然在这里被描述成是自治的, 但并不代表他们与波斯政府没有联系。这些所谓自治的城市仍然是波斯帝国治下的一部分, 只不过波斯帝国对其采用了不同的统治方式而已。据色诺芬《希腊志》(Xen. Hell. 3. 4. 25) 记载, 当阿格西劳斯远征小亚时, 为了让其撤军, 波斯王曾派提斯拉乌斯泰斯与阿格西劳斯谈判,

条件是“如果斯巴达人返乡，那么亚洲的那些自治城市会付给他原来的贡赋”。此种情况下说明穆西亚人在是否参加反波斯行动上意见是不统一的。

[125] 戴尔库里达스는斯巴达王阿格西劳斯麾下继提布伦之后的斯巴达将军。他所统率的这支军队是由曾经援助小居鲁士争位失利后与色诺芬一起返回的希腊雇佣军组成，这些人从巴比伦返回后被收在提布伦手下服役，戴尔库里达스继任后，这支雇佣军便以他的名字命名。这支军队由于曾经远征亚洲因此较为熟悉当地的情况，并且作战经验丰富，在随戴尔库里达스远征小亚的过程当中立下了不朽的功勋。

[126] 此处指的是公元前 396 年入侵赫勒斯滂的弗里吉亚的军事行动，狄奥多鲁斯（Diod. Sic. 14.79.3）记载了此事。

[127] 阿格西劳斯在入侵波斯腹地时采用的并非是步步为营，且守且战的战略战术，而是避敌锋芒，以掠夺和蹂躏波斯的土地为主要策略。从中可以看出斯巴达并非想真正地征服波斯，而只是想威慑波斯，以此加强并巩固其霸权影响而已。

[128] 色诺芬在《希腊志》中称该人为斯皮斯里达泰斯，而且对于其归顺阿格西劳斯的故事与奥克西林库斯史家有不同的记载。据色诺芬记载，斯皮斯拉达泰斯在法尔纳巴佐斯那里受到一点委屈，当来山德在小亚了解到此事后，便与之会晤并说服其反叛。于是，斯皮斯拉达泰斯带其子并大约二百个骑兵以及自己的钱财而来。来山德将他们举荐给了阿格西劳斯。可见，斯皮斯拉达泰斯并非简单地就投奔了阿格西劳斯，他一方面是受到劝降，另一方面是想借助斯巴达的军队报复曾经迫害自己的法尔纳巴佐斯。因此，此处两位史家的记载可以互为补充参照。而阿格西劳斯之所以接受斯皮斯拉达泰斯，色诺芬只记载说，阿格西劳斯对他们的到来感到很高兴，他因此迅速获得了有关法

尔纳巴佐斯的领地及其统治的情报。但是，色诺芬并未提到阿格西劳斯对斯皮斯拉达泰斯之子所表现出的爱慕情节，相反地，在后文却极为详细而生动的描述了阿格西劳斯如何运用高超的外交手腕和口才促成斯皮斯拉达泰斯之女与古埃斯联姻的事件。这表明了色诺芬对斯巴达英雄人物形象的维护，其亲斯巴达情节可见一斑。

[129] 此处奥克西林库斯史家使用了一个颇具感情色彩的词“ἐπιθυμητικῶς”（副词，热情地、着迷地、渴望地）。该词暗示出阿格西劳斯似乎具有同性恋情节。而色诺芬在其著作中并未提到，可见色诺芬对英雄形象的维护。而奥克西林库斯史家可能记载了一个真实而全面的阿格西劳斯。

[130] 此处米凯奇尼、科恩本为 μ[έν] περὶ χιλίους（大约一千）。

[131] 色诺芬的《希腊志》（*Xen. Hell.* 4. 1. 2）中提到斯皮斯拉达泰斯劝说阿格西劳斯与他前往帕弗拉哥尼亚，他将会说服其国王与他面谈并与之结盟。阿格西劳斯欣然走了这条路线，因为长期以来阿格西劳斯就希望某些波斯治下的国家或地区倒戈而倾向斯巴达，从而在波斯与斯巴达之间形成一个缓冲地带，成为波斯难以入犯希腊大陆的一道天然屏障。

[132] 古埃斯是帕弗拉哥尼亚的国王。色诺芬在《希腊志》（*Xen. Hell.* 4.1.3）中称其为奥图斯，而在《阿格西劳斯传》（*Xen. Ages.* 3. 4）中称其为考图斯。据色诺芬记载，波斯王曾经传召于他，但是他拒绝归顺于波斯王。斯皮斯拉达泰斯抵达帕弗拉克尼亚，在其说服下，古埃斯与之结成了联盟并送给阿格西劳斯一千马军和两千轻盾兵。奈波斯的《外族名将传》之“达塔迈斯传”（2-3）中提到帕弗拉哥尼亚的王子名为图依斯。或许这些名字指的都是同一人，只是因为古文转译不同而已。奈波斯追溯了此人的家族史：“当时有个名叫图依斯的人，

他是帕弗拉哥尼亚的王子。他的家族渊源很深，是著名的皮拉埃莫奈斯的后裔。荷马说皮拉埃莫奈斯在特洛伊战争中被帕特罗克鲁斯所杀。”古埃斯事件正好验证了阿格西劳斯致力于在希腊与波斯之间营建反波斯的缓冲地带的意图。

[133] 此处奥克西林库斯史家对于阿格西劳斯与帕弗拉哥尼亚人达成的协议一带而过，未加详述，表明奥克西林库斯史家并未看重此事。相比之下，色诺芬除了提到古埃斯为阿格西劳斯提供武力支持而外，还在《希腊志》(Xen. Hell. 4. 1. 3-15) 中用很大篇幅来强调阿格西劳斯如何促成古埃斯与斯皮斯拉达泰斯之女的联姻，并描述缔结协议的经过。色诺芬较为戏剧性和文学化的描写似乎是为了渲染阿格西劳斯高超的外交手腕，而作为历史事件却没有多大的意义。究竟哪种版本比较符合历史原貌，难以定论。但应该说奥克西林库斯史家懂得如何利用平朴的描述加强对事件本身的说服力。

[134] 色诺芬将阿格西劳斯从吕底亚到达弗里吉亚的事件定于初秋，奥克西林库斯史家在此处与色诺芬的观点一致。

[135] 此处由于原文破损，因此校勘者根据色诺芬的记载，将此处缺失的内容补充为大约一千马军和两千轻盾军。奥克西林库斯史家好像认为，古埃斯是在与阿格西劳斯会晤之后才派军队去援助阿格西劳斯的，当时他正向海岸方向撤退，而色诺芬则认为，古埃斯与阿格西劳斯会晤之后当场即将随同的这些士兵留下供阿格西劳斯差遣。布鲁斯 (I. A. F. Bruce, *An Historical Commentary on the 'Hellenica Oxyrhynchia'*, p. 145) 认为奥克西林库斯史家的记载较为可信，因为如果古埃斯带这么多士兵前往与阿格西劳斯会晤的话，表明他对阿格西劳斯的诚意还持怀疑态度，他们之间也许不会如此顺利的达成军事协议。

[136] 色诺芬曾将达斯库里乌姆描述为波斯总督法尔纳巴佐斯皇宫的遗址 (Xen. Hell. 4. 1. 15-16)。但是, 奥克西林库斯史家显然将这里当作波斯帝国的一个要塞, 而阿格西阿斯并未攻克。

[137] 即上文提到的达斯库里提斯湖。

[138] 杜伽斯 (C. Dugas, 'La Campagne d' Agesilas en Asie Mineure', BCH 34 (1910), pp.58-95) 认为, 奥克西林库斯史家提到了穆西亚人在那个冬天被允许返回家乡, 而色诺芬并未提到这些细节, 因为这些细节要突出的并非将军, 他们对于增加斯巴达王的荣誉没有任何关系。也就是说, 斯巴达与波斯王的军队一样, 都会发生因军饷匮乏而不得不遣散军队的现象, 穆西亚人的解散与前面第十九节提到的波斯王资助的军队的情况一样。可见, 由于军饷匮乏而遣散军队在古希腊是司空见惯的事情。阿格西阿斯虽然尽量通过劫掠波斯人的方法来解决军队的薪饷问题, 但最终亦未成功解决这一难题。从此处的描述来看, 奥克西林库斯史家较为公正地评价了阿格西阿斯的功绩, 其并未像色诺芬一样隐而不谈有损阿格西阿斯英雄形象的细节。

[139] 该地位于现今土耳其东部的陶鲁斯山北部地区。公元前六世纪时成为波斯的一个总督辖区。亚历山大大帝时未被征服而成为一个独立王国。事实上, 阿格西阿斯还未来得及将这次征伐付诸实际就被召回了希腊。这说明了波斯王间接施压, 即在希腊本土制造混乱以牵制阿格西阿斯回援而放弃继续进攻波斯的策略奏效。但是, 奥克西林库斯史家犯了一个地理上的错误, 他将小亚细亚看作一个向东延伸的尖三角型, 这样位于黑海地区的西诺普便距离西里西亚与地中海的北岸不远 (P. R. McKechnie & S. J. Kern, *The Hellenica Oxyrhynchia*, p. 183)。从记载内容来看奥克西林库斯史家对于当时的土耳其、两河流域以及黑海沿岸的很多地方已经有了大致的地理认识, 其地理知识虽

译者注

然不甚准确，但是却提供了很多具体的地名。这是奥克西林库斯史家眼中的世界，即包括希腊本土、爱琴海、小亚细亚、黑海沿岸、西亚、腓尼基部分地区。

译名对照表

Acropolis	卫城
Aegina	埃吉那
Aeschines	埃斯奇耐斯
Aesimus	埃西姆斯
Agésilas	阿格西劳斯
Agis	阿基斯
Alcibiades	阿尔西比亚德
Amphipolis	安菲波里斯
Androcleidas	安德罗克莱达斯
Antitheus	安提秀斯
Antiochus	安提奥库斯
Anytus	安尼图斯
Apia	阿皮亚
Acraephnum	阿克莱弗尼乌姆
Archelaidas	阿尔凯莱达斯
Archidamus	阿奇达姆斯

译名对照表

Argos	阿哥斯
Ariaeus	阿里埃乌斯
Aristocrates	阿里斯托克拉泰斯
Artaxerxes	阿尔塔薛西斯
Asias	阿西亚斯
Aspendus	阿斯潘杜斯
Athens	雅典
Attica	阿提卡
Aulis	奥利斯
Autocrates	奥托克拉泰斯
Babylonia	巴比伦
Boeotia	彼奥提亚
Boeotarch	比奥提亚联盟官
Cadmea	卡德麦亚
Cappadocia	卡帕多西亚
Caria	卡里亚
Carpasia	卡尔帕西亚
Caunus	卡乌努斯
Caunian Lake	卡乌努斯湖
Caunian River	卡乌努斯河
Cayster Plain	卡乌斯特里昂平原
Celaenae	凯拉埃纳埃
Cephalus	凯法鲁斯
Chaeronea	凯罗尼亚

奥克西林库斯希腊志

- Cheiricrates 凯伊里克拉泰斯
Chios 开俄斯
Cilicia 西里西亚
Cius 奇乌斯
Clazomenae 克拉佐迈纳埃
Closae 克罗赛
Coeratadas 考埃拉塔达斯
Colophon 克罗封人
Conon 科农
Copae 考拜
Coressus 克莱苏斯
Corinth 科林斯
Coronea 科罗尼亚
Cunaxa 库那克萨
Cypriots 塞浦路斯人
Cyprus 塞浦路斯
Cyrus 居鲁士
Cyzicus 库兹库斯
Cynossema 库诺塞玛
Dascylium 达斯库里乌姆
Dascylitis Lake 达斯库里提斯湖
Daulis 达乌里斯
Deceleia 戴克莱亚
Demaenetus 戴麦奈图斯

译名对照表

Demeter	德墨忒尔
Dercylideans	戴尔西里达斯
Deucalion	丢卡利翁
Diodorus	狄奥多鲁斯
Dorieus	多里埃乌斯
Dorimachus	多里马库斯
Elatea	埃拉泰亚
Ephesus	以弗所
Ephorus	埃弗鲁斯
Epicrates	埃皮克拉泰斯
Epirus	伊庇鲁斯
Erythrae	埃里斯莱
Euboea	优卑亚
Eutresis	攸特莱西斯
Evagoras	埃瓦高拉斯
Gordium	高尔狄乌姆
Gorgopas	高尔高帕斯
Gyes	古埃斯
Greater Phrygia	大弗里吉亚
Hagnias	哈格尼亚斯
Haliartus	哈里亚图斯
Hellen	希伦
Hellespont	赫勒斯滂
Herodotus	希罗多德

奥克西林库斯希腊志

Hieronimus 希埃罗尼穆斯

Hippocrates 希波克拉泰斯

Hyampolis 希阿姆波里斯

Hysiae 希斯亚

Ionia 伊奥尼亚

Ismenias 伊斯曼尼亚斯

Isocrates 伊索克拉底

Justin 查士丁

Kilbian Plain 奇尔比亚平原

Laodicea 拉奥狄凯亚

Lebadea 莱巴戴亚

Leon 莱昂

Leontiades 莱昂提亚达斯

Leonton Cephalae 莱昂冬凯法莱

Leonymus 莱昂尼姆斯

Leotrophides 莱昂特罗费德斯

Lesbos 莱斯沃斯

Locris 罗克里斯

Lydia 吕底亚

Lysander 来山德

Macedonia 马其顿

Maeander 马埃安德尔河

Magnesia 马格奈西亚

Mantineia 曼提尼亚

译名对照表

Megabates	麦加巴泰斯
Megara	麦加拉
Megarians	麦加拉人
Messenians	美塞尼亚人
Methymna	麦图姆纳
Militus	米利都
Miletou Teichos	米莱图泰豪斯
Milon	米隆
Milesians	米莱西亚人
Mysia	穆西亚
Mysian Olympus	穆西亚人的奥林普斯山
Mount Parnassus	帕那苏斯山
Nephereus	奈费尔攸斯
Nepos	奈波斯
Nicodemus	尼科戴姆斯
Nicophemus	尼可弗穆斯
Nicias	尼西阿斯
Nisaea	尼赛亚
Notium	诺丁姆
Olympus	奥林普斯山
Orchomenus	奥克奥麦努斯
Pancalus	潘卡鲁斯
Parnassus	帕那苏斯
Paphlagonia	帕弗拉哥尼亚

奥克西林库斯希腊志

- Parnes 巴尔奈斯
Pasiphon 帕西风
Pasiphernes 帕西费尔奈斯
Pausanias 鲍桑尼亚斯
Pedaritus 派达里图斯
Pedicis 派狄埃斯
Persia 波斯
Persephone 柏尔塞芙涅
Phanotis 法诺提斯
Pharax 法拉克斯
Pharnabazus 法尔纳巴佐斯
Phocis 佛西斯
Phoenicia 腓尼基
Phrygia 弗里吉亚
Great Phrygia 大弗里吉亚
Pindar 品达
Piraeus 比里尤斯港
Plataea 普拉泰亚
Plutarch 普鲁塔克
Pollis 鲍里斯
Polyaenus 波里埃努斯
Pontic Sea 黑海
Possicrates 波西克拉泰斯
Potniae 波提尼亚

译名对照表

Priene	普里埃内
Pylos	派罗斯
Rhathanes	拉萨奈斯
Rhodes	罗德斯
Rhyndacus	茹恩达库斯河
Salamis	萨拉米
Samos	萨摩斯
Sangarion	桑伽里昂
Sardis	萨尔狄斯
Scaphae	斯卡法
Scolus	斯考鲁斯
Schoenus	斯考埃努斯
Scythia	西叙亚
Sichius	希奇乌斯
Sinope	西诺普
Socrates	苏格拉底
Solus	索鲁斯
Sparta	斯巴达
Spithradates	斯皮斯拉达泰斯
Stiria	斯提里亚
Tanagra	塔纳格拉
Telesegorus	泰莱赛格魯斯
Thasos	塔索斯
Thebes	底比斯

奥克西林库斯希腊志

Theramenes 泰拉迈尼

Thespiae 泰斯皮亚

Thisbae 提斯拜

Thibron 提布伦

Thoricus 托里库斯

Thrace 色雷斯

Thrasybulus 斯拉西布鲁斯

Thrasyllus 斯拉西鲁斯

Thucydides 修昔底德

Timarchus 提马库斯

Timocrates 提摩克拉泰斯

Timolaus 提摩拉乌斯

Tissaphernes 提萨费尔奈斯

Tithraustes 提斯拉乌斯泰斯

Western Locris 西罗克里斯

Xenocles 色诺克莱斯

Xenophon 色诺芬